Beantwoording technische vragen Stadsbegroting 2027-2030

Raadsvoorstel 2

Financieel beeld 2

Programma's en thema 6

- Programma Bestuur en Dienstverlening 6
- Programma Veiligheid 12
- Programma Economie en toerisme 17
- Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg 23
- Programma Werk en inkomen 33
- Programma Onderwijs 49
- Programma Mobiliteit 52
- Programma Wonen en stedelijke ontwikkeling 58
- Programma Openbare ruimte, Klimaat en Duurzaamheid 66
- Programma Cultuur en cultureel erfgoed 85
- Programma Sport 93
- Programma Financiën 97
- Thema Burgerparticipatie 99

Paragrafen 100

- Paragraaf Lokale heffingen 100
- Paragraaf Investeringen 101
- Paragraaf Bedrijfsvoering 101
- Paragraaf Grondbeleid 102
- Paragraaf Financiering 102
- Paragraaf Openbaarheidsparagraaf 102

Financiële begroting 103

- Baten en lasten 103
- Reserves en voorzieningen 103
- Subsidies 103
- Benchmark taakvelden 104

Andere vragen 104

Bijlage Onttrekkingen en stortingen reserves met besluit 105

Raadsvoorstel

Raadsvoorstel	Stadsbegroting
Vraag Pagina pdf: 9	Wat moet de raad met de subsidieplafonds volgens het voorstel doen? Vaststellen? Afschaffen? Het beslispunt geeft dat niet aan.
Antwoord	De raad moet de subsidieplafonds vaststellen. Het 'vast te stellen' ontbrak in het beslispunt. Dit is een verbijzondering van beslispunt 1. De stadsbegroting 2027-2030 vast te stellen. Het beslispunt is inmiddels als technische wijziging aangepast: De subsidieplafonds voor de betreffende programma's vast te stellen volgens het overzicht in het deel Financiële begroting > subsidies > subsidieplafonds.

Financieel beeld

Onderdeel	Financieel beeld
Vraag Pagina pdf: 12	De komende jaren zit er een negatief saldo op 'ontwikkeling algemene middelen.' Vanaf 2030 wordt dit structureel een plus. Wat zit er in deze ontwikkeling algemene middelen en hoe kan de kentering vanaf 2030 worden verklaard?
Antwoord	Dit wordt toegelicht in Document Nijmegen - Financieel beeld 2027 -2030 Informatie voor de raad ter voorbereiding op de nieuwe bestuursperiode - iBabs Publieksportaal d.d. 17 maart. In het kort. Deze reeks heeft specifiek betrekking op nadelen die in de brief over de septembercirculaire 2025 over het gemeentefonds zijn gemeld. In het laatste jaar zijn er naast dit nadeel voordelen ingerekend die te maken hebben met de verder invoering van de verdeelmodellen, de groei van het gemeentefonds als gevolg van de groei van het BBP, hogere belastingopbrengsten en het bijstellen van budgetten.

Vraag Pagina pdf: p. 13, 114, 117 en 196-197	**Culturele Hoofdstad van Europa 2033: omvang en besteding van de middelen** Voor de kandidatuur is in 2027 € 6,0 mln geraamd (p. 13 en 117). Op p. 114 staat echter dat voor de voorbereidingsfase 'jaarlijks € 500.000 begroot (tot en met 2028)' is; zie ook het overzicht incidentele lasten (p. 196). Waarvoor is de € 6,0 mln in 2027 bestemd: het bidbook, voorbereidende activiteiten of een reservering voor de latere programmafase? En waarom is dit niet verspreid over de jaren voor 0,5 mln per jaar?

Antwoord	Uit het raadsvoorstel 'Nijmeegse kandidatuur voor Europese Culturele Hoofdstad 2033'. "Voor de voorbereidingsfase (realisatie bidbook) is jaarlijks (2026 t/m 2028) 0,5 miljoen euro beschikbaar binnen programma Cultuur en Cultureel Erfgoed. Daarnaast is in het coalitieakkoord 2026-2030 6 miljoen euro toegekend als gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van culturele hoofdstad. In totaal is dat 7,5 miljoen euro. De contourenschets laat zien dat een bijdrage tussen 9 miljoen en 12 miljoen euro van de gemeente wordt gevraagd. De uitwerking van het bidbook moet uitwijzen wat deze bijdrage precies inhoudt. Bij de vaststelling van het bidbook moet een sluitende begroting en dekkingsplan worden vastgesteld. " De bidbookfase loopt tot en met 2028. Voor 2026-2028 is €500.000 per jaar nodig aan organisatiekosten. Daarnaast houden we rekening met 7,5 -10,5 mln aan uitvoering en activiteitenkosten. In het coalitieakkoord is gekozen om alvast 6 miljoen te bestemmen voor Culturele Hoofdstad. Deze kosten worden vanaf 2027 gemaakt en lopen door tot na het Europese Culturele Hoofdstadjaar (‘legacy'). De € 6,0 mln in 2027 is bestemd voor activiteiten om het bidbook te maken (participatie en samenwerking), voorbereidende activiteiten op het Culturele Hoofdstadjaar en als reservering voor de latere programmafase. In het coalitieakkoord is gekozen om deze middelen in 2027 te laten landen. Deze middelen zijn daarnaast ook bedoeld als cofinanciering van het totale programma, daarmee halen we middelen van derden binnen. Het bidbook geeft straks inzicht in de programmering, kosten en de dekking per jaar.

Vraag Pagina pdf: p. 15	Eerder is al € 37 miljoen aan investeringen doorgeschoven naar latere jaren. Welke structurele oorzaken liggen hieraan ten grondslag: personeelstekort, vergunningen, netcongestie of marktcapaciteit?
Antwoord	Bij de Stadsrekening geven we, waar dat van toepassing is, een verklaring voor het niet realiseren van kredieten. Vaak voorkomende verklaringen zijn: - het niet beschikbaar zijn van projectcapaciteit leidt tot vertraging - het uitstel heeft te maken met werkzaamheden van Liander - door netcongestie loopt de benodigde aansluiting bij de netbeheerder vertraging op - door langere levertijden, beschikbaarheid van middelen en menskracht is de oorspronkelijke planning niet gehaald.

Vraag Pagina pdf: p. 15-20	Op basis van welke prioriteringsmethodiek worden investeringen geschrapt wanneer de uitvoeringscapaciteit onvoldoende blijkt?
Antwoord	Zolang een investering in potlood staat, is realisatie nog niet zeker. Kredieten komen beschikbaar als ze de status voorbereiding of uitvoering hebben gekregen. Voor het vrijgeven van de potlood-kredieten voor voorbereiding of uitvoering is een collegevoorstel (bestedingsvoorstel) nodig (tenzij bij de Stadsbegroting is bepaald dat de raad over de besteding van het krediet een besluit neemt). Het bestedingsvoorstel moet onder andere duidelijkheid geven over de beschikbare capaciteit en realisatierisico’s die een belemmering kunnen zijn voor een tijdige realisatie. In de uitwerking zullen we erop toezien dat bestedingsvoorstellen worden getoetst op realisatiekracht. Als uit het bestedingsvoorstel niet blijkt dat het krediet daadwerkelijk uitgevoerd kan worden, zullen we het krediet niet omzetten van potlood naar uitvoering. Dat betekent dat het krediet de status potlood houdt; ze worden niet geschrapt wanneer de uitvoeringscapaciteit onvoldoende blijkt. We hanteren als richtlijn dat er een

	heroverweging komt op kredieten die 3 achtereenvolgende jaren in potlood hebben gestaan.

Vraag Pagina pdf: p. 15-20	Welk deel van de investeringen draagt direct bij aan CO_2-reductie of energietransitie, en hoe wordt dat gemonitord?
Antwoord	Behalve via duurzaamheidseisen aan nieuwbouw, renovatie, herinrichting, etc. zijn er geen middelen gereserveerd voor investeringen die direct bijdragen aan CO2-reductie. In de reserve aardgasvrij zijn wel middelen opgenomen voor het aardgasvrij maken van woningen.

Vraag Pagina pdf: 17	Wat behelst een PM post (post Schouwburg)? Is dit een voormelding van een verwachte overschrijding? Is er geen bandbreedte ingeschat? Waarom is hier niet het bedrag gehanteerd van de eigen kostendoorrekening op basis waarvan het college oordeelde dat de gecontracteerde partij een te hoog bod deed? Is er al een prognose van nadelen in de exploitatie van de schouwburg gemaakt? Wat is die? Wordt dat nadeel ook onderdeel van deze PM post of is dekking vanuit het programma cultuur voorzien?
Antwoord	De PM post geeft aan dat er een extra investering nodig is, maar dat de hoogte ervan nog niet bekend is bij het publiceren van de Stadsbegroting 2027. Op 25 augustus jl. is een raadsinformatiebrief gestuurd over het beëindigen van de samenwerking met de bouwcombinatie. Gemeld is dat de renovatie van de Stadsschouwburg door gaat. Ook is gemeld dat het college de raad actief bij de vervolgstappen betrekt, de financiële consequenties, de bijgestelde planning en stappen richting de nieuwe aanbesteding. Naar aanleiding van de brief is er een technische toelichting geweest. Gemeld is dat we nu bezig zijn met de vervolgstappen: Afhandelen traject met aannemer (afronden werkzaamheden etc.), voorbereiding aanbesteding (oa aanbestedingsdocumenten, tweede directiebegroting, inkoopstrategie, beheer van het gebouw). Bij de vervolgstappen hoort ook besluitvorming van de raad over de financiën.

Vraag Pagina pdf: 19	Kan de verwachte onderuitputting van 2028 (5,5 miljoen) nader worden uitgelegd? Wat houdt deze onderuitputting precies in? En hoeveel investeringen moeten worden uitgesteld om deze onderuitputting te realiseren? En wat gebeurt er met de begroting van 2028 als vertraging op de realisatie niet plaatsvindt en de rente toeneemt met bijvoorbeeld 1%?
Antwoord	In de Stadsbegroting 2025-2028 is een stelpost van € 5,5 miljoen opgenomen voor verwachte onderuitputting op kapitaallasten in alle jaren. Dit omdat in de realisatie de kapitaallasten achter bleven bij de begroting. In 2026 is op basis van een bijgesteld investeringsplan een doorrekening gemaakt waarbij vooral in de eerste jaren (2026 en 2027) nog meer kapitaallasten zijn vrijgevallen. Voor 2028 is toen besloten om de onderuitputting te laten staan. Voor 2029 is besloten om de onderuitputting te schrappen om hiermee voldoende kapitaallastenruimte voor de jaren daarna beschikbaar te hebben. In deze Stadsbegroting is niet voorgesteld om anders met de onderuitputtingspost in 2028 om te gaan.

Vraag Pagina pdf: 20	Er wordt melding gedaan dat de ontwikkeling van de saldireserve niet onder ratio 1,0 zakt in deze begroting. In de bijbehorende visualisatie daalt de ratio rond 2033 wel onder de 1,0. Kan het college dit verschil toelichten?
Antwoord	De ratio blijft alle jaren op het in de kadernota opgenomen gewenste niveau van 1,0. Dit is ook af te leiden uit de tabel die in de visual is opgenomen.

	Overigens is deze grafiek vooral bedoeld om een indruk te krijgen van de ontwikkeling van de saldireserve en risico's. De grafiek zal bij elke update wijzigen op basis van actuele ontwikkelingen. De toename van de saldireserve en de ratio in de tijd is wat dat betreft belangrijk omdat het laat zien dat in de begroting een herstellend vermogen van de saldireserve is opgenomen.

Programma's en thema

Programma Bestuur en Dienstverlening

Programma	Bestuur en Dienstverlening
Vraag Pagina pdf: 28	Welke maatregelen worden er momenteel getroffen om externe inhuur te minimaliseren? Wat zijn de grootste knelpunten?
Antwoord	Wij zetten in op het terugdringen van externe inzet door uitvoering te geven aan het vastgestelde inhuurbeleid. Daarin is bepaald dat een (al dan niet tijdelijke) arbeidsovereenkomst de voorkeur heeft boven externe inhuur, ongeacht de vorm daarvan. Concreet betekent dit dat bij het ontstaan van een capaciteitsvraag eerst wordt beoordeeld of deze kan worden ingevuld met eigen medewerkers, interne mobiliteit of een tijdelijke arbeidsovereenkomst. Dit kan echter niet altijd, soms is inhuur nodig. Externe inhuur wordt uitsluitend ingezet wanneer aantoonbaar sprake is van tijdelijke piekbelasting, specialistische expertise die intern niet beschikbaar is, of wanneer invulling via een arbeidsovereenkomst niet tijdig mogelijk blijkt.

Vraag Pagina pdf: 28	In de begroting is voor organisatieontwikkeling structureel €2 miljoen per jaar opgenomen. Kan een nadere uitsplitsing worden gegeven van dit bedrag, inclusief de concrete maatregelen, formatie, externe inhuur en overige kosten die hiermee worden gefinancierd? Welke onderdelen zijn nieuw ten opzichte van de bestaande begroting?
Antwoord	Het bedrag van 2 miljoen bestaat volledig uit loonkosten inclusief toegerekende overhead en is nodig voor de uitbreiding van managementcapaciteit i.v.m. de sterke groei van de organisatie. Het betreft de volgende structurele formatie: 9 fte bureaumanager, 2,66 fte teamleider en 3,94 fte medewerker met coördinerende taken. Alle onderdelen zijn nieuw t.o.v. de bestaande begroting.

Vraag Pagina pdf: 27-28	Welke ontwikkeling wordt de komende vier jaar verwacht in de formatie (fte), bezetting, personeelskosten en kosten van externe inhuur? Kan hierbij de ontwikkeling over de afgelopen tien jaar worden weergegeven, inclusief de ontwikkeling van het inwonertal over dezelfde periode?
Antwoord	De formatie en bezetting van de gemeente zijn in de afgelopen tien jaar toegenomen (1571 medewerkers en 1490 fte in 2016 naar 2135 medewerkers en 1694 fte eind 2025). Deze ontwikkeling hangt onder meer samen met de groei van het aantal inwoners (172.073 in 2016 naar 189.871 in 2026), de uitbreiding van gemeentelijke taken en wettelijke opgaven en de ontwikkeling van de dienstverlening. Voor de komende vier jaar wordt verwacht dat de formatie en bezetting geleidelijk verder zullen toenemen. De ontwikkeling van de formatie zal daarbij mede afhankelijk zijn van de ontwikkeling van het gemeentelijke takenpakket, het inwonertal, beschikbare financiële middelen en de mogelijkheden om vacatures structureel in te vullen. Ook de personeelskosten zullen naar verwachting toenemen. Dit komt niet alleen door een eventuele uitbreiding van de formatie, maar ook door cao-ontwikkelingen, periodieke salarisstijgingen en andere ontwikkelingen in de werkgeverslasten. Voor externe inhuur wordt ingezet op een beheersbare en waar mogelijk afnemende inzet, waarbij externe

	capaciteit vooral wordt gebruikt voor tijdelijke werkzaamheden, specialistische expertise, piekbelasting en het opvangen van moeilijk vervulbare vacatures. De daadwerkelijke ontwikkeling van de inhuurkosten is daarmee mede afhankelijk van de arbeidsmarkt en de mate waarin vacatures structureel kunnen worden ingevuld

Vraag Pagina: 27-28	Kan worden aangegeven welk deel van de groei van de ambtelijke organisatie sinds 2015 kan worden verklaard door groei van het inwonertal en welk deel door andere factoren?
Antwoord	De groei van de organisatie kan niet los worden gezien van de groei van de stad, maar er zijn zoveel verschillende ontwikkelingen te beschrijven die niet één op één te maken hebben met de groei van het inwoneraantal. Een analyse is hier dan ook niet op te maken.

Vraag Pagina: 27-28	Welke structurele financiële gevolgen zou een efficiencytaakstelling van 5%, 10%, 15% en 20% op de ambtelijke organisatie hebben in 2027-2030? Graag onderscheid maken tussen personeelskosten, externe inhuur en overige apparaatskosten.
Antwoord	De totale apparaatskosten staan op pagina 163 bij de paragraaf bedrijfsvoering. De apparaatskosten omvatten o.a. personeelskosten, externe inhuur en overige apparaatskosten. Vanwege het korte tijdsbestek geven we alleen de omvang van taakstelling weer op de totale apparaatskosten. (213,2 miljoen in 2027). 5% : 10,7 miljoen 10% : 21,3 miljoen 15% : 32,0 miljoen 20% : 42,6 miljoen De realisatie van een (mogelijke) taakstelling op de ambtelijke organisatie vergt tijd. Het reduceren van ambtelijke capaciteit heeft ook direct gevolgen voor de gemeentelijk dienstverlening. Het betreft niet alleen een financiële opgave, maar ook een zorgvuldig organisatieveranderingsproces dat moet voldoen aan personele, juridische en organisatorische voorwaarden. De effecten zijn daardoor niet onmiddellijk realiseerbaar.

Vraag Pagina 204-207	Kan een volledig overzicht worden verstrekt van de gemeentelijke uitgaven in 2027-2030 aan internationale samenwerking, internationale netwerken, stedenbanden en overige internationale activiteiten? Graag per activiteit aangeven: doel, jaarlijks budget, formatie en concrete resultaten.
Antwoord:	Voor internationale samenwerking, vooral samenwerking in de Euregio, is een budget van € 153.000, - gereserveerd. Kosten die worden betaald uit dit budget zijn: lidmaatschap Euregio Rijn - Waal Euregioraad (contributie, lidmaatschap, abonnement), Betaalde goederen en diensten, Materiele kosten en Kosten lidmaatschap Global Parliament of Mayers. Naast dit budget is voor de internationale samenwerking geen ander budget gereserveerd. Er is ook geen budget voor de twee resterende ('bevroren') stedenbanden. Ter ondersteuning van en advisering over internationale samenwerking is 0,5 fte ingezet. Het doel is om met name binnen de Euregionale netwerken bij te dragen aan brede welvaart: onder meer een betere aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs, meer mobiliteit van werknemers en sterkere regionale netwerken.

Vraag Pagina 10-13	Voor EU-lobby is structureel €100.000 per jaar opgenomen. Welke concrete financiële baten, subsidies of andere resultaten worden hiermee de afgelopen jaren gerealiseerd en welke doelstellingen zijn voor 2027-2030 vastgesteld?
Antwoord	Voor EU-lobby is pas vanaf 2027 structureel €100.000 per jaar opgenomen. Momenteel wordt verkend hoe deze middelen het meest effectief worden ingezet. Daarbij dienen we

	nog onderscheid te maken tussen inzet van de middelen voor lobby (Europese programma en beleid beïnvloeding) en/of Europese subsidiewerving.

Vraag Pagina 27-28	Voor twee inwonersberaden is €300.000 opgenomen in 2027 en €300.000 in 2028. Kan worden aangegeven hoe dit bedrag per inwonersberaad wordt opgebouwd en welke kosten hiermee worden gedekt?
Antwoord	Het bedrag van €300.000 dekt de kosten voor de organisatie van het beraad. Dit zijn kosten voor externe (onafhankelijke begeleiding), locatie, tolken, kinderopvang en (vrijwilligers)vergoeding. Daarnaast zijn er kosten verbonden aan de ambtelijke organisatie en begeleiding (ca. €120k). Deze worden gedekt uit het inhoudelijk programma waar het thema van het inwonerberaad onder valt.

Vraag Pagina 27-28 + 129-130	Wat zijn de totale kosten van eerdere inwonersberaden en welke concrete beleidswijzigingen of andere resultaten zijn hieruit voortgekomen?
Antwoord	De totale kosten van het vorige (eerste) inwonersberaad waren ca. € 420.000. Dit zijn de kosten voor de organisatie van het beraad (zie vraag 11) en de kosten voor de ambtelijke (project)organisatie.

Vraag p. 168	in de tabel staat voor 2027 € 2,4 miljoen budget voor externe inhuur. Omvat dit alle verwachte inhuur, ook voor vacatures en projecten? Zo niet, welk totaalbedrag wordt voor 2027 verwacht en waar is het overige deel begroot?
Antwoord	We sturen op een lagere inhuur maar de verwachting voor 2027 is wel dat de realisatie uiteindelijk in lijn zal zijn met die van het afgelopen jaar. We gaan uit van een vergelijkbare besteding als in het afgelopen jaar. Inhuur wordt naast dit inhuurbudget bekostigt uit niet in te vullen vacatureruimte en programmabudgetten inclusief extra gelden van buiten voor specifieke (project)werkzaamheden.

Vraag Pagina pdf: 21	Is al bekend waar het eerst stadsdeelberaad plaats zal vinden? Wordt dit nog met de raad besproken?
Antwoord	Nee nog niet. Op dit moment verkennen we welk stadsdeel hiervoor het beste geschikt is. Het college ziet deze verkenning als haar taak.

Vraag Pagina pdf: p21	Welke algoritmes en AI-systemen gebruikt de gemeente Nijmegen momenteel die naar verwachting onder de categorie 'impactvol' zullen vallen, en op basis van welke criteria wordt bepaald of een algoritme of AI-systeem impactvol is?
Antwoord:	Juli 2026 is de uitvoeringsagenda algoritmes en AI met uw raad gedeeld. Hierin beschrijven we wat we verstaan onder impactvolle algoritme, hoe we deze gaan registreren en welke criteria we hanteren. In de komende periode beoordelen we nieuwe systemen op basis van deze criteria: de risicoclassificatie uit de AI Act, het niveau van automatisering, de fase van het besluitproces waarin de automatisering plaatsvindt, hoe sturend het algoritme is en de impact van het besluit op de Nijmegenaar. Op dit moment is er nog geen volledig overzicht van de impactvolle algoritmes en AI-systemen in gebruik in de gemeente. Wel zijn in een pilot vier algoritmes geïdentificeerd en beschreven, deze zijn te vinden in het landelijk algoritmeregister.

Vraag Pagina pdf: p25	Er wordt 150.000 gekort op ondersteuning arbeidsmigranten, terwijl de ambitie (doel 2.1) is om de dienstverlening aan arbeidsmigranten via het Work in NL punt uit te breiden. Hoe verhoudt dit zich tot elkaar?

Antwoord:	Er wordt geen €150.000 gekort maar geïnvesteerd in de ondersteuning van arbeidsmigranten. We bouwen het WIN-punt verder uit conform de eisen van de bijbehorende subsidie van het Rijk voor de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen. De €150.000 is aanvullende Nijmeegse inzet om in bredere zin invulling te geven aan de opgave rond arbeidsmigranten in Nijmegen.

Vraag Pagina pdf: 21	"We gaan verder met Onze Stad: digitaal platform voor inwonersparticipatie" Is er ook een analoog platform? Of anders: hoe kunnen mensen analoog participeren op dezelfde manier als via Onze Stad?
Antwoord:	Er bestaat niet zoiets als een 'analoog platform'. Voor alle initiatieven die gemeente Nijmegen op Onze Stad plaats is ook 'analoge' participatie mogelijk. Onze Stad is een van de participatiemiddelen temidden van de verschillende manieren om participatie vorm te geven. Bijna altijd is het participatieproces een combinatie van verschillende manieren.

Vraag Pagina pdf: 21	"..we verbeteren AI-geletterdheid van medewerkers" Welke medewerkers mogen met AI werken of werken er al mee?
Antwoord:	Medewerkers kunnen generatieve AI-tools gebruiken binnen de kaders die beschreven zijn in de uitvoeringsagenda algoritmes en AI. De interne voorkeurstool is 'Nimmai' waarin ook specifieke vangrails zijn voorgeprogrammeerd. Medewerkers krijgen hier toegang toe na inschrijving voor de fysieke AI-geletterdheidstrainingen. In de uitvoeringsagenda is ook vastgelegd dat medewerkers die met AI-toepassingen binnen werkprocessen werken aanvullend worden getraind, met speciale aandacht voor de beperkingen en risico's van de specifieke toepassing.

Vraag Pagina pdf: 22	"We hebben aandacht voor digitale ethiek" Medewerkers mogen zelf ook "ethische afwegingen maken" Welke afwegingen zijn dat en wie bewaakt deze?
Antwoord:	Naast de adviezen van de adviescommissie Digitale Ethiek aan het college stimuleren we ook intern de afweging van publieke waarden bij digitalisering bij medewerkers. Leden van een intern ethisch team gaan hiervoor samen met de coördinator Digitale Ethiek in gesprek met medewerkers wanneer nieuwe digitale toepassingen worden verkend waarbij waarden kunnen botsen. Dit helpt om bewustere keuzes te maken en verder te kijken dan alleen juridische of technische haalbaarheid. De gesprekken worden gevoerd aan de hand van het waardenkader uit de startnotitie Visie op Digitaal Nijmegen. Het komende jaar integreren we deze ethische afwegingen ook in ons reguliere ICT-verkenningsproces.

Vraag Pagina pdf: 25	Wat doet het International Center Nijmegen precies?
Antwoord:	Zoals beschreven in de investeringsparagraaf van de stadsbegroting 2026 biedt het Internationaal Center Nijmegen (ICN), in aanvulling op de bestaande dienstverlening, verschillende vormen van internationaal georiënteerde dienstverlening. Dit betreft een loket voor Registratie Niet-Ingezetenen (RNI), dienstverlening aan kennismigranten in samenwerking met de IND, reguliere dienstverlening van de IND, het grensgemeente-loket en een informatiepunt voor arbeidsmigranten: Work in NL (WIN)).

Vraag Pagina pdf: 28	Wat maakt dat er in 2030 geen -500 begroot is voor wijkparticipatie (en wel in 2027, 2028 en 2029)? Wijkparticipatie stopt toch niet na 2029?

Antwoord:	De tabel is niet correct. Er is € 0,5 miljoen per jaar toegekend voor de periode 2027 t/m 2030. Dit is ook zo in de begroting opgenomen. Vanaf 2031 is er geen budget beschikbaar.

Vraag Pagina pdf: 28	Wat wordt er aan EU-lobby gedaan? Welke doelen dient dit?
Antwoord:	In de afgelopen periode was de gemeentelijke lobby uitsluitend gericht op de landelijke overheid en op de provincie Gelderland. Het coalitieakkoord voorziet vanaf 2027 in een structureel budget van €100.000 voor EU-lobby. Op dit moment onderzoeken we hoe deze middelen het meest effectief kunnen worden ingezet.

Vraag Pagina pdf: 28	Waardoor is de bezetting (werkelijk aantal werkzame fte's) de laatste jaren steeds hoger dan de formatie (toegestane formatie in fte's)?
Antwoord:	Het verschil ontstaat in het proces van indiensttreding van medewerkers en het vervolgens omzetten naar formatie. Medewerkers kunnen al in dienst getreden zijn terwijl de aanpassing van de begrote formatie nog in proces is. De afgelopen jaren is de organisatie gegroeid doordat er extra taken zijn bijgekomen en de stad is gegroeid. De afwijking tussen formatie en bezetting kan verklaard worden door de groei van formatie (vacatures) in de afgelopen jaren. Verwachting is dat wanneer die groei minder wordt de bezetting en formatie weer dichter bij elkaar zullen komen.

Vraag Pagina pdf: 29	Over het aantal meldingen van datalekken dat doorgezet wordt naar de Autoriteit Persoonsgegevens: betreft het datalekken binnen de gemeente? Zo ja, wat voor datalekken zijn dat en hoeveel slachtoffers betreft het?
Antwoord	Dit zijn datalekken die veroorzaakt zijn door processen van de gemeente, waarbij data onbedoeld terechtgekomen is bij partijen binnen of buiten de gemeente. Het type en aantal betrokkenen varieert. In de meeste gevallen gaat het om gegevens van een inwoner die terechtgekomen zijn bij een andere inwoner. Dit betreft per casus meestal 1 betrokkene. Incidenteel kennen we ook deze voorbeelden: • gegevens die online gepubliceerd zijn, maar niet gepubliceerd hadden mogen worden. Dit betrof 2 betrokkenen. • mail in cc verstuurd die in bcc verstuurd had moeten worden. Dit betrof enkele honderden mensen

Vraag Pagina pdf: 29	Hoeveel websites/apps voldoen volledig aan de wettelijke verplichting m.b.t. digitale toegankelijkheid?
Antwoord	57 websites voldoen (d.d. 6 oktober 2026) De actuele stand van zaken is in te zien via het dashboard digitoegankelijkheid

Vraag Pagina pdf: 28	Is het bedrag van 500k voor wijkparticipatie uit coalitieakkoord al gelabeld geld en toebedeeld aan acties uit de actieprogramma participatie (dd. 9 juli 2024)? Zo ja, kan dit bedrag nader gespecificeerd worden? Zo nee, wanneer volgt er een nadere specificatie van waarvoor dit bedrag bestemd is?
Antwoord	Ja, dit is voor participatie en democratische vernieuwing. Ca. €310k is voor beheer en doorontwikkeling van Onze Stad, opzet van een participatie-gereedschapskist en geven van algemeen participatieadvies. Ca. € 190k is voor ontwikkeling van participatief / responsief werken volgens de afspraken in de Visie en koers, de participatieverordening en de leidende principes.

Vraag	In de tabel Financieel overzicht taakvelden;

Pagina pdf:27	Waarom stijgen de verwachte overhead lasten vanaf 2027 structureel met bijna 10% tov 2026, terwijl de baten dalen?
Antwoord	De uitzettingen in het raadsvoorstel coalitieakkoord (vanaf pagina 11) zorgen voor een stijging in de overhead lasten. De baten zijn in 2026 incidenteel 1,1 miljoen hoger dan 2027 en verder. In het verzamelvoorstel van de 1e VM 2026 is een begrotingswijziging opgenomen die de incidentele verhoging van de baten in 2026 verklaard. De grootste wijziging betreft detacheringsvergoeding voor de gemeente Nijmegen van werken in Gelderland.

Vraag Pagina pdf: 28	De tabel wijzigingen in de begroting toont dat voor wijkparticipatie structureel 500k wordt gereserveerd. Echter is dit niet zo voor 2030, waarom niet?
Antwoord	De tabel is niet correct. Er is € 0,5 miljoen per jaar toegekend voor de periode 2027 t/m 2030. Dit is ook zo in de begroting opgenomen. Vanaf 2031 is er geen budget beschikbaar.

Vraag Pagina pdf: 28	De tabel wijzigingen in de begroting toont dat vanaf 2028 per jaar structureel 65k minder gaat naar klachtenbehandeling. Waarom is dit? Bestaat de verwachting dat het aantal klachten structureel zal dalen?
Antwoord	Voor het jaar 2027 is een extra budget van 65k opgenomen voor een projectleider/aanjager voor de doorontwikkeling klachtenbehandeling. Het is de verwachting dat dit voor 1 jaar nodig is.

Vraag Pagina pdf: 29	In de tabel indicatoren, gevraagd door de raad, wordt het aantal gemelde datalekken vermeld. Het aantal datalekken dat is doorgezet naar de AP is al jaren zeer laag voor een zo grote organisatie als de gemeente die zo veel persoonsgegevens verwerkt. Kan worden aangegeven hoeveel datalekken er daadwerkelijk intern gemeld zijn, gecategoriseerd naar het type lek? En welke maatregelen er getroffen zijn om de organisatie meer privacy volwassen te maken?
Antwoord	In totaal zijn er over 2026 tot nu toe 84 beveiligingsincidenten gemeld: • 10 kwetsbaarheidsmeldingen die betrekking hebben op kwetsbaarheden in systemen die wij gebruiken. Gemeld door leveranciers, partners of monitoring systemen. • 3 meldingen over social engineering. In dit geval phishing mails waar wij actie op hebben moeten ondernemen. • 4 verloren telefoons. • 68 privacy- of beveiligingsincidenten. Hiervan zijn er 13 gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens omdat er een risico bestond gezien het aantal betrokkenen of de gevoeligheid van de gegevens. Bij de overige meldingen is dat risico nihil. Iedere nieuwe medewerker wordt met het introductieprogramma getraind op informatiebewustzijn. Daarnaast volgt iedere medewerker jaarlijks een verplichte online training en worden op de werkvloer terugkerende campagnes gehouden.

Vraag Pagina pdf BIJLAGE 14	Waarom voldoet het huidige KCC-serviceniveau al niet aan de NEN-norm?
Antwoord	Het KCC hanteert een servicelevel van 80/60: 80% van de telefoontjes wordt binnen 60 seconden beantwoord. De NEN-norm is 80/30, zoals beschreven in het Bijlagenboek B van het rekenkameronderzoek naar informatievoorziening en dienstverlening. Het huidige servicelevel is een bewuste keuze; een hoger servicelevel vraagt om extra capaciteit en

	daarmee extra kosten.Document Nijmegen - 2024 04203 Bijlagenboek deelonderzoek B: Reactie op vragen - iBabs Publieksportaal

Programma Veiligheid

Vraag Pagina pdf: 30	In de begroting staat: "*We blijven overlasthotspots in het centrumgebied aanpakken met een intensieve, geconcentreerde, integrale hotspotaanpak. Waar nodig en mogelijk continueren en intensiveren we deze aanpak*." Welke plekken zijn op dit moment aangemerkt als overlasthotspots?
Antwoord	Het aantal overlasthotspots wordt jaarlijks als indicator in de Stadsrekening opgenomen. Hierbij worden enkel de aantallen van de hotspots getoond, zonder overzicht van de precieze locaties van de hotspots. Hiervoor is gekozen omdat het toevoegen van een overzicht ervoor zou kunnen zorgen dat er een negatief beeld ontstaat over een bepaalde locatie wat bijvoorbeeld zou kunnen leiden tot een verminderd veiligheidsgevoel onder buurtbewoners.

Vraag Pagina pdf: 32	Er wordt aangegeven dat het aantal uithuiszettingen toeneemt. Kan dit worden onderbouwd met cijfers?
Antwoord	De regieteams hebben samen met de drie corporaties een route voor dreigende huisuitzettingen ontwikkeld. Wanneer een vonnis wordt verkregen voor een gezin met minderjarige kinderen of een kwetsbaar huishouden, volgt een melding en wordt samen met corporaties en zorginstellingen ingezet op het voorkomen van huisuitzetting. Vaak leidt een duidelijk plan van aanpak alsnog tot behoud van de woning. Met deze aanpak voorkomen we nog steeds het grootste deel van de dreigende huisuitzettingen. Waar dit eerder naar schatting 95% betrof, ligt dit nu rond de 85%. Betrouwbare cijfers zijn momenteel nog niet beschikbaar doordat dit onvoldoende kon worden geregistreerd. Met de invoering van een nieuw registratiesysteem verwachten we hier in de nabije toekomst beter inzicht in te krijgen. De huisuitzettingen die niet kunnen worden voorkomen betreffen veelal (alleenstaande) huishoudens met ernstige psychiatrische en/of verslavingsproblematiek. In deze situaties is de overlast vaak zo ernstig dat de veiligheid van omwonenden in het geding komt. Ondanks intensieve inzet blijkt verbetering dan niet haalbaar. Waar mogelijk wordt gezocht naar een andere huisvesting, zoals beschermd wonen of maatschappelijke opvang.

Vraag Pagina 34	Voor toezicht en handhaving is structureel €700.000 extra opgenomen. Kan worden aangegeven hoeveel extra fte hiermee wordt gefinancierd, voor welke taken deze capaciteit wordt ingezet en welke concrete resultaten worden verwacht?
Antwoord	3 fte bestaande uit een teamleider, adviseur beleid en kwaliteit en een juridisch adviseur worden aan het team toegevoegd, waardoor de directe sturing op het team wordt versterkt en de boa's op straat beter kunnen worden ondersteund bij hun taken. Daardoor zijn ze effectiever en efficiënter in te zetten op straat. Daarnaast voegen we 2 fte handhavers toe die worden ingezet voor de hotspotaanpak voor problematiek rond onder andere jeugd en dak- en thuisloze mensen.

Vraag Pagina 32-34	Voor maatschappelijke weerbaarheid is €1,1 miljoen opgenomen in 2027 en 2028, aflopend naar €400.000 structureel vanaf 2030. Kan dit bedrag volledig worden uitgesplitst naar concrete activiteiten, personele inzet, voorzieningen en eventuele wettelijke verplichtingen?

Antwoord	Op dit moment kan het beschikbare budget voor maatschappelijke weerbaarheid nog niet volledig worden uitgesplitst naar activiteiten, personele inzet, voorzieningen en eventuele wettelijke verplichtingen. De gemeente bevindt zich momenteel in de eerste fase van de aanpak maatschappelijke weerbaarheid. Deze fase is gericht op het verder concretiseren van de opgave en het bepalen van de benodigde maatregelen, capaciteit en middelen. In de eerdere raadsinformatiebrief is, op basis van de destijds beschikbare inzichten, uitgegaan van een indicatieve benodigde inzet van circa € 1,2 miljoen per jaar in 2027 en 2028. In het coalitieakkoord is hiervoor vervolgens € 1,1 miljoen per jaar beschikbaar gesteld (2027 en 2028). In 2029 is dit € 600.000 en vervolgens vanaf 2030 € 400.000 structureel. De huidige onderbouwing van dit bedrag bestaat uit de volgende indicatieve onderdelen: • Versterking van de continuïteit van kritieke gemeentelijke processen: circa € 100.000 per jaar in 2027 en 2028. De exacte omvang is afhankelijk van de uitkomsten van de lopende analyses. Bij kosten in het kader van continuïteit kan worden gedacht aan noodstroom en energievoorziening, alternatieve communicatiemiddelen, analoge middelen, maatregelen om essentiële systemen beschikbaar te houden en opleiden, trainen en oefenen. • Inrichting en operationalisering van noodsteunpunten: circa € 450.000 in 2027 en 2028. Hierbij moet onder andere worden gedacht aan noodstroomvoorzieningen, technische aanpassingen en alternatieve communicatievoorzieningen. • Versterking van het sociale weefsel en ondersteuning van kwetsbare inwoners: circa € 100.000 per jaar in 2027 en 2028. De benodigde middelen zijn mede afhankelijk van de uiteindelijke rolopvatting van de gemeente en worden nader uitgewerkt. Hierbij kan gedacht worden aan specifieke aanpak verminderd zelfredzamen, ondersteuning van buurt- en bewonersinitiatieven, opleiden en trainen van vrijwilligers en sleutelfiguren, communicatie en bewustwording, oefeningen in buurten en wijken en faciliteren van bestaande ontmoetingsplekken/ netwerken. • Projectorganisatie en programmasturing: circa € 450.000. Hiervoor wordt een projectleider noodsteunpunten, een projectleider sociale weefsel en een overall projectleider in dienst genomen. De hogere kosten in de eerste jaren hangen samen met de inrichting van voorzieningen, de opbouw van de organisatie en de uitvoering van de gemeentebrede aanpak. Vanaf 2030 nemen de incidentele investeringen naar verwachting af en resteert voornamelijk structurele inzet voor continuïteit, onderhoud en borging. De verdere financiële uitwerking maakt onderdeel uit van het integrale uitvoeringsplan maatschappelijke weerbaarheid. Daarin worden per prioriteit de maatregelen, fasering, benodigde capaciteit en financiële consequenties nader uitgewerkt. Ook landelijke en regionale kaders en eventuele daaruit voortvloeiende verplichtingen worden hierbij betrokken. Na afronding van deze fase kan een meer gedetailleerde uitsplitsing van de beschikbare middelen worden gegeven.

Vraag Pagina 34	Voor drugstesten bij festivals is structureel €50.000 opgenomen. Hoeveel testen worden hiermee gefinancierd, hoeveel festivals worden bereikt en wat zijn de geraamde kosten per test?
Antwoord	Deze post is overgenomen uit het coalitieakkoord. Het testen van drugs op festivals gebeurt sinds 2002 niet meer om verschillende redenen, waaronder het feit dat betrouwbaar testen deskundig personeel vereist, gespecialiseerde apparatuur en kwaliteitsborging, wat niet uitvoerbaar is op wisselende locaties. Daarom zijn er op diverse plaatsen drugstestservices (DIMS) waarmee wordt gevolgd wat er in omloop is in de markt van de illegale drugs. In Nijmegen wordt de testservice uitgevoerd door Iriszorg.

	Zij hebben op ons verzoek verschillende scenario's uitgewerkt om de testcapaciteit van de DIMS te kunnen verhogen. De scenario's worden momenteel verder verkend. Hierop volgt een advies hoe de middelen het meest effectief ingezet kunnen.

Vraag Pagina 34	Voor het demonstratierecht is structureel €160.000 opgenomen. Kan worden aangegeven welke concrete kosten hiermee worden gedekt en welk deel hiervan wettelijk verplicht is?
Antwoord	Het betreft de inzet van een adviseur Openbare Orde en Veiligheid voor het faciliteren van demonstraties. Dit is volledig een wettelijke taak.

Vraag Pagina pdf: 32	In de Stadsbegroting staat dat Nijmegen de aanpak van straatintimidatie voortzet en hiervoor een nieuw beleidsplan opstelt. Momenteel loopt er in zeven gemeenten een pilot waarbij boa's ook mogen handhaven op seksuele intimidatie in de openbare ruimte. Lopen er in Nijmegen soortgelijke initiatieven of pilots, of wordt verkend of boa's hiervoor kunnen worden ingezet?
Antwoord	Sinds 1 juli 2024 is de aangescherpte Wet seksuele misdrijven van kracht. Deze wet zorgt ervoor dat meer vormen van seksueel geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag strafbaar zijn, wat bijdraagt aan de sociale veiligheid. De uitvoering van de wet betreft een politietaak. Voor de handhaving van de wet heeft de politie dus het voortouw. Boa's hebben hierin niet per definitie een rol, maar sommige gemeenten hebben ervoor gekozen deel te nemen aan een pilot waarbij ook boa's processen-verbaal kunnen opmaken. Het college heeft in 2025 besloten vooralsnog niet deel te nemen aan deze pilot, maar wel een training voor boa's te faciliteren, gericht op kennisverbreding en bewustwording. De eerste ervaringen met de landelijke pilot laten zien dat de praktische uitvoering van de wet en de handhaving van seksuele intimidatie in de openbare ruimte complex zijn. Daarnaast zijn er nog weinig handhavingsresultaten zichtbaar. Hierdoor is er op dit moment onvoldoende basis om conclusies te trekken over de effectiviteit en uitvoerbaarheid van deze aanpak. De voortgang en resultaten van de pilot worden gemonitord. Op basis van de landelijk opgedane ervaringen kan op een later moment worden beoordeeld of deelname aan de pilot of aanvullende lokale maatregelen wenselijk en passend zijn.

Vraag Pagina pdf: 32	Worden de versterkingsgelden van het Rijk voor onze lokale aanpak van radicalisering en extremisme ook ingezet om extreemrechts aan te pakken?
Antwoord	Ja. Met de door het Rijk verstrekte versterkingsgelden ondersteunen we de lokale en regionale (Gelderland-Zuid) aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme, waaronder rechts-extremisme. We investeren in weerbaarheid, deskundigheidsbevordering, vroegsignalering, samenwerking en preventieve projecten. Daarmee versterken we ook het vermogen van professionals om rechts-extremistische radicalisering tijdig te herkennen en hierop te handelen. We faciliteren vanuit de versterkingsgelden onder andere trainingen van het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering (ROR). Daarnaast spelen we met gerichte activiteiten in op actuele ontwikkelingen en opkomende vraagstukken rond radicalisering en extremisme. Naast deskundigheidsbevordering ondersteunen we vanuit de versterkingsgelden preventieve projecten, zoals 'Nijmegen in Dialoog' van het Huis van Compassie. Dit project brengt jongeren onder begeleiding van getrainde vrijwilligers met elkaar in gesprek over maatschappelijke thema's. Bovenstaande preventieve inzet sluit aan op de persoonsgerichte aanpak binnen de casustafel Extremisme bij het Zorg- en Veiligheidshuis Rijk van Nijmegen. Daar duiden betrokken partners signalen gezamenlijk en bepalen zij welke aanpak passend is.

Vraag Pagina pdf: 33	Hoe werkt de digitale meldplicht bij een gebiedsverbod bij overlastgevende voetbalsupporters?
Antwoord	Met de digitale meldplicht bij voetbal beogen we supportersgeweld in een uiterste variant tegen te gaan. Het is een zwaar middel waarbij overtreders zich tijdens voetbalwedstrijden op verschillende momenten moeten identificeren met een “Mini-ID”. Dit is een kastje die de vingerafdruk van een overtreder leest en constateert of de overtreder zich in het verboden gebied bevindt of niet. Wanneer de overtreder zich in het verboden gebied bevindt, gaat er een signaaltje naar politie op basis waarvan zij kunnen optreden.

Vraag Pagina pdf: 30	Er staat dat de gemeente in 2027 op bestuurlijke toezicht gaat inzetten betreffende (on)vergund sekswerk . Hoe landt dit in de begroting? Ik zie het niet terugkomen.
Antwoord	Het bestuurlijk toezicht op het (onvergund) sekswerk wordt opgevangen met de bestaande capaciteit van toezicht en handhaving die gereserveerd is voor het doel Ondermijning.

Vraag Pagina pdf: p. 35	Het amendement "Iedereen van straat, niemand dakloos" (Stadsbegroting 2026-2029, aangenomen op 12 november 2025) vraagt om, bovenop de al geplande uitbreiding van toezicht, waar nodig extra handhavingscapaciteit in te zetten in gemengde teams van boa's, politie en hulpverleners van GGD/ggz. Hoeveel fte is hiervoor in 2026 ingezet, tegen welke kosten en uit welk budget? Waar is deze inzet aan toegedeeld (probleemgebied of geografisch aandachtsgebied)? Hoeveel fte uit deze post wordt in 2027 ingezet op overlast die samenhangt met dakloosheid? Is de post "Uitbreiding capaciteit Toezicht en handhaving" (€ 700.000 per jaar) de "al geplande uitbreiding" waar in het amendement al naar gerefereerd werd, of een nieuwe uitbreiding en/of invulling vanuit dit amendement vrijgemaakte middelen?
Antwoord	Naar aanleiding van het amendement 'Iedereen van straat, niemand dakloos' is in 2026 voor het Konijnenpad extra capaciteit voor toezicht en handhaving ingezet. Alle inzet richt zich op de overlastproblematiek die samenhang met dakloosheid rondom de locatie. Vanaf 1 juli 2026 zijn 3 fte extern ingehuurd voor de surveillancetaken rond het Konijnenpad. Vanaf 14 oktober 2026 is deze inzet voortgezet met uitbreiding van de interne capaciteit van Toezicht en Handhaving. De inzet wordt gedekt uit de middelen vanuit het amendement. Dit betreft een tijdelijke uitbreiding die specifiek voortvloeit uit het amendement en wordt ingezet voor de aanpak van overlast rond het Konijnenpad gedurende de looptijd van het amendement.

Vraag Pagina pdf: 30	Er staat: Naar verwachting zullen we in 2027 wederom een jeugdboa structureel toevoegen aan het team. Komt er een tweede jeugdboa bij? Of wordt er opnieuw 1 jeugdboa toegevoegd?
Antwoord	In 2026 is een jeugdboa structureel toegevoegd. Naar verwachting wordt er in 2027 een tweede jeugdboa structureel toegevoegd.

Vraag Pagina pdf: 30	Wat is het verschil tussen vergund en onvergund sekswerk? Gaat het erom of de mensen die sekswerk doen wel of niet een vergunning hebben van de gemeente om dit te doen? Zo ja, wat is het bestuurlijk toezicht hierop dat de gemeente overneemt van de politie?
Antwoord	Ja, dat klopt. In hoofdstuk 3 van de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Nijmegen (hierna APV) staat de regulering van prostitutie, seksbranche en aanverwante

	onderwerpen. Op grond van artikel 3:3 lid 1 APV is het verboden om zonder vergunning een seksbedrijf uit te oefenen. Onder een seksbedrijf wordt verstaan: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie of tot het verrichten van seksuele handelingen voor een andere tegen betaling of uit het bedrijfsmatig aanbieden van vertoningen van erotisch-pornografische aard in een seksinrichting tegen betaling; Onder een seksbedrijf worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een escortbedrijf of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotische-massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar (artikel 3:1 APV). De verantwoordelijkheid voor het toezicht op de seksbranche ligt bij de gemeente, maar de uitvoering van deze bestuurlijke taak is sinds de opheffing van het bordeelverbod belegd bij de politie. Hieraan komt binnenkort een eind omdat de gemeente deze taak zelf gaat uitvoeren.

Vraag Pagina pdf: 31-32	Er staat 'we blijven werken aan passende woon- en verblijfsplekken'. Zijn er als onderdeel hiervan ook plannen om Skaeve Huse te bouwen?
Antwoord	Voor mensen die prikkelarm wonen nodig hebben, blijven we inzetten op de bouw van zorgwoningen, zoals Skaeve Huse. In aansluiting op het regionale actieplan dak- en thuisloosheid worden 2026 en 2027 benut voor het opstellen van een lokaal uitvoeringsplan, waarin verschillende vormen van wonen en verblijf worden opgenomen.

Vraag Pagina pdf: 34	Onder 1.2 'Openbare orde en veiligheid' staat dat deze lasten tussen 2026 en 2030 omlaag gaan. Bijna alle andere lasten in de hoofdstuk Veiligheid gaan omhoog. Wat valt onder 'Openbare orde en veiligheid' precies, en is er een reden dat er verwacht wordt dat deze lasten in de komende jaren afnemen?
Antwoord	De lasten voor Openbare Orde nemen niet af. De tabel geeft momenteel een vertekend beeld. In de lasten zijn de middelen voor de 'aanpak maatschappelijke weerbaarheid' opgenomen. Deze middelen horen echter thuis onder doel 5.3 Crisisbeheersing en Brandweer. Dit wordt op dit moment gecorrigeerd. De middelen voor de aanpak maatschappelijke weerbaarheid kennen een aflopend verloop. In 2027 en 2028 gaat het om € 1,1 miljoen per jaar. In 2029 nemen de middelen af naar € 600.000 en vanaf 2030 naar € 400.000 per jaar. Deze middelen zijn afkomstig uit het coalitieakkoord.

Vraag Pagina pdf: 36	Het aantal meldingen ondermijning lijkt explosief te stijgen, van 133 in 2022 tot het dubbele ervan (276) in 2025. Is dit omdat het meldpunt makkelijker wordt gevonden? Of is (bijv) georganiseerde hennepteelt / fraude binnen de vastgoedsector / het dealen van drugs in 4 jaar tijd verdubbeld?
Antwoord	Toename van aantal meldingen kan verschillende oorzaken hebben, zoals een grotere meldingsbereidheid, betere bekendheid met het fenomeen, betere bekendheid met waar gemeld kan worden, toename van het fenomeen. Precieze reden is moeilijk vast te stellen. Wel is er in de afgelopen jaren meer publiciteit geweest om te melden via Meld Misdaad Anoniem. Zo kan er bij Meld Misdaad Anoniem tegenwoordig ook online een melding worden gedaan in plaats van alleen maar een telefonische melding. Landelijk is deze toename ook bij Meld Misdaad Anoniem zelf zichtbaar. Stijging van het aantal meldingen zegt echter niet per definitie dat ondermijning vaker voor komt.

Vraag Pagina pdf: 31	Bij doel 4.2 staat als eerste activiteit 'We richten ons binnen huiselijk geweld op het hele systeem' wordt hier ook geweld tegen Dieren in meegenomen? Zo nee, waarom niet en welke extra kosten zouden dit eventueel kunnen meebrengen.

Antwoord	We mogen ervan uitgaan dat professionals, werkzaam in functies gericht op voorkomen, vroeg signalering, stoppen en duurzaam doorbreken van geweld ervan op de hoogte zijn dat dierenmishandeling een mogelijke risicofactor is. Dit is ook opgenomen in de scholing voor professionals, in het kader van de verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. We vertrouwen er dan ook op dat professionals deze signalen meenemen in verdere acties gericht op het voorkomen, vroeg signaleren en/of (duurzaam) stoppen van huiselijk geweld/kinder- en dierenmishandeling. Naast dierenmishandeling zijn er andere signalen die kunnen wijzen op aanwezigheid van huiselijk geweld. Al met al is hier aandacht voor.

Programma Economie en toerisme

Vraag Pagina pdf: 40	Coöperaties van inwoners of ondernemers kunnen ook terecht bij het ondernemerspunt. Wordt hier gebruik van gemaakt?
Antwoord	Coöperaties van inwoners en ondernemers kunnen zeker terecht bij het Ondernemerspunt. Tot op heden zijn er geen vragen door coöperaties gesteld.

Vraag Pagina pdf: 42	Welke SEH zijn momenteel in ontwikkeling en hoe stimuleert de gemeente verder netverlichtende initiatieven en welke daarvan worden op dit moment uitgevoerd?
Antwoord	Op de werklocaties TPN-West en de Grift zijn netverlichtende initiatieven. Op TPN-west hebben een 15-tal bedrijven de intentieovereenkomst “SEH Binnenhaven TPN-West" ondertekend. Drie bedrijven zijn groepstransportovereenkomst met Liander overeengekomen. Deze drie kijken nu naar een passend Collectief Energiemanagementsysteem. Andere initiatieven zijn verkennende gesprekken over aantakking van bedrijven op het warmtenet op de Westkanaaldijk. Hiervoor moeten ondernemers een aanbod krijgen voor de afname van warmte door een warmteleverancier (bijvoorbeeld een Vattenfall). Voor de Grift wordt momenteel gewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek om de haalbaarheid en organisatievorm te onderzoeken van een netwerkonafhankelijk energiesysteem voor Bedrijventerrein De Grift. Met energiecoöperatie WindParkNijmegen (WPN) zijn samenwerkingsafspraken gemaakt hierover.

Vraag Pagina 39-40	Welke bestaande gemeentelijke regelingen bestaan er voor ondernemers die aantoonbare financiële schade ondervinden als gevolg van gemeentelijke werkzaamheden, wegafsluitingen, infrastructurele projecten, evenementen of andere gemeentelijke maatregelen?
Antwoord	De Verordening nadeelcompensatie gemeente Nijmegen regelt hoe de gemeente met een aanvraag omgaat. Zie ook de vraag hieronder.

Vraag Pagina n.v.t.	In hoeverre biedt de bestaande nadeelcompensatieregeling al mogelijkheden om ondernemers financieel te compenseren voor schade als gevolg van gemeentelijk handelen? Welke vormen van schade vallen hier wel en niet onder?
Antwoord	De Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) biedt ondernemers de mogelijkheid om een verzoek om schadevergoeding in te dienen. Nadeelcompensatie is uitsluitend mogelijk indien sprake is van schade veroorzaakt door rechtmatig overheidshandelen, zijnde een publiekrechtelijke handeling of besluit zoals geregeld in de AWB.

	Daarnaast bevat Omgevingswet (Ow) een limitatieve lijst van besluiten en maatregelen waarop nadeelcompensatie betrekking heeft (artikel 15.1). Niet alle schade door een herinrichting komt voor vergoeding in aanmerking. Er moet worden voldaan aan specifieke criteria: • Abnormale en speciale last: De schade moet uitstijgen boven het normaal maatschappelijk risico (het normale ondernemers- of relatieve burgerisico) en de aanvrager moet in vergelijking met anderen onevenredig zwaar getroffen worden. • Causaal verband: Er moet een direct, aantoonbaar verband zijn tussen de rechtmatige herinrichting (het overheidshandelen) en de geleden schade. • Voorzienbaarheid: Als een ondernemer bij de aankoop van een pand of de start al kon weten dat de herinrichting gepland was, vervalt het recht op compensatie.

Vraag Pagina n.v.t.	Welke juridische en financiële voorwaarden zouden gelden voor een gemeentelijk ondernemersschadefonds? Kan een dergelijk fonds aanvullend zijn op bestaande nadeelcompensatie of ontstaat hierdoor overlap?
Antwoord	Deze vraag vereist juridisch nader onderzoek. De Awb gaat bij nadeelcompensatie er van uit dat burgers en ondernemers bepaalde schade zelf moeten dragen als deze o.a. binnen het normaal maatschappelijk risico valt. De vraag is of een aanvullend ondernemersschadefonds juridisch is toegestaan. Daarnaast spelen de vraagstukken van staatssteun en mededinging een rol.

Vraag Pagina 37-46 + 82-89	Welke bestaande begrotingsposten binnen Economie, Mobiliteit en/of projecten zouden eventueel kunnen worden geherprioriteerd om een ondernemersschadefonds te financieren? Graag hierbij aangeven welke financiële ruimte in 2027-2030 daadwerkelijk beschikbaar is.
Antwoord	Zie antwoord op de vorige vragen. In beginsel gaat het bij alle projecten binnen het programma Economie om vrije beleidsruimte (zie ook “doelen nader geduid”). Een herprioritering van deze middelen is vooralsnog niet aan de orde.

Vraag Pagina pdf: 38	Hoeveel budget is er beschikbaar om te investeren in de kwaliteit van de Campus Heijendaal en hoe wordt dit besteed?
Antwoord	Er is geen vast budget beschikbaar specifiek om te investeren in bedrijvigheid en innovatiekracht van de organisaties op Campus Heijendaal. We investeren wel in het verbeteren van de bereikbaarheid van de campus.

Vraag Pagina pdf: 37	Wanneer (ongeveer)komt de toegezegde aanpak voor intensiveren en herstructureren van bedrijventerreinen naar de raad?
Antwoord	De raad wordt op korte termijn geïnformeerd (Q1/Q2 2027).

Vraag Pagina pdf: 46	Wat houdt het aandeelhouderschap van Nijmegen in Leisurelands in en hoe groot is ons belang/aandeel in Leisurelands precies?
Antwoord	Het aandeelhouderschap in Leisurelands BV is een middel om invloed te houden op het realiseren van het laagdrempelig toegankelijk houden van recreatieplassen in de nabije omgeving van Nijmegen. Het aandeelhouderschap houdt in dat Nijmegen 17% van het totale pakket voor haar rekening neemt. Weliswaar zijn de recreatieplassen niet gelegen binnen het grondgebied van de gemeente Nijmegen, maar aangezien veel inwoners van Nijmegen gebruik maken, ziet de gemeente Nijmegen instandhouding van deze recreatieplassen als een publiek belang.

Vraag Pagina pdf: 45 en Doelen nader geduid p. 30	Op welke locaties in parken en groengebieden vonden in 2025 evenementen plaats, welke kosten voor herstel van groen en bodem zijn daarna gemaakt, en wie heeft die kosten gedragen? Welke criteria voor de bescherming van natuur worden gehanteerd bij de zoektocht naar nieuwe evenementenlocaties in de openbare ruimte?
Antwoord	In 2025 hebben 52 evenementen plaatsgevonden in parken en groengebieden, te weten in het Goffertpark, Hunnerpark, Kronenburgerpark, Julianapark, Thiemepark, Lentse Uiterwaarden, Truus Mastpark, Park Brakkenstein, Valkhofpark, Valkhofpark Waalkade Oost, Lentse plas, Florapark, Banjoveld Neerbosch-Oost, Park de Omloop, Mariënbosch en Aldenhof 1390. In totaal heeft er 3 keer grasherstel plaatsgevonden in het Goffertpark, de totale kosten daarvan waren € 23.757,80. Deze kosten zijn intern opgevangen door Stadsbeheer en Stadsontwikkeling (groen, evenementenbeleid en evenementenbeheer). In de zoektocht naar nieuwe evenementenlocaties wordt naar alle aspecten gekeken die mogelijk invloed hebben op de omgeving. Vervolgens worden eisen gesteld aan het gebruik van de locatie, waarbij een uitgangspunt is dat evenementen geen blijvende schade aan mogen brengen aan hun omgeving.

Vraag Pagina pdf: 45	Welke evenementenlocaties worden toegevoegd in de omgevingsvisie. Graag een uitputtende lijst.
Antwoord	Alle huidige evenementenlocaties worden toegevoegd aan het omgevingsplan. Dit zijn: Ganzenheuvel, Goffertpark, Grote Markt, Hunnerpark, Joris Ivensplein, Jozef van Hövellpark, Julianapark, Kelfkensbos, Koningstraat, Kronenburgerpark, Lentse Plas, Lentse Warande, Mariënburg bij kapel, Mariënburg bij kunstgras, Molenstraat, NYMA: dit bestaat uit de locaties De Kolk en Waalplein, Park Brakkenstein, Park Winkelsteeg, Plein 1944, Raadhuishof, St. Stevenskerkhof, Valkhof, Veur Lent bij Oversteek, Veur Lent bij Watersportcentrum, Veur Lent bij Snelbinder, Vierdaagseplein, Waalkade, Wedren.

Vraag Pagina pdf: 45 en Doelen nader geduid p. 30	Gelden voor evenementen met een convenant of subsidierelatie, zoals de Vierdaagsefeesten, ook bindende eisen, bijvoorbeeld voor vuurwerk, het oplaten van ballonnen en wegwerpplastic? Zo ja, hoeveel van deze evenementen voldeden in 2025 aan die eisen?
Antwoord	Voor evenementen waarmee wij een convenant of subsidierelatie hebben gelden bindende eisen, in de vorm van wet- en regelgeving, net als voor andere evenementen. De bevoegdheid om in specifieke gevallen ontheffingen of vergunningen te verlenen voor bijvoorbeeld professioneel vuurwerk of centrale vuurwerkshows bij evenementen ligt bij de provincie. Niet bij de gemeente. Wat betreft ballonnen is in de APV in artikel 4:9 een verbod vastgelegd voor het oplaten van ballonnen. Dit is dus niet alleen van toepassing voor evenementen (met of zonder convenant) maar voor iedereen. Afspraken over gebruik van wegwerp plastic worden inderdaad gemaakt, we volgen hierbij landelijke wet- en regelgeving. Voor gesloten evenementen (met een omheining of toegangspoortjes) geldt een algeheel verbod op plastic wegwerpbekers en -bakjes. Organisatoren zijn verplicht om te werken met herbruikbare bekers (zoals hardcups met statiegeld). Voor open evenementen (vrij toegankelijk, zoals de Vierdaagsefeesten Nijmegen)mogen (softcup) wegwerpbekers soms nog wel, maar alléén als de organisatie zorgt voor een verplicht circulair inzamelsysteem. De bekers moeten schoon worden ingezameld zodat ze hoogwaardig gerecycled kunnen worden tot nieuwe bekers. Het zomaar op de grond gooien van plastic bekers is niet toegestaan. Wat betreft gebruik van servies zijn afgelopen jaren pilots uitgevoerd om het gebruik van plastic te verminderen. Wij hebben niet de bevoegdheid om hierop te controleren, maar stimuleren dit via pilots.

Vraag Pagina pdf: 42 Doelen nader geduid p. 26 en 95	Hoeveel bedrijven zijn in 2025 door de Omgevingsdienst gecontroleerd op de energiebesparingsplicht en met welk resultaat? Voor hoeveel bedrijventerreinen bestaat een plan voor vergroening en natuurinclusieve inrichting?
Antwoord	Van 2018 tot en met 2025 zijn ongeveer 600 bedrijven in Nijmegen die onder gemeentelijk bevoegd gezag vallen gecontroleerd op de energiebesparingsplicht. In 2025 ging het om 47 bedrijven. De controles hebben geleid tot een jaarlijkse CO_2-reductie van circa 10.000 ton, vergelijkbaar met de jaarlijkse uitstoot van ongeveer 4.200 gemiddelde huishoudens. (Bron: Milieujaarverslag 2025, gemeente Nijmegen, mei 2026.) Plannen voor vergroening bestaan/worden uitgevoerd bij TPN-West, Kerkenbos en rond de Novio Tech Campus. Een aantal bedrijven vergroenen hun perceel waar mogelijk en met de bedrijvenverenigingen wordt gekeken naar combinatie wandelen in de openbare ruimte.

Vraag Pagina pdf: 47	Het coalitieakkoord voegt jaarlijks € 1,1 miljoen toe aan de Economische Visie 2.0, waarvan circa € 0,3 miljoen voor projecten binnen de overige actielijnen. Welk deel daarvan wordt ingezet voor het mkb en (sociaal) ondernemerschap, en voor welke projecten?
Antwoord	Het uitvoeringsprogramma in de EV2.0 kent zes actielijnen. Binnen al deze actielijnen zitten projecten ten behoeve van het MKB. Op dit moment is er nog geen specifieke verdeling gemaakt over de inzet van de extra middelen over de verschillende actielijnen.

Vraag Pagina pdf: 47 en 197	Klopt het dat van de jaarlijkse € 1,1 miljoen voor de Economische Visie € 0,7 miljoen structureel is en € 0,4 miljoen incidenteel (zie het overzicht incidentele lasten)? Welke activiteiten vervallen na 2030?
Antwoord	Dit klopt. De inzet van deze middelen is nog niet definitief verbonden aan specifieke activiteiten. Het uitvoeringsprogramma bevat deels langlopende investeringen en subsidies die meerjarig zijn, maar ook kortlopende en steeds nieuwe projecten. Dit maakt dat het nu nog onbekend welke specifieke activiteiten zullen vervallen na 2030.

Vraag Pagina pdf: 38	Wat is de actuele stand van de reserve Chiptechsector? Welk bedrag is inmiddels toegezegd of geoormerkt, en aan welke initiatieven?
Antwoord	De reserve van 1 miljoen is nog beschikbaar. Wij verwachten dat dit bedrag in zijn geheel nodig is als cofinanciering voor het strategische groeiproject Advanced Chippackaging Pilotline (met een totale begroting van 150 miljoen). Private partijen willen zelf fors investeren en snel aan de slag met dit initiatief maar wachten nog op duidelijkheid over de cofinanciering van het Rijk. Het Rijk kijkt daarbij ook nadrukkelijk naar de provincie en gemeente om hier als drie overheden, elk vanuit eigen draagkracht, financieel bij te dragen.

Vraag Pagina pdf: 41	Wanneer worden de uitkomsten van de Monitor Ondernemersklimaat 2027 met de raad gedeeld?
Antwoord	Het veldwerk is in 2027, de rapportage is in 2028.

Vraag Pagina pdf: 47	Voor de havenmeester wordt in 2027 incidenteel € 100.000 toegevoegd om een vergunningensysteem in te richten. Wanneer wordt de raad geïnformeerd over wat structureel nodig is, en in welk P&C-product wordt dat verwerkt?

Antwoord	In de stadsbegroting voor 2028 zal worden opgenomen wat structureel nodig is qua formatie ten aanzien van vergunningverlening en juridische ondersteuning. De raad zal hierover met het voorleggen van de stadsbegroting 2028 worden geïnformeerd.

Vraag Pagina pdf: 47	Bij de veranderingen in de begroting staat de post 'Aantrekkelijke Binnenstad' (€ 250.000 structureel) zonder toelichting. Waaraan wordt dit budget besteed?
Antwoord	Het gaat om middelen die vanuit het coalitieakkoord aan de programmabegroting van Economie & Toerisme zijn toegevoegd. De middelen zullen worden ingezet voor een schone, veilige en gastvrije binnenstad.

Vraag Pagina pdf: 47-48	Het percentage winkeloppervlak dat langer dan een jaar leegstaat (3,2% in 2025) betreft alle winkelgebieden in de stad. Wat is dit percentage voor alleen de binnenstad, en welk percentage hanteert het college als grens voor frictieleegstand?
Antwoord	De langdurige winkelleegstand (meer dan één jaar) bedraagt 3,2% voor de gehele stad en 4,3% voor het centrum. De frictieleegstand, waarbij winkelpanden korter dan één jaar leegstaan, ligt op 4,2% voor de gehele stad en 5,6% in het centrum. We hanteren geen percentage als grens, maar monitoren jaarlijks de ontwikkelingen. Een gezonde binnenstad en wijk- en buurtwinkelcentra hebben kortdurende leegstand (frictieleegstand) nodig: het betekent dat er ruimte is voor veranderingen in match tussen plek en ondernemer en nieuwe initiatieven. Een gematigd leegstandspercentage, zoals in Nijmegen, is daarom een indicator van goede marktwerking. De leegstand in Nijmegen centrum daalde licht na eerdere stijging. De leegstand in Nijmegen kunnen we beschouwen als gezond.

Vraag Pagina pdf: 42	De herinrichting van Burchtstraat–Grote Markt–Augustijnenstraat–(bus)Plein 1944, het Joris Ivensplein, het Vlaams Kwartier en de ringstraten wordt voorbereid, maar in dit programma zijn geen investeringen opgenomen. In welk programma staan de kredieten hiervoor, om welke bedragen gaat het en wat is de planning?
Antwoord	Voor de herinrichting van de Burchtstraat-Grote Markt-Augustijnenstraat-(bus)Plein 1944 en Joris Ivensplein zijn binnen het programma Openbare ruimte investeringskredieten opgenomen (X000606, Extra investeringskrediet binnenstad). Het gaat hier om een bedrag van circa € 15,6 miljoen. Voor de aanpassing van de openbare ruimte in het Vlaamskwartier en de herinrichting van de ringstraten zijn binnen het programma Wonen en Stedelijke Ontwikkelingen investeringskredieten opgenomen (X000605, Aanpas openb. Ruimte Vlaams Kwartier en X000607, Autoluwe Tweede Walstraat en van Welderenstraat). Het gaat hier om respectievelijk € 400.000,- en circa € 1,3 miljoen, waarbij de verwachting is dat dit laatste bedrag niet toereikend is voor de gehele herinrichting van de ringstraten. Planning: • Herinrichting Burchtstraat en verder, zie vraag hieronder; • Herontwikkeling Joris Ivensplein. Project is in definitiefase. Op dit moment wordt de start van de werkzaamheden na 2029 voorzien. • Vlaams Kwartier. Project is nog niet gestart. Uitvoering van werkzaamheden hangt samen met het gereedkomen van de herontwikkeling van de Molenpoort. • Ringstraten. Project is nog niet gestart. Uitvoering van werkzaamheden hangt deels samen met het gereedkomen van de herontwikkeling van de Molenpoort.

Vraag **Pagina pdf: 42**	Herinrichting Burchtstaat-Grote Markt-Augustiijnenstraat-Plein 1944. Wat is de actuele planning en fasering die aangehouden wordt? Wordt er al voorbereid op een vergroening van de Broerstraat/Molenstraat en herinrichting Van Schevichavenstraat?
Antwoord	Op dit moment werken we aan het ontwerp voor de herinrichting, in afstemming met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden in de stad. Het streven is om de ontwerpfase begin 2027 af te ronden en vervolgens de aanbesteding voor de werkzaamheden te starten. Op die manier streven we naar start van de uitvoering in Q4 2027. Er worden nog geen voorbereidingen getroffen voor de vergroening Broerstraat/Molenstraat en Van Schevickhavenstraat. Wel wordt met tijdelijke groen via Hartje Nijmegen in de binnenstad groen toegevoegd.
Vraag Pagina pdf: 43 en 47	Het aantal horecavestigingen ten opzichte van het aantal winkelvestigingen in het stadscentrum is gestegen naar 77%. Wanneer wordt de nieuwe horecavisie met uitvoeringsplan aan de raad voorgelegd?
Antwoord	De verhouding tussen horeca- en winkelvestigingen in het Stadscentrum bedraagt 77%: per 100 winkelvestigingen zijn er 77 horecavestigingen. Het aantal horecavestigingen neemt al jaren toe, terwijl het aantal winkelvestigingen daalt. De afgelopen jaren lijken beide ontwikkelingen echter af te vlakken en iets te stabiliseren. De nieuwe horecavisie verwachten we eind Q1 2027 aan uw raad voor te leggen. Daarna volgt een uitvoeringsplan.

Vraag p. 7 en 40	Wat verstaat het college onder 'sociaal ondernemerschap' bij de ondersteuning van ondernemers in 2027? Welke criteria worden hiervoor gebruikt?
Antwoord	Sociaal ondernemerschap: ondernemers die hun maatschappelijke doelstelling voorop stellen, boven een winstdoelstelling. Maatschappelijke doelstellingen lopen vaak gelijk met de doelstellingen van de gemeente. Het gaat over circulariteit, inclusief werkgeverschap, opleidingstrajecten, inburgering, duurzaamheid, voedsel, verbinding. Veel van hen zijn gecertificeerd als impactondernemers, sommigen zijn beginnend daarin. De criteria die worden gehanteerd: Nijmegen en omgeving eerlijker duurzamer, socialer en rechtvaardiger maken.

Vraag p. 38 -39en p. 47	Met welke ontwikkeling van het aantal bedrijfsvestigingen en banen is voor 2027 rekening gehouden? Zijn daarbij afzonderlijke ramingen beschikbaar voor nieuwe en vertrekkende bedrijven, uitgesplitst naar Health, High Tech en overige bedrijven?
Antwoord	Het aantal banen en vestigingen in Nijmegen is het afgelopen jaar verder gegroeid, maar minder sterk dan in het voorgaande jaar. Voor de komende jaren is de ontwikkeling moeilijk te voorspellen, onder meer door de onzekerheid in de wereld en de mogelijke gevolgen daarvan voor de economie. Er zijn geen (afzonderlijke) ramingen voor 2027.

Vraag	Er verandert niks aan de toeristenbelasting. Is ernaar gekeken om deze aan te passen naar het systeem dat andere steden hanteren? Zoals een percentage van de verblijfsprijs? Waarom wel/niet? Is er bekend hoeveel van de overnachtingen in Nijmegen er nu campingovernachtingen zijn? Is het mogelijke een proefberekening te maken met een toerismebelasting van 5%?
Antwoord	Hier is niet naar gekeken. De meeste gemeenten (ongeveer 95%) hebben geen vast percentage. Onze argumenten voor het niet invoeren van een percentage: - Kamerprijzen fluctueren per dag en dit leidt tot bureaucratie. Hoteliers moeten een systeem inrichten waarmee wij als gemeente kunnen controleren of het juiste bedrag is

	afgedragen. Ook is de vraag wát belast moet worden (valt het ontbijt, servicekosten, btw of een parkeerplaats ook onder de belastbare overnachtingsprijs?) - Het aanbod in Nijmegen bestaat bovendien vooral uit hotels en B&B's. Natuurlijk zijn er binnen deze categorieën ook kwaliteit en prijsverschillen, wat een percentage zou rechtvaardigen, maar in mindere mate dan het geval is bij een gemeente met breder aanbod. - Een ander argument is dat de inkomsten van de gemeente dan direct gekoppeld worden aan de hotelprijzen. In tijden van laagseizoen of crises dalen de kamerprijzen scherp, waardoor ook de belastinginkomsten voor de gemeente kelderen. Een vast bedrag biedt stabiliteit en voorspelbaarheid. - Een percentage remt investeringen af: Als een hotel investeert in betere kamers en daardoor de prijs verhoogt, stijgt automatisch ook de toeristenbelasting. Dit kan ondernemers ontmoedigen om te innoveren of hun prijzen te verhogen. Wij hebben in Nijmegen geen reguliere campings. Tijdens de Vierdaagse is er een Vierdaagsecamping. Deze valt onder het lage tarief. Een proefberekening maken is niet mogelijk. We hebben als gemeente geen inzicht in de omzetten van onze hotels en B&B's.

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg

Vraag Pagina pdf: 50	**Doel 8.2: Gehouden en vrijlevende dieren ontvangen ondersteuning waar gezond en goed leven in het geding is** *Activiteiten* • *We blijven ons inzetten voor goede huisvesting van de Dierenambulance Nijmegen* Samen met de Dierenambulance Nijmegen werken we aan het realiseren van een passende plek, waar de dierenambulance duurzaam en langjarig gehuisvest kan worden. Is er voor deze activiteit geld benodigd? Zo ja, is dit beschikbaar?
Antwoord	De verwachting is dat voor deze activiteit middelen nodig zijn. In deze fase van het proces is de omvang daarvan nog niet bekend.

Vraag Pagina pdf: 50	Wat is de laatste stand van zaken betreffende de huisvesting van de DAN?
Antwoord	In samenwerking en afstemming met de DAN hebben we meer regie genomen in het proces richting passende huisvesting. In juni is daartoe een procesmanager aangesteld. In september zijn zowel een projectgroep als een stuurgroep van start gegaan, met zowel mensen van de gemeente als de DAN. In nauwe samenwerking worden de precieze huisvestingsbehoeftes uitgezocht, rollen, verantwoordelijkheden en verwachtingen vastgesteld, financiële implicaties geduid en de regiogemeenten betrokken. Parallel heeft de DAN een mogelijke locatie op het oog, die op haalbaarheid getoetst wordt. Uw raad wordt in Q4 '26/Q1'27, middels een brief, uitgebreid geïnformeerd over bovenstaand proces.

Vraag Pagina pdf: 57	Welke opvangplekken voor Oekraïners worden verduurzaamd dan wel vervangen? En op welke wijze zal dit gebeuren?
Antwoord	In Nijmegen zijn we recent van vijf naar in totaal zes opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden gegaan, waarbij de opvangcapaciteit gelijk is gebleven. Hierdoor krijgen mensen meer leefruimte wat bijdraagt aan hun welzijn.

	De opvanglocaties aan de Oranjesingel 66 en PH7 voldoen al aan de uitgangspunten voor verduurzaming. De overige vier locaties – de schepen in de Waalhaven, Tarweweg 2, Tweede Walstraat en CWZ – zijn nog te beschouwen als noodopvang. Voor deze locaties wordt bekeken of verduurzaming mogelijk en wenselijk, dan wel of vervanging door een andere locatie meer voor de hand ligt. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar het bieden van meer privacy en zelfstandigheid. Denk hierbij aan kleinere woon-/slaapruimtes, bij voorkeur voor één of twee personen, eigen sanitair en mogelijkheden om zelf maaltijden te bereiden. Ook geluidsisolatie en de algemene leefbaarheid spelen hierbij een rol. Per locatie verschilt de aanpak. Er wordt daarom gezocht naar een balans tussen het verduurzamen van bestaande locaties – wanneer dit technisch, financieel en contractueel haalbaar is – en het vinden van alternatieve panden die beter aansluiten bij de gewenste kwaliteit van opvang.

Vraag Pagina pdf: 53	De raad nam eerder het amendement 'Door(breekaan)pakken' aan, waarmee er tot en met 2028 formatie werd vrijgespeeld om het doorbraakteam uit te breiden. Verwachte baten zouden ten koste komen aan de investeringen voor de sociale basis. Dit besluit is niet terug te vinden in de begroting. Op welke wijze wordt dit besluit meegenomen in de uitvoering van de begroting in 2027?
Antwoord	Zie vraag hieronder

Vraag Pagina pdf: 65	Het coalitieakkoord gaat uit van een structurele besparing Z&W van 1 miljoen die gecompenseerd wordt door de investeringen in de sociale basis. Wat is de kwantitatieve onderbouwing hiervoor? Welke maatregelen ter versterking van de sociale basis leiden tot welke afname van de zorgvraag, en hoe vertaalt dit zich naar een bedrag van 1 miljoen? (bij meerdere graag uitsplitsen)
Antwoord	In het coalitieakkoord 2026-20230 staat een besparing van € 1 miljoen op zorg & welzijn m.i.v. 2027 tegenover een budget van € 1 miljoen ten behoeve van het Sturen op een sterke sociale basis. In de begroting 2027-2030 is dit verwerkt conform het amendement Door(breek)aanpakken! d.d. 13 november 2024. Met dit amendement is besloten om financiële middelen die vrijkomen door de werkzaamheden van 2,5 fte extra formatie in het doorbraakteam aan te wenden voor zowel de uitbreiding van het doorbraakteam als voor het investeringsfonds Sturen op een sterke sociale basis. Destijds is berekend dat 2,5 fte bij het doorbraakteam 60 casussen per jaar kan oppakken met een maatwerkplan, waarbij de gemiddelde besparing (die landt bij de gemeente) per maatwerkplan €22.661,- was (prijspeil 2023). De totale besparing van 60 maatwerkplannen was dus €1.359.660,- waarmee zowel de dekking is gevonden voor zowel de uitbreiding van de 2,5 fte zelf als het investeringsbudget voor de sociale basis (€1 miljoen). De dekking wordt vanuit de verwachte besparing in de programma's gefinancierd. De besparing door de doorbraakaanpak landt niet binnen één beleidsdomein binnen de gemeentelijke dienstverlening. Om de verdeling van het benodigde budget in de programma's/taakvelden te verwerken in de stadsbegroting, is gekeken naar de gerealiseerde besparingen uit de kosten-baten analyse van de doorbraakaanpak. De doorbraakaanpak realiseert besparing op: jeugdhulp, Wmo, maatschappelijke opvang, bijzondere bijstand, schulphulpverlening, leerplicht en leerlingenvervoer conform onderstaand staatje. Niet elke maatwerkcasus realiseert op al deze verschillende beleidsdomeinen een besparing, maar er is gekeken naar het een verdeling op basis van (realistische) besparingen die zijn gerealiseerd door de maatwerkplannen uit eerdere jaren. Samengevat: de dekking wordt voortgezet zoals die de afgelopen twee jaren gehanteerd zijn.

Omschrijving	Programma	aandeel t.o.v. totaal	bedrag (verwachte besparing)
effect Jeugdhulp 60 maatwerkcasussen	WWZ	58.8%	€ 813.000
effect WMO ambulant 60 maatwerkcasussen	WWZ	12,2%	€ 168.500
effect Maatschappelijke opvang 60 maatwerkcasussen	WWZ	12,2%	€ 168.500
effect Overige kosten bijzondere bijstand 60 maatwerkcasussen	Werk en Inkomen	4,9%	€ 67.000
effect Beleidsplan Schuldhulpverlening 60 maatwerkcasussen	Werk en Inkomen	1,0%	€ 14.000
effect Leerplicht 60 maatwerkcasussen	Onderwijs	1,5%	€ 20.000
effect Leerlingenvervoer 60 maatwerkcasussen	Onderwijs	9,4%	€ 131.000
		100,0%	€ 1.382.000 (prijspeil 2027)

Vraag Pagina pdf: 65	Het coalitieakkoord gaat uit van een structurele besparing Z&W van 1 miljoen die gecompenseerd wordt door de investeringen in de sociale basis. Vanaf 2029 staat er echter aanvullend op deze 1 miljoen een 'besparing vanuit de sociale basis' van 250.000. Wat is de aard van die besparing en hoe verhoudt die zich tot de besparing Z&W van 1 miljoen?
Antwoord	<u>Besparing zorg & welzijn van 1 miljoen per 2027 tbv investering in de sociale basis:</u> Zie antwoord hierboven <u>Besparing vanuit sociale basis per 2029</u> Deze vraag kunnen we niet technisch beantwoorden. Dit zal in de komende jaren uitgewerkt moeten worden.

Vraag Pagina pdf: 65	Hoe is de structurele besparing van 1 miljoen binnen zorg & welzijn opgebouwd?
Antwoord	Zie het antwoord bij de voor vorige vraag.

Vraag Pagina pdf: 49	Er komt een meerjarenplanning voor de verdere verbetering van wijk centra. In hoeverre geeft deze planning invulling aan de ambitie uit het coalitieakkoord om te komen tot huiskamers voor de stad, waarvoor meerjarig € 500.000 is gereserveerd? Op welke manier draagt de meerjarenplanning, naast renovaties en verbouwingen, bij aan een betere programmering in de wijkcentra?
Antwoord	De ambitie uit het coalitieakkoord om te komen tot 'huiskamers voor de wijk' wordt op dit moment verkend. Daarom kunnen we nog niet aangeven in hoeverre de meerjarenplanning voor de wijkcentra invulling geeft aan deze ambitie. We nemen de meerjarenplanning mee als aandachtspunt in deze verkenning. De meerjarenplanning richt zich op het verder verbeteren, verduurzamen en gastgerichter inrichten van de wijkcentra. Daarbij kijken we niet alleen naar de technische staat van de gebouwen, maar ook naar het gebruik en de inrichting van de ruimtes. Door ontmoetingsruimtes aantrekkelijker in te richten en ruimtes waar mogelijk multifunctioneler

	te maken, kunnen wijkcentra beter aansluiten bij de behoeften van verschillende inwoners en organisaties. De verbouwing van wijkcentrum De Schalmei en Daalsehof zijn hiervan een voorbeeld. Daarbij wordt gekeken naar hoe de ruimtes nu worden gebruikt en ingedeeld en welke extra mogelijkheden er zijn. De wensen van huidige en toekomstige huurders (inwoners en organisaties) uit de wijk worden zoveel mogelijk meegenomen. Het beoogde resultaat is een toekomstbestendig, duurzaam en toegankelijk wijkcentrum met ruimtes die aansluiten bij de wensen van onze stad. De meerjarenplanning staat in principe los van de inhoudelijke programmering in de wijkcentra. De gemeente faciliteert met de wijkcentra de plek en de randvoorwaarden voor ontmoeting en activiteiten. De inhoudelijke programmering wordt voor een belangrijk deel door sociale partners en andere gebruikers (inwoners en vrijwilligersorganisaties) vormgegeven. Door wijkcentra aantrekkelijker, toegankelijker en multifunctioneler te maken, ontstaan voor deze partijen meer mogelijkheden om een passend en gevarieerd aanbod te organiseren.

Vraag Pagina pdf: 61	In het coalitieakkoord zijn van 2027 t/m 2029 middelen vrijgemaakt voor de hervorming van de MO. In het coalitieakkoord gaat het o.a. over zorgwoningen, zelfregie, opvang voor vrouwen (niet slechts via het Oranje Huis), LHBTQI+-ers en de diversiteit in zorgvragen. Kan worden aangegeven welke activiteiten onder de doelen hier komende jaren aan bijdragen?
Antwoord	Dit valt onder de activiteiten onder doel 9.3; 'We voorkomen huisuitzettingen, leiden toe naar zorg, werken aan perspectief van multi probleemhuishoudens en beperken overlast door dakloosheid en psychiatrische en of psychosociale problematiek'. We hebben er nog niet voor alle situaties een adequaat antwoord op, bijvoorbeeld in de vorm van opvang die specifiek op vrouwen is toegerust. Waar mogelijk houden de huidige opvanglocaties wel rekening met de kwetsbare positie van verschillende doelgroepen. We ontwikkelen op basis van het Actieplan dak- en thuisloosheid het zogenaamde regionaal vangnet en kijken daarbij naar de vorm en kwaliteit van de huidige maatschappelijke opvang. Ook maken we een lokaal uitvoeringsplan op basis van het actieplan. Daarin geven we vorm aan preventiemaatregelen en maken we de transformatie naar wonen eerst. Bij al deze plannen kijken we goed naar de verschillende doelgroepen en hun specifieke behoeften.

Vraag Pagina pdf: 62	De begroting geeft aan dat de doelgroep voor beschermd wonen wordt vergroot. a) Welke rol ligt hierin weggelegd voor begeleid wonen? b) Onder taakveld 6.811 zien wij geen toename van de lasten. Hoe verhoudt dit zich tot de ambitie om meer mensen te helpen? c) Er zou schaarste aan plekken voor beschermd wonen zijn. Hoe groot is die schaarste, en kan hier wat duiding op worden gegeven?
Antwoord	a. Begeleid wonen is voor de bedoelde doelgroep niet het passende aanbod, het gaat hier om beschermd wonen. b. Het is een pilot van kleine omvang, er zijn nog geen deelnemers toegewezen de kosten moeten nog gemaakt worden, verder is het ook mogelijk dat cliënten instromen vanuit de maatschappelijke opvang. c. Ja er is schaarste, want er is een wachtlijst. Het aantal wachtenden op een beschermd wonen plek is gestegen van 44 naar 51; de wachttijd bedraagt bijna een half jaar.

Vraag Pagina pdf: 54	Wat wordt er precies onderzocht rond scholing in PrEP-zorg, op basis van welke signalen, en is overwogen deze middelen bij de GGD te beleggen?

Antwoord	Eind maart 2026 is er een (gratis/door de gemeente betaalde) geaccrediteerde avondscholing georganiseerd voor ongeveer 25 geïnteresseerde huisartsen in de regio Nijmegen. De scholing werd gegeven door SEKSHAG en de GGD Seksuele gezondheid (zie ook de voortgang op de halfjaarlijkse moties van april 2026). We onderzoeken of er nu voldoende huisartsen zijn geschoold voor PrEP zorg. Als dit niet het geval is gaan we meer huisartsen een dergelijke scholing aanbieden. De keuze voor investeren in huisartsen sluit aan bij het coalitieakkoord. De bestaande inzet van de GGD blijft geborgd.

Vraag Pagina pdf: n.v.t.	Wordt het programma Druk en Dwars nog uitgevoerd?
Antwoord	Het programma Druk en Dwars wordt nog steeds uitgevoerd en wordt zelfs verbreed. Ambulant Pedagogisch Professionals zijn getraind in Druk en Dwars en passen dit dagelijks toe in de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Op dit moment loopt een tweede scholingsronde waarbij ook de Pedagogisch Coaches in de VVE getraind worden. Een eerste trainingsronde van gezinswerkers bij de Buurtteams Jeugd en Gezin in Druk en Dwars is ook afgerond. De getrainde gezinswerkers verzorgen in meerdere stadsdelen collectief hulpaanboud c.q. trainingen voor ouders met kinderen met moeilijk verstaanbaar gedrag. De behoefte daaraan is dusdanig groot dat een tweede pool gezinswerkers getraind zal worden in 2027.

Vraag Pagina pdf: 63-64	In het financieel overzicht van taakvelden dalen de baten en lasten voor ‘Coördinatie en beleid Jeugd’ van €5,7 miljoen in 2026 naar €0 vanaf 2027. Welke activiteiten worden in 2026 vanuit dit taakveld bekostigd en welke van deze activiteiten worden vanaf 2027 niet meer voortgezet? Indien activiteiten wel worden voortgezet, waar worden deze vanaf 2027 financieel verantwoord?
Antwoord	De specifieke uitkering van Expertisenetwerk Jeugdhulp Gelderland (BOEG) wordt vanuit dit taakveld bekostigd. De begroting voor 2027 is nog niet opgeladen, dit gebeurt via voortgangsmonitor 1 2027.

Vraag Pagina pdf: 49	Waar is de structurele € 500.000 die toegevoegd is aan het programma welzijn, wijkontwikkeling en zorg, voor het versterken van de sociale basis op het gebied van jeugdwelzijn en mentale gezondheid, terug te vinden in de tabel op pagina 12?
Antwoord	Het bedrag is niet opgenomen in de tabel op pagina 12. In de tabel op pagina 12 staan de bedragen die vanuit het raadsvoorstel coalitieakkoord zijn opgenomen in de begroting. De 500.000 die is toegevoegd voor inzet op het gebied van jeugdwelzijn en mentale gezondheid is n.a.v. het amendement 'de jeugd heeft de toekomst' dat is aangenomen bij de behandeling van de stadsbegroting 2025 – 2028. De 500.000 zitten verwerkt in de post die genoemd is op blz. 64, onder 6.1 (Samenkracht en burgerparticipatie).

Vraag Pagina pdf: 49, 4e bullet	Wil de gemeente ook extra sportparken, buiten bestaande, gaan inrichten (in het kader van de pilot ‘open sportpark’)? Zo ja, waar?
Antwoord	Ja, de intentie is om meer sportparken open te stellen. Op dit moment hebben we echter nog geen specifieke sportparken op het oog. Afgelopen zomer zijn we een pilot van een jaar gestart op sportpark Vossenpels (DVOL), sportpark Nieuw Balveren (OSC) en sportpark Lindenholt (SCE). We willen deze pilot eerst monitoren, evalueren en hiervan leren, voordat we de gesprekken over uitbreiding naar andere sportparken starten.

Vraag Pagina pdf: 50 en Doelen nader geduid p. 60	Worden huisdiereigenaren met een laag inkomen alleen ondersteund door een castratie- en sterilisatieactie, en een chipactie? Of zijn er nog andere manieren waarop huisdiereigenaren met een laag inkomen ondersteuning kunnen krijgen, indien nodig? Hoeveel aanvragen zijn daarvoor in 2025 ingediend en toegekend?
Antwoord	Overige ondersteuning kunnen huisdiereigenaren, met een laag inkomen, bijvoorbeeld krijgen bij Dierenvoedselbank Happy Feet. Daar maken gemiddeld 150 tot 200 huishoudens uit Nijmegen en omgeving gebruik van.

Vraag Pagina pdf: 49	Met welke partners wordt samengewerkt bij de castratie- en sterilisatieactie respectievelijk de chipactie voor huisdiereigenaren met een laag inkomen?
Antwoord	De acties zijn nog in voorbereiding en er is nog geen keuze gemaakt hierin wordt samengewerkt. Vanwege de vertraging in de invoering van de kattenchipplicht en prioritering in activiteiten start ook de chipactie naar verwachting in 2027.

Vraag Pagina pdf: 54	a) Hoe worden de gezonde keuzes gemakkelijker gemaakt op plekken waar veel kinderen en jongeren komen? b) Wordt hierbij ook ingezet op meer plantaardig?
Antwoord	a) Op plekken waar we veel invloed hebben is gezonder aanbod toegevoegd. Denk aan gezond(er) aanbod en gratis water bij activiteiten als de Nimma Sportzomer en gemeentelijke voorzieningen als de speeltuinen, de ijsbaan en de wijkcentra. Op bijvoorbeeld middelbare scholen en sportverenigingen stimuleren we aanbieders om het aanbod gezonder te maken. Deze ontwikkelingen zijn in 2024, 2025 en 2026 gedeeld in brieven aan de raad over de voortgang van Jong Gezond en in Beweging. b) Bij het stimuleren van gezondere keuzes wordt de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum als leidraad gebruikt. Daarin is veel aandacht voor een gezonde en duurzame balans tussen dierlijke en plantaardige voedingsmiddelen. Naar aanleiding van het amendement (op het coalitieakkoord) 'plantaardig als norm in de eigen organisatie' wordt verder gewerkt aan het plantaardig aanbod bij de gemeentelijke accommodaties.

Vraag Pagina pdf: 55	Wat wordt hier verstaan onder een gezonde voedselomgeving? (op pagina 56 wordt gesproken over een gezonde en duurzame voedselomgeving, en in de 'Doelen nader geduid; op p. 41 over ' 'klimaatvriendelijk' en gezond voedsel')
Antwoord	Een gezonde voedselomgeving is een omgeving waarin alle inwoners gemakkelijk, betaalbaar en dichtbij toegang hebben tot gezond, duurzaam en lokaal voedsel. En waarin de gezonde en duurzame keuze de vanzelfsprekende en aantrekkelijke keuze is. We werken daarbij aan een voedselaanbod en voedselomgeving die gezondheidsverschillen verkleinen en ruimte bieden aan lokale voedselproductie en sociale voedselinitiatieven.

Vraag Pagina pdf: 55	Gaat de voedingseducatie ook over (meer) plantaardig eten? Is dat wat onder ''klimaatvriendelijk' gezond voedsel' wordt verstaan (Doelen nader geduid p.41)
Antwoord	Bij het stimuleren van gezondere keuzes wordt de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum als leidraad gebruikt. Daarin is veel aandacht voor een gezonde en duurzame balans tussen dierlijke en plantaardige voedingsmiddelen.

Vraag Pagina pdf: 65	Wat is projectcapaciteit Flet en Brug?
Antwoord	Dit is ambtelijke inzet om vervangende locaties te vinden voor de tijdelijke locaties Flet en Brug. Hier zijn vanaf de zomer 2025 tijdelijk 60 dak- en thuisloze mensen ondergebracht.

Vraag Pagina pdf: 61	Staan de gegevens van de basisset wel in de goede rijen? Want de gegevens lijken in een te hoge rij te staan en daardoor niet te kloppen.
Antwoord	Dat klopt. De gegevens staan niet in de goede rij.

Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
basisset (BBV):										
Percentage jongeren (0 t/m 17 jaar) met jeugdhulp						13,1%	13,7%	16,9%	16,6%	15,7%
Gemiddelde benchmark						14,5%	14,7%	15,5%	15,8%	15,4%
Percentage jongeren (0 t/m 17 jaar) met jeugdbescherming						1,3%	1,2%	1,2%	1,0%	1,0%
Gemiddelde benchmark						1,5%	1,4%	1,3%	1,2%	1,3%
Percentage jongeren (12 t/m 22 jaar) met jeugdreclassering						0,5%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%
Gemiddelde benchmark						0,5%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
Percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) met een delict voor de rechter	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%		
Gemiddelde benchmark	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%		
Aantal WMO-cliënten met een maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners)		690	720	740	770	770	740	710	670	680
Gemiddelde benchmark				780	830	823	818	803	800	784
gevraagd door raad:										
Aantal cliënten jeugdhulp zonder verblijf			3.921	4.005	4.025	4.116	4.139	4.115	3.948	3.834
Aantal cliënten jeugdhulp met verblijf			389	387	399	397	438	407	406	389
Aantal cliënten buurtteams volwassenen							3.265	3.375	3.494	3.651
Buurtteams volwassenen: percentage heeft binnen 14 dagen na aanmelding eerste gesprek							76%	86%	86%	87%
Buurtteams jeugd en gezin: percentage heeft binnen 14 dagen na aanmelding eerste gesprek							46%	62%	53%	43%
Aantal bezoeken Stips	13.500	15.000	18.000	23.100	14.052	15.013	22.000	24.300	21.900	22.700
Percentage huishoudens dat gebruik maakt van 5 of meer gemeentelijke voorzieningen in het sociaal domein	3,9%		3,7%	3,8%	4,5%	4,5%	4,9%	4,5%	4,8%	5,4%
Percentage dat vindt dat men te weinig contact met anderen heeft		9%		12%		12%				11%
Rapportcijfer bewoners voor woonbuurt als plek om te wonen en te leven		7,5		7,6		7,5		7,6		7,6
Percentage bewoners tevreden over openbaar vervoer in de buurt		78%		76%		76%		72%		77%
Percentage bewoners tevreden over groen in de buurt		71%		68%		66%		65%		69%

Vraag Webpagina: 100	"Een eerdere benchmark geeft wel aan dat de gemeente Nijmegen qua beschikbare ambtelijke capaciteit voor dierenwelzijn beneden gemiddeld scoort t.o.v. vergelijkbare gemeenten." Hoe groot zou onze ambtelijke capaciteit voor dierenwelzijn moeten zijn als we op het gemiddelde gaan zitten? Wat zou dat extra kosten?
Antwoord	Op basis van de benchmark (cijfers uit 2023) komt de gemiddelde inzet uit op ongeveer 1fte, met sterke onderlinge verschillen. Formeel hebben we nu budget voor 0,5 fte capaciteit senior beleidsadviseur, in praktijk zetten we 1,0 fte in. Daarnaast beschikken we sinds 2026 over een budget van 71.000 euro voor capaciteit (100.000 euro minus bedrijfsvoeringsopslag), dat we slim en flexibel inzetten (bijvoorbeeld procesmanager huisvesting DAN).

Vraag Pagina pdf: 66	Klopt het dat er vanaf 2024 geen jongeren meer met een delict voor de rechter zijn geweest?
Antwoord	Deze cijfers worden gegenereerd uit de landelijke website 'waarstaatjegemeente' (CBS). Er zijn geen recentere cijfers beschikbaar vanuit het CBS dan 2024. De verklaring is dus

	dat er geen recentere cijfers zijn, niet dat er geen jongeren meer met een delict voor de rechter zijn geweest.

Vraag Pagina pdf: 61	Deze tabel Indicatoren lijkt fouten te bevatten (verkeerde data in rijen). Klopt dat en zo ja graag een juiste versie.

Antwoord

Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
basisset (BBV):										
Percentage jongeren (0 t/m 17 jaar) met jeugdhulp						13,1%	13,7%	16,9%	16,6%	15,7%
Gemiddelde benchmark						14,5%	14,7%	15,5%	15,8%	15,4%
Percentage jongeren (0 t/m 17 jaar) met jeugdbescherming						1,3%	1,2%	1,2%	1,0%	1,0%
Gemiddelde benchmark						1,5%	1,4%	1,3%	1,2%	1,3%
Percentage jongeren (12 t/m 22 jaar) met jeugdreclassering						0,5%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%
Gemiddelde benchmark						0,5%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
Percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) met een delict voor de rechter	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%		
Gemiddelde benchmark	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%		
Aantal WMO-cliënten met een maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners)		690	720	740	770	770	740	710	670	680
Gemiddelde benchmark				780	830	823	818	803	800	784
gevraagd door raad:										
Aantal cliënten jeugdhulp zonder verblijf			3.921	4.005	4.025	4.116	4.139	4.115	3.948	3.834
Aantal cliënten jeugdhulp met verblijf			389	387	399	397	438	407	406	389
Aantal cliënten buurtteams volwassenen							3.265	3.375	3.494	3.651
Buurtteams volwassenen: percentage heeft binnen 14 dagen na aanmelding eerste gesprek							76%	86%	86%	87%
Buurtteams jeugd en gezin: percentage heeft binnen 14 dagen na aanmelding eerste gesprek							46%	62%	53%	43%
Aantal bezoeken Stips	13.500	15.000	18.000	23.100	14.052	15.013	22.000	24.300	21.900	22.700
Percentage huishoudens dat gebruik maakt van 5 of meer gemeentelijke voorzieningen in het sociaal domein	3,9%		3,7%	3,8%	4,5%	4,5%	4,9%	4,5%	4,8%	5,4%
Percentage dat vindt dat men te weinig contact met anderen heeft		9%		12%		12%				11%
Rapportcijfer bewoners voor woonbuurt als plek om te wonen en te leven		7,5		7,6		7,5		7,6		7,6
Percentage bewoners tevreden over openbaar vervoer in de buurt		78%		76%		76%		72%		77%
Percentage bewoners tevreden over groen in de buurt		71%		68%		66%		65%		69%

Vraag Pagina pdf: p. 11–14; Financiële begroting – Subsidies, p. 210–211	Met het amendement "Iedereen van straat, niemand dakloos" (Stadsbegroting 2026-2029, aangenomen op 12 november 2025) is incidenteel € 6 miljoen uit de saldireserve vrijgemaakt voor de jaren 2025 (aanloop), 2026 en 2027. Kan het college per maatregel uit het amendement aangeven welk bedrag in 2025 en 2026 is begroot en besteed, aan welke organisaties dit is toegekend, en in welke begrotingswijziging of voortgangsmonitor dit is verwerkt? Welk deel van de daling van € 5.303.000 bij het taakveld geëscaleerde zorg 18+ (p. 211) bestaat uit het wegvallen van deze middelen?
Antwoord:	Tijdens de aanloop in 2025 is er nog geen geld uitgegeven. De volgende bedragen zijn begroot en besteed: - 2026: o Begroot: 3,7 miljoen (3 miljoen vanuit het amendement + 0,7 miljoen overgeheveld vanuit winteropvang, aangezien ook de winteropvang primair op de nieuwe locatie op het Konijnenpad zal plaatsvinden) o Besteed: Naar verwachting geven we in 2026 2,5 miljoen uit: ▪ 1,3 miljoen subsidie voor beheer en begeleiding ▪ 0,9 miljoen huurkosten voor de inrichting van de opvang

	▪ 0,3 miljoen beveiligings- en schoonmaakkosten o Het resterende budget in 2026 van 1,2 miljoen wordt overgeheveld naar 2027. - 2027: o Begroot: 4,3 miljoen (3 miljoen vanuit het amendement + 1,3 miljoen overgeheveld vanuit winteropvang). Hier komt na de budgetoverheveling vanuit 2026 nog 1,2 miljoen bij. - 2028: o Begroot: 0,6 miljoen (overgeheveld vanuit winteropvang) De opdracht vanuit het amendement was om de opvang voor twee jaar te regelen. Aangezien deze pas halverwege 2026 is geopend, loopt deze ook nog deels door in 2028. De onttrekking uit de saldireserve van 6 miljoen is in de begroting verwerkt met wijzigingsnummer 10131. De overheveling vanuit de winteropvang is in de begroting verwerkt met wijzigingsnummers 10311 en 10287.

Vraag Programma WWZ, p. 65; Reserves en voorzieningen, p. 205–206	Het amendement "Iedereen van straat, niemand dakloos" loopt door tot en met 2027. In de Stadsbegroting 2027-2030 kunnen wij geen afzonderlijke post of onttrekking aan de saldireserve voor 2027 terugvinden. Is het resterende deel van de € 6 miljoen voor 2027 in deze begroting opgenomen? Zo ja, om welk bedrag gaat het en in welk programma, welk taakveld en welke onttrekking is het verwerkt? Zo nee, waar staat dit restant nu?
Antwoord	De onttrekking aan de saldireserve is na het besluit over het amendement gedaan, in 2025. Op dat moment is er vanuit de saldireserve 3.000.000 euro op de begroting van 2026 gezet en 3.000.000 euro op de begroting van 2027. Dit geld is terecht gekomen in programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld 6.81 “geëscaleerde zorg 18+”, deelproject E600072-101 “Maatschappelijke opvang dak- en thuislozen iedereen van straat”. Het wijzigingsnummer waarmee de onttrekking is verwerkt is 10131.

Vraag Programma WWZ, Veranderingen in de begroting, p. 65	In de Stadsbegroting 2026-2029 was volgens de overwegingen van het amendement structureel € 2,5 miljoen gereserveerd voor de bestrijding van dakloosheid. In de Stadsbegroting 2027-2030 staat de post "Transformatie maatschappelijke opvang" van € 2,5 miljoen per jaar voor 2027 tot en met 2029, zonder bedrag voor 2030 en structureel. Betreft dit dezelfde middelen? Zo nee: waar is de structurele reeks van € 2,5 miljoen uit de vorige begroting in deze begroting terug te vinden?
Antwoord	Nee, dit betreft niet dezelfde middelen. De 2,5 miljoen voor de uitbreiding maatschappelijke opvang is vanaf 2026 structureel in de begroting verwerkt. Dit geld staat op programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld 6.81 geëscaleerde zorg 18+, product 600072 Maatschappelijke opvang. In het coalitieakkoord is daar bovenop voor drie jaar 2,5 miljoen toegekend voor de transformatie.

Vraag Pagina pdf: p. 65	Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang is een besparing opgenomen die oploopt van € 0,5 miljoen in 2028 naar € 1 miljoen structureel vanaf 2030. Op welke maatregelen en aannames is deze besparing gebaseerd, en welk effect verwacht het college daarvan op het aantal opvangplekken?
Antwoord	Het college wil onderzoeken hoe de afhankelijkheid van één of enkele partijen voor het organiseren van verschillende vormen van opvang anders kan worden georganiseerd bijvoorbeeld door taken anders te verdelen. Het college verwacht hierdoor een kostenbesparing door meer efficiëntie. Tegelijkertijd wordt met het Actieplan een beweging naar wonen eerst en meer preventieve maatregelen ter

	voorkoming van dak- en thuisloosheid ingezet. Het college verwacht hierdoor – op termijn – minder opvangplekken nodig te hebben. Gezamenlijk met de regio bekijken we hoe we in de regionale begroting kunnen bezuinigen.

Vraag Pagina pdf: p. 211	De uitbreiding van de maatschappelijke opvang in 2026, waarvoor Iriszorg extra subsidie ontving, is "vooralsnog niet structureel begroot". Om hoeveel opvangplekken en welk subsidiebedrag ging het? Blijven deze plekken in 2027 beschikbaar, en zo ja, uit welk budget worden zij betaald?
Antwoord	Het geld voor de uitbreiding van de maatschappelijke opvang is wel structureel begroot. Echter is dit begroot op de post 'overige goederen en diensten' en niet op de post 'subsidies'. Het gaat om een bedrag van 2,5 miljoen euro dat in 2026 al toegekend was aan de post 'subsidies' en in latere jaren nog niet. De uitbreiding maatschappelijke opvang liep via de regiobegroting en gezamenlijk werd 5 miljoen voor de uitbreiding gesubsidieerd, waar de 2,5 miljoen het Nijmeegse aandeel van is. Voor deze uitbreiding werden twee nieuwe locaties (opnieuw) in gebruik genomen wat in totaal 36 extra opvangplekken opleverde. Daarnaast werd met 15 plekken uitgebreid op een bestaande locatie. Aanvullend werd voor alle extra opvangplekken bijbehorende begeleiding (ambulant, budget en arbeidsactivering) gefinancierd.

Vraag Pagina pdf: p. 211	De winteropvang vindt tot medio 2028 grotendeels plaats aan het Konijnenpad, en deze opvang wordt volgens de begroting niet via subsidies betaald. Hoe wordt deze opvang dan bekostigd, wat zijn de jaarlijkse kosten en in welk taakveld zijn die begroot?
Antwoord	Met het amendement 'iedereen van straat' dat bij de stadsbegroting 2026 is ingediend, is er 6 miljoen euro uit de saldireserve onttrokken. Hiervan is 3 miljoen begroot in 2026 en 3 miljoen in 2027. Dit geld is terecht gekomen in programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld 6.81 "geëscaleerde zorg 18+", deelproject E600072-101 "Maatschappelijke opvang dak- en thuisloze mensen, iedereen van straat". Omdat ook de winteropvang plaats zal vinden op het Konijnenpad, is er ook 2,6 miljoen overgeheveld vanuit de winteropvang naar deze opvang. In totaal hebben we dus 8,6 miljoen euro beschikbaar. Dit wordt niet volledig aan subsidie uitgegeven. Grofweg maken we hiervoor 3 soorten kosten: (1) 1,9 miljoen huurkosten voor de inrichting van de opvang; (2) 1,4 miljoen beveiligings- en schoonmaakkosten en (3) 5,3 miljoen subsidie voor beheer en begeleiding.

Vraag **p. 69**	(ook uitgezet bij Werk en Inkomen) Hoeveel geld en hoeveel fte zijn in 2027 beschikbaar voor de aanpak van uitkeringsfraude en zorgfraude? Graag uitsplitsen naar uitkeringen, Wmo en jeugdhulp, inclusief onze bijdrage aan regionale fraudebestrijding. Onder welke begrotingsposten vallen deze bedragen?
Antwoord	Voor zorgfraude is 3,6 fte gepositioneerd bij het Regionaal Ondersteuningsbureau Rijk van Nijmegen

Vraag Pagina pdf: 54	Bij doel 8.7 worden zoönosen niet genoemd. Waarom niet?
Antwoord	De eerste alinea van doel 8.7 eindigt met "voorkomen en bestrijden van infectieziekten". Dit gaat over infectieziekten van mens op mens en infectieziekten van dier op mens (zoönose). We specificeren infectieziekten niet nader.

Programma Werk en inkomen

Vraag Pagina pdf: 68	Wat zijn de streefaantallen voor extra beschutte werkplekken en duurzame uitstroom naar werk in 2027, vergeleken met de meest recente realisatie?
Antwoord	Het streefaantal voor beschutte werkplekken in 2027 is 160. Eind 2026 streven we naar 125 gerealiseerde beschutte werkplekken. Medio 2026 zijn er 113 personen beschut aan het werk; de doelstelling voor eind 2026 is binnen handbereik. Aan duurzame uitstroom naar werk is regionaal geen doelstelling gekoppeld. De realisatie medio 2026 is 86%.

Vraag Pagina 68 en 71	Kan de volledige financiële opbouw van het Nijmeegs Meedoenbeleid (NMMB) worden verstrekt? Graag onderscheid maken tussen bestaande regelingen, nieuwe regelingen, uitvoeringskosten en aanvullende middelen.
Antwoord	Wij hebben u eerder het volgende geïnformeerd in de raadsinformatiebrief van 22 september 2026 over het uitvoeringsplan financiële bestaanszekerheid: In 2026 is een beleidsvoorbereidend onderzoek gestart, waarin verschillende invoeringsscenario's worden uitgewerkt. Hierbij wordt gekeken naar mogelijke gevolgen voor de uitvoering, mogelijke financiële gevolgen, de juridische grondslagen voor het Nijmeegs Maatschappelijk Meedoenbudget en welke bestaande regelingen op zouden kunnen gaan in een NMMB. In Q1 2027 worden de uitkomsten van dit onderzoek aan u voorgelegd, zodat op basis daarvan een definitieve keuze gemaakt kan worden voor invoering. Op basis van het gekozen scenario volgen in de jaren 2027–2029 de benodigde stappen voor implementatie. We werken toe naar volledige invoering van een Nijmeegs Maatschappelijk Meedoen Budget per januari 2030. Met dit voorstel geven we uitvoering aan het initiatiefvoorstel 'Nijmeegs Maatschappelijk Meedoen Budget' en het coalitieakkoord. De financiële effecten zijn zoals hierboven omschreven nog niet berekend. Op 18 november staat er een technische sessie gepland om o.a. toelichting te geven op het proces van het NMMB.

Vraag Pagina 68 en 71	In de begroting worden verschillende financiële effecten van het NMMB genoemd. Hoe verhouden deze bedragen zich tot de eerder geraamde financiële omvang van het NMMB? Kan de totale structurele netto meer- of minderlast vanaf 2030 worden weergegeven?
Antwoord	In 2026 is een beleidsvoorbereidend onderzoek gestart, waarin verschillende invoeringsscenario's worden uitgewerkt. Hierbij wordt gekeken naar mogelijke gevolgen voor de uitvoering, mogelijke financiële gevolgen, de juridische grondslagen voor het NMMB en welke bestaande regelingen op zouden kunnen gaan in een NMMB. Dit onderzoek ontvangt u in Q1 van 2027. De verschillende effecten zoals weergegeven in de begroting worden nog onderzocht. Op 18 november staat er een technische sessie gepland om o.a. toelichting te geven op het proces van het NMMB. Als het gaat om de inschatting van structurele netto meer- of minderlast vanaf 2030, dan is dat iets dat zal moeten blijken uit het onderzoek. Een volledige inschatting vooraf is overigens niet mogelijk: vanuit de aard van het NMMB zou het bij uitvoering gaan om

	maatwerkbudgetten per huishouden, op basis van besteedbaar inkomen. Ook het niet-gebruik van een nieuwe regeling is heel lastig te voorspellen. Een onzekerheidsmarge zal er dus sowieso blijven. Zie ook de vorige vraag.

Vraag pagina 68-71	Wat zijn de jaarlijkse kosten van de verschillende inkomensondersteunende regelingen binnen het NMMB en welke inkomensgrenzen worden daarbij gehanteerd? Graag per regeling het aantal gebruikers en de gemiddelde kosten per gebruiker.
Antwoord	De kosten, het aantal gebruikers en de gemiddelde kosten per gebruiker (boekjaar 2025) van mogelijke regelingen waarvan we onderzoeken of die onder het NMMB kunnen gaan vallen: <u>- Individuele inkomenstoeslag (inkomensgrens 110%):</u> Realisatie € 3.253.000 Aantal unieke gebruikers: 6.384 Gemiddelde kosten per gebruiker: € 510 <u>- Meedoenregeling (inkomensgrens 140%):</u> Realisatie: € 1.294.000 Aantal unieke gebruikers: 9.272 Gemiddelde kosten per gebruiker: € 140 <u>- Busvoordeelabonnement (inkomensgrens 130%):</u> Realisatie: € 614.000 Aantal unieke gebruikers: 10.381 Gemiddelde kosten per gebruiker: € 59 <u>- Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering (inkomensgrens 130%):</u> Realisatie: € 4.914.000 Aantal unieke gebruikers: 12.101 Gemiddelde kosten per gebruiker: € 406 <u>- Kindregelingen via Stichting Leergeld (inkomensgrens 140%):</u> Realisatie: € 1.073.000 Aantal unieke gebruikers: 4.540 Gemiddelde kosten per gebruiker: € 236

Vraag Pagina 68-71	Welke gemeentelijke regelingen kunnen door het NMMB geheel of gedeeltelijk vervallen omdat zij worden samengevoegd of vervangen? Graag aangeven welke budgetten hierdoor vrijvallen en of deze besparing al in de begroting is verwerkt.
Antwoord	Dit is onderwerp van het beleidsvoorbereidend onderzoek, en nog niet in de begroting verwerkt. Het is overigens niet zo dat budgetten hierdoor per definitie vrij zullen vallen en dit tot besparingen zal leiden. Zie ook de vorige 3 vragen.
Vraag **Pagina pdf: 72**	Wat is de kwantitatieve onderbouwing voor de besparing door het NMMB van 300.000?
Antwoord	In 2026 is een beleidsvoorbereidend onderzoek gestart, waarin verschillende invoeringsscenario's worden uitgewerkt. Hierbij wordt gekeken naar mogelijke gevolgen voor de uitvoering, mogelijke financiële gevolgen, de juridische grondslagen voor het NMMB en welke bestaande regelingen op zouden kunnen gaan in een NMMB. Dit onderzoek ontvangt u in Q1 van 2027. De verschillende effecten zoals weergegeven in de

	begroting worden nog onderzocht. Op 18 november vindt er een technische sessie plaats, o.a. over het onderzoek naar het NMMB. Zie ook de vorige vragen over dit onderwerp.

Vraag pagina 68-71	Wat zou het financiële effect zijn wanneer voor de afzonderlijke inkomensondersteunende regelingen de inkomensgrens wordt verlaagd van 130% naar 120% respectievelijk 110% van het sociaal minimum? Graag per regeling inzichtelijk maken hoeveel huishoudens hierdoor niet langer in aanmerking zouden komen.
Antwoord	De vraag per regeling inzichtelijk te maken hoeveel huishoudens bij een grens van 120% respectievelijk 110% niet langer in aanmerking komen voor een inkomensregeling is niet te beantwoorden. Van de *gebruikers* weten we wel *dat* ze aan de voorwaarden voldoen, maar niet *wat hun exacte inkomen* is, en dus ook niet wie zou afvallen bij een andere grens. Wat we wel kunnen doen, is kijken hoeveel de *doelgroep* van deze regelingen verandert bij het veranderen van de inkomensgrenzen. Daarbij beperken we ons tot CAZ, Meedoen, Bus en Kinderfonds. (Voor individuele inkomenstoeslag en Bijzondere bijstand geldt dat de doelgroep bij een grens van 110 of 120% gelijk blijft of toeneemt) [table]

	huidige grens	afname doelgroep bij grens tot 120%	afname doelgroep bij grens tot 110%
Bus	130%	15%	32%
meedoen	140%	26%	40%
CAZ	130%	15%	32%
kinderfonds	140%	28%	41%

Op basis van de CBS-gegevens over huishoudens met een laag inkomen neemt de doelgroep voor deze vier inkomensregelingen af met 15 tot 40% bij het verlagen van de inkomensgrens tot 120% of 110% van het sociaal minimum. Of al deze huishoudens in dezelfde mate gebruik maken van de inkomensregelingen weten we echter niet.

Vraag Pagina 68 en 71	Het busvoordeelabonnement kost structureel circa €1 miljoen per jaar. Kan worden aangegeven hoeveel inwoners hiervan gebruik maken, wat de gemiddelde gemeentelijke bijdrage per gebruiker is en welke doelgroep hiervan gebruikmaakt?
Antwoord	De afgelopen jaren is het aantal gebruikers langzaam opgelopen, tot 10.381 gebruikers in 2025. Het busvoordeelabonnement is beschikbaar voor inwoners met een inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm. Sinds 1 juli 2026 mogen ook Oekraïense ontheemden gebruik maken van het busvoordeelabonnement. Er wordt nu gewerkt aan de uitbreiding van de doelgroep naar kinderen, de streefdatum daarvoor is 1 januari 2027. Over de nieuwe contractafspraken binnen de OV-concessie bent u op 22 september 2026 per brief geïnformeerd.

Vraag p. 186	Met welk tekort op de bijstandsuitkeringen is in de begroting voor 2027 rekening gehouden? Is het genoemde risico van maximaal € 5 miljoen volledig een mogelijk aanvullend tekort, of zit het begrote tekort daar ook in?
Antwoord	Het begrote tekort 2027 bedraagt 5,7 miljoen euro. Het verwachte tekort 2027 – op basis van de meest recente Rijksuitkering BUIG vóór publicatie van het voorlopige budget 2027 d.d. 30 september j.l. – komt uit op 10,7 miljoen euro. Ten opzichte van het begrote

	BUIG-saldo wordt er dus een nadeel op BUIG verwacht van 5 miljoen euro, dit is meegenomen als risicomelding.

Vraag Pagina pdf: nvt	Komende winter opent het nieuwe landelijke Noodfonds energie. Komen sociale huurders met grote schulden uit eerdere afrekeningen energiekosten, bijvoorbeeld over 2024 of 2025, ook in aanmerking voor dit noodfonds?
Antwoord	Op basis van de beschikbaar gestelde informatie is het noodfonds energie bedoeld voor huishoudens met een bruto-inkomen tot maximaal 200% van het sociaal minimum. Huishoudens met een bruto-inkomen tot 130% van het sociaal minimum krijgen hulp als ze meer dan 8% van hun inkomen kwijt zijn aan energie. Huishoudens met een bruto-inkomen tussen 130-200% van het sociaal minimum die 10% of meer kwijt zijn, kunnen ook steun aanvragen. Schulden van eerdere afrekeningen worden niet meegewogen in de toewijzing. Indien mogelijk wordt de tegemoetkoming direct aan de energieleverancier betaald, die het bedrag gedurende 12 maanden in mindering brengt op de energiekosten van het huishouden. Het bedrag van de tegemoetkoming wordt door de leverancier niet gebruikt voor de verrekening van schulden of achterstanden die het huishouden heeft bij de energieleverancier.

Vraag Pagina pdf: 68	Hoeveel capaciteit van de gemeentelijke aanvullende inzet van participatiecoaches vervalt? Wat gebeurt er met de doelgroep die hierdoor werd begeleid?
Antwoord	In 2026 is een beleidsvoorbereidend onderzoek naar het Nijmeegs Maatschappelijk Meedoenbudget gestart, waarin verschillende invoeringsscenario's worden uitgewerkt. Hierbij wordt gekeken naar mogelijke gevolgen voor de uitvoering, mogelijke financiële gevolgen, de juridische grondslagen voor het NMMB en welke bestaande regelingen op zouden kunnen gaan in een NMMB. Dit onderzoek ontvangt u in Q1 van 2027. De verschillende effecten zoals weergegeven in de begroting worden nog onderzocht. Dat geldt ook voor de aanname dat het onderbrengen van de participatiecoaches onder het NMMB leidt tot een besparing. Op 18 november vindt er een technische sessie plaats, o.a. over het onderzoek naar het NMMB. Tot die tijd vervalt er geen aanvullende inzet van de participatiecoaches. Op dit moment hebben we 7,4 fte's aan participatiecoaches. Dat aantal is inclusief onderstaande twee punten: - Via het amendement Iedereen doet mee heeft de raad bij de begroting 2026-2029 2 fte's toegevoegd. - Sinds 2026 wordt er 2 fte's gefinancierd vanuit de dienstverleningsovereenkomst met WerkBedrijf 2026-2027. In 2027 komen daar nog 2 fte's vanuit de dienstverleningsovereenkomst met WerkBedrijf bij (financiering via Werkbudget). Dan is er in totaal dus 9,4 fte's aan participatiecoaches. Er kunnen dus meer mensen worden begeleid.

Vraag Pagina pdf: 72	Wat is de uitwerking van het onderbrengen van de participatiecoaches onder het NMMB, in de jaren voordat het NMMB bestaat?
Antwoord	Op dit moment vindt er een beleidsvoorbereidend onderzoek naar het Nijmeegs Maatschappelijk Meedoenbudget plaats, waarvan de uitkomsten in Q1 van 2027 met u worden gedeeld. De vraag of participatiecoaches daarin ondergebracht kunnen worden,

	nemen we daarin mee. Tot die tijd gaan de participatiecoaches door met het begeleiden van inwoners in hun maatschappelijke participatie. Zie ook de vorige vraag.

Vraag Pagina pdf: 72	Voor het NMMB is in 2027 €2 miljoen beschikbaar, terwijl voor 2027 een beleidsvoorbereidend onderzoek naar de mogelijkheid van invoering staat gepland. Waar wordt die €2 miljoen in 2027 concreet aan besteed?
Antwoord	Op dit moment vindt er een beleidsvoorbereidend onderzoek naar het Nijmeegs Maatschappelijk Meedoenbudget plaats, waarvan de uitkomsten in Q1 van 2027 met u worden gedeeld. Naast dit onderzoek verwachten we project- en implementatiekosten te maken en kosten voor scholing. Ook zetten we hiervan € 250.000 in om de besparing op participatiecoaches voor 2027 te dekken (zie ook voorgaande vragen).

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 69 en 72	Voor het Nijmeegs Maatschappelijk Meedoen Budget (NMMB) is in 2027 € 2 miljoen geraamd, terwijl in 2027 een beleidsvoorbereidend onderzoek start. Hoe is dit bedrag in 2027 opgebouwd? En waarop is de geraamde besparing van € 300.000 vanaf 2029 gebaseerd?
Antwoord	Op dit moment vindt er een beleidsvoorbereidend onderzoek naar het Nijmeegs Maatschappelijk Meedoenbudget plaats. Hierbij wordt gekeken naar mogelijke gevolgen voor de uitvoering, mogelijke financiële gevolgen, de juridische grondslagen voor het NMMB en welke bestaande regelingen op zouden kunnen gaan in een NMMB. Dit onderzoek ontvangt u in Q1 van 2027. De verschillende effecten zoals weergegeven in de begroting worden nog onderzocht. Op 18 november vindt er een technische sessie plaats, o.a. over het onderzoek naar het NMMB (zie ook de voorgaande vragen). Naast dit onderzoek verwachten we project- en implementatiekosten te maken en kosten voor scholing. Ook zetten we hiervan € 250.000 in om de besparing op participatiecoaches voor 2027 te dekken (zie ook de voorgaande vragen).

Vraag Pagina pdf: 72	De gemeentelijke zorgverzekering biedt de mogelijkheid om het eigen risico te verzekeren. Dekt dit ook de stijging van het eigen risico in 2027?
Antwoord	Ja. De premies voor 2027 worden halverwege november bekend, dus wat het uiteindelijk exact betekent voor de premie zal dan blijken.

Vraag Pagina pdf: 68	Is gratis mondzorg de enige manier waarop gezondheidsverschillen in Nijmegen worden aangepakt?
Antwoord	Nee, gratis mondzorg is een van de manieren waarop we gezondheidsverschillen in Nijmegen aanpakken. - Zo draagt vrijwel alle dienstverlening in de schuldhulpverlening positief bij aan de ervaren gezondheid van inwoners die er gebruik van maken. - Ook de aanpak rondom energiearmoede, zoals de Energiecoaches en Energiefixers, draagt bij aan een betere gezondheid. Zo pakken we (te) koude woningen aan en gaan we schimmel tegen met deze aanpak. Ook kijken we naar het hittebestendiger maken van woningen door bijvoorbeeld het plaatsen van zonwering bij huurwoningen waar veel hitteoverlast is. - We ondersteunen gezinnen ook bij kraamzorg en noodzakelijke babyspullen. - Daarnaast trainen we zorgprofessionals om geldzorgen en beperkte gezondheidsvaardigheden eerder te herkennen, ondersteunen we de

	tolkentelefoon eerstelijnszorg en trainen we hulpverleners om stoppen met roken bespreekbaar te maken en naar passende ondersteuning te verwijzen. - We geven voorlichting aan nieuwkomers over het Nederlandse gezondheidsstelsel. - Mentale gezondheid krijgt eveneens aandacht, met oog voor de samenhang met geldzorgen en stress. Hierbij werken we met ervaringsdeskundigen. - Verder werken we aan gezonde en betaalbare voeding, bijvoorbeeld via de Voedselbank, de Voedselhub en Vincentius. Vanaf 2027 is daarnaast subsidie voorzien voor stadslandbouwinitiatieven die groenten en fruit telen voor organisaties die financieel kwetsbare inwoners ondersteunen. - Vanaf 2027 zijn er in de subsidieregeling sociaal en vitaal ook middelen beschikbaar voor het verkleinen van gezondheidsverschillen.

Vraag Pagina pdf: 69	Bij het busabonnement wordt aangegeven dat deze wordt uitgebreid naar andere groepen. Is al bekend voor welke groepen dit geldt? Zo ja, voor wie? Zo nee, welke mogelijkheden zijn er nu?
Antwoord	Sinds 1 juli 2027 is de doelgroep uitgebreid met Oekraïense ontheemden en er wordt nu gewerkt aan de uitbreiding met jongeren, waarvoor de streefdatum 1 januari 2027 is. Tijdens de gesprekken met de vervoerder zijn ook de mogelijkheden verkend voor de uitbreiding naar de spits en de uitbreiding van het gebied (gehele concessiegebied). Deze twee opties bleken beiden financieel niet haalbaar. Deze vragen worden ook beantwoord in de raadsinformatiebrief 'Nieuwe contractafspraken busvoordeelabonnement' die op 22 september 2026 met u gedeeld is.

Vraag Pagina pdf: 69	Wat betreft het 'onderzoeken voor alle bijstandsgerechtigden of zij (gedeeltelijk) recht hebben op een andere voorziening' wordt gebruik gemaakt van een externe partner. Is deze kennis niet in-huis bij de gemeente? Wat zijn de kosten voor het uitbesteden van dit onderzoek, in vergelijking met het binnenhalen van deze kennis voor de eigen organisatie?
Antwoord	De externe partner die we hiervoor inhuren werkt op basis van *no cure no pay*. We betalen dus pas als het de partner is gelukt om een voorliggende voorziening succesvol aan te vragen en een uitkering (deels) beëindigd wordt. Het bedrag wat wij betalen voor hun inzet is altijd lager dan het bedrag dat we besparen. Kennis van voorliggende voorzieningen is in huis, maar er kunnen altijd dossiers tussen zitten waarbij ten onrechte niet is opgemerkt dat er mogelijk recht bestaat op een andere voorliggende voorziening. Dit heeft ook te maken met de complexiteit van het socialezekerheidsstelsel. De afgelopen jaren zijn enkele medewerkers met specialistische kennis met pensioen gegaan. De externe partner licht het gehele klantenbestand door. Ook voeren zij de regie bij het aanvragen van deze voorliggende voorzieningen, bijvoorbeeld bij het UWV. Screening en de aanvraagprocessen vormen samen een grote opgave. Ook geeft de partner training aan onze eigen klantmanagers, waardoor we in de toekomst ook weer beter in staat zijn om aanvragers te wijzen op voorliggende voorzieningen en daarmee kosten van een (gedeeltelijke) uitkering te besparen.

Vraag Pagina pdf: 73	Kunnen de kosten voor de inkomensondersteunende voorzieningen in € worden gegeven door de jaren heen? Dat geeft namelijk een duidelijker beeld dan het aantal voorzieningen in gebruik.
Antwoord	

Regeling	2024	2025	Prognose 2026
Beheer- en bewindvoering	3.966.000	4.138.000	4.083.000
Individuele inkomenstoeslag	3.140.000	3.253.000	3.317.000
Juridisch	205.000	196.000	195.000
Kinderen < 18 jaar	1.000	2.000	4.000
Levensonderhoud	360.000	363.000	405.000
Medische kosten	188.000	152.000	135.000
Mondzorg			12.000
Ouderen, zieken en gehandicapten	174.000	177.000	183.000
Reiskosten	8.000	7.000	7.000
Schulden	37.000	30.000	9.000
Uitvaartkosten	84.000	91.000	90.000
Woninginrichting	2.577.000	2.003.000	1.666.000
Woonkosten	229.000	245.000	131.000
Collectieve aanvullende zorgverzekering	4.970.000	4.914.000	4.913.000
Meedoenregeling	1.218.000	1.294.000	1.402.000
Busvoordeelabonnement	590.000	614.000	975.000
Kindregelingen via Stichting Leergeld	1.046.000	1.073.000	1.181.373

Vraag Pagina pdf: 72	Wat gebeurt er met de mensen die nu in een maatwerkbaan zitten wanneer deze regeling komt te vervallen?
Antwoord	Er is één ingevulde maatwerkbaan. Deze blijft bestaan zolang de arbeidsovereenkomst voortduurt. Dat is onderdeel geweest van de besluitvorming na evaluatie van de maatwerkbanen in 2025. Voor de gerealiseerde maatwerkbaan zijn structureel middelen begroot. Hiermee is rekening gehouden bij de 'verandering in de begroting → stoppen met maatwerkbanen'.

Vraag Pagina pdf: 72	'Stoppen maatwerkbanen' levert oplopend tot € 843.000 per jaar op. Om hoeveel inwoners gaat het, en welk alternatief wordt hun geboden?
Antwoord	Er is één ingevulde maatwerkbaan. Deze blijft bestaan zolang de arbeidsovereenkomst voortduurt. Hiervoor zijn middelen begroot. Er is één ingevulde maatwerkbaan. Deze blijft bestaan zolang de arbeidsovereenkomst voortduurt. Hiervoor zijn middelen begroot. Zie ook vraag 21.

Vraag Link webpagina: Pagina pdf: 69	"We starten een beleidsvoorbereidend onderzoek naar de mogelijkheid van het invoeren van een Nijmeegs Maatschappelijk Meedoen Budget". Wat behelst een beleidsvoorbereidend onderzoek? Wat is de scope van dit onderzoek? Wat is het onderzoeksplan? Wat is het tijdpad van dit onderzoek? Wanneer komen de uitkomsten van dit onderzoek naar de raad?
Antwoord	Wij hebben u eerder het volgende geïnformeerd in de raadsinformatiebrief van 22 september 2026 over het uitvoeringsplan financiële bestaanszekerheid: In 2026 is een beleidsvoorbereidend onderzoek gestart, waarin verschillende invoeringsscenario's worden uitgewerkt. Hierbij wordt gekeken naar mogelijke gevolgen voor de uitvoering, mogelijke financiële gevolgen, de juridische grondslagen voor het NMMB en welke bestaande regelingen op zouden kunnen gaan in een NMMB.

	In Q1 2027 worden de uitkomsten van dit onderzoek aan u voorgelegd, zodat op basis daarvan een definitieve keuze gemaakt kan worden voor invoering. Op basis van het gekozen scenario volgen in de jaren 2027–2029 de benodigde stappen voor implementatie. We werken toe naar volledige invoering van een Nijmeegs Maatschappelijk Meedoen Budget per januari 2030. Met dit voorstel geven we uitvoering aan het initiatiefvoorstel 'Nijmeegs Maatschappelijk Meedoen Budget' en het coalitieakkoord. Op 18 november 2026 vindt er een technische sessie plaats om u onder andere bij te praten over het onderzoek naar het NMMB.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 68 en 72	Hoe groot is de in het coalitieakkoord opgenomen efficiëntiebesparing op de inzet van participatiecoaches, uitgedrukt in euro's en fte? Wat betekent dit voor het aantal inwoners dat door participatiecoaches begeleid kan worden?
Antwoord	Op dit moment vindt er een beleidsvoorbereidend onderzoek naar het Nijmeegs Maatschappelijk Meedoenbudget plaats, waarvan de uitkomsten in Q1 van 2027 met u worden gedeeld. De vraag of participatiecoaches daarin ondergebracht kunnen worden, nemen we daarin mee. Tot die tijd gaan de participatiecoaches door met het begeleiden van inwoners in hun maatschappelijke participatie. Zie ook eerdere vragen over het NMMB.

Vraag Pagina pdf: 68 en 72	Voor de bijverdienbonus is structureel € 500.000 geraamd, terwijl de invoering nog wordt onderzocht en mede afhangt van het wetsvoorstel Participatiewet in balans. Wat gebeurt er met dit budget als de invoering vertraagt of niet doorgaat?
Antwoord	Tussen de bijverdienbonus (officiële term in Participatiewet: premie voor arbeidsinschakeling) en het Nijmeegs Maatschappelijk Meedoenbudget zit een afhankelijkheid. De premie voor arbeidsinschakeling is namelijk een belangrijke grondslag voor het verstrekken van een meedoenbudget. Ook dit nemen we mee in het beleidsvoorbereidend onderzoek naar het meedoenbudget, waarvan de uitkomsten in Q1 van 2027 met u worden gedeeld. Als de bijverdienbonus vertraging oploopt of niet doorgaat, komen we bij u terug.

Vraag Pagina pdf: 72	Over de besparing Werk & Inkomen, hoe wordt deze taakstelling ingevuld, of wat wordt de procedure voor het bepalen van de invulling?
Antwoord	We hebben deze taakstelling binnen het programma kunnen invullen, Op de begrote WSW-middelen verwachten we budgettaire ruimte te hebben. Sinds 2023 ontvangen we meer Rijksmiddelen WSW dan we dienen af te dragen aan MGR/Werkbedrijf voor de uitvoering van de WSW. Ook de komende jaren verwachten we dat we met de begrote middelen voor de WSW uitkomen, waardoor we deze taakstelling op dit onderdeel hebben ingevuld. Aandachtspunten hierbij zijn: - In het programma Werk en inkomen worden we geconfronteerd met grote tekorten op de studietoeslag en BUIG. Deze (ook in de toekomst te verwachten) tekorten worden gedempt met de voordelen op WSW en (arbeids)participatie. - Zoals al vaak aangegeven in de verschillende P&C-documenten is het afgeven van een nauwkeurige en betrouwbare meerjarenprognose voor WSW en

	(arbeids)participatie lastig. Dit heeft te maken met veel verschillende variabelen die het budget van het Rijk en de afdracht aan de MGR bepalen (kostprijs). Deze variabelen worden periodiek geactualiseerd, waardoor de budgetten en de kostprijs door de jaren heen (kunnen) fluctueren. Verwachte overschotten op WSW en (arbeids)participatie zullen dus hoogstwaarschijnlijk in omvang fluctueren. Op onderdelen kan een verwacht overschot ook omslaan in een (verwacht) tekort. Zie ook de volgende vraag.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 72	Waaruit bestaat de structurele 'Besparing Werk & Inkomen' van € 500.000?
Antwoord	We hebben deze taakstelling binnen het programma kunnen invullen. Op de begrote WSW-middelen verwachten we budgettaire ruimte te hebben. Sinds 2023 ontvangen we meer Rijksmiddelen WSW dan we dienen af te dragen aan MGR/Werkbedrijf voor de uitvoering van de WSW. Ook de komende jaren verwachten we dat we met de begrote middelen voor de WSW uitkomen, waardoor we deze taakstelling op dit onderdeel hebben ingevuld. Aandachtspunten hierbij zijn: - In het programma Werk en inkomen worden we geconfronteerd met grote tekorten op de studietoeslag en BUIG. Deze (ook in de toekomst te verwachten) tekorten worden gedempt met de voordelen op WSW en (arbeids)participatie. - Zoals al vaak aangegeven in de verschillende P&C-documenten is het afgeven van een nauwkeurige en betrouwbare meerjarenprognose voor WSW en (arbeids)participatie lastig. Dit heeft te maken met veel verschillende variabelen die het budget van het Rijk en de afdracht aan de MGR bepalen (kostprijs). Deze variabelen worden periodiek geactualiseerd, waardoor de budgetten en de kostprijs door de jaren heen (kunnen) fluctueren. Verwachte overschotten op WSW en (arbeids)participatie zullen dus hoogstwaarschijnlijk in omvang fluctueren. Op onderdelen kan een verwacht overschot ook omslaan in een (verwacht) tekort. Zie ook de voorgaande vraag.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 68 en 71	De lasten voor WSW en beschut werk dalen van € 30,3 miljoen (2026) naar € 20,7 miljoen (2030). Welk deel van deze daling komt door natuurlijke uitstroom uit de WSW en welk deel door de extra rijkskorting op het budget Beschut werk?
Antwoord	De begrote bedragen van WSW en Beschut werk in de periode 2026 t/m 2030 zijn hieronder weergegeven. Goed om te beseffen dat er meer onderdelen onder dit taakveld vallen, zoals de arbeidsmatige dagbesteding en impulsbudget sociale infrastructuur. **Tabel: WSW en Beschut werk 2026 t/m 2030** **in euro x mln** | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** | **2030** **WSW** | 22,1 | 20,6 | 19,4 | 18.2 | 16.7 **Beschut werk** | 3,3 | 2,7 | 1,5 | 0,8 | 0,8 Door een wijziging van het Rijk voor de budgetbepaling beschut werk (van taakstelling naar realisatie), gaat de Rijksuitkering van 3,3 mln. naar 0,8 mln. De Rijksuitkering kan echter weer toenemen als er meer beschut werk wordt gerealiseerd. De WSW wordt gevoed vanuit de Rijksuitkering IU Participatie/WSW. Op basis van de circulaires van het Rijk wordt het budget WSW vastgesteld. Het Rijksbudget wijzigt door

	de jaren heen door verschillende factoren, zoals inschatting van het aantal SW-medewerkers, maar ook een jaarlijkse loon- en prijsontwikkeling. Het Rijksbudget per gemeente wordt bepaald door gebruik te maken van een 'ingewikkelde' berekeningssystematiek, gebaseerd op: de gemiddelde realisatie in SE (t-1), startgewicht, blijfkansen en verdeelgewicht van het landelijk budget.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 181	Het BUIG-risico is geraamd op maximaal € 5 miljoen met een kans van 90%. Wat is het verwachte tekort op de BUIG over 2026 na de definitieve beschikking van oktober, en komt Nijmegen daarmee in aanmerking voor een vangnetuitkering Participatiewet?
Antwoord	Ten opzichte van de definitieve BUIG-beschikking 2026 verwachten we een tekort van ruim 7 miljoen euro. We verwachten dat we een beroep kunnen doen op de uitgebreide vangnetregeling Participatiewet. Het eigen risico van de uitgebreide vangnetregeling bedraag 5% van het budget; het verwachte tekort ligt hier ongeveer een 0,5 miljoen boven. De vangnetuitkering bedraagt 50% van het tekort boven de eigenrisicogrens. Het verwachte BUIG-tekort op het programma is aanzienlijk lager. Dit komt doordat de Raad in 2017-2018 op basis van het 'masterplan BUIG' extra middelen (structureel) aan het programma heeft toegevoegd om de tekorten in het programma op BUIG te dempen.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 73	Het aantal mensen dat uit de bijstand uitstroomt naar werk is gedaald (547 in 2025, tegenover 933 in 2018), en het aantal bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners ligt boven de benchmark. Welke streefwaarden hanteert het college voor deze indicatoren? Deze ontbreken in de begroting.
Antwoord	We houden als streefwaarden jaarlijks de cijfers over uitstroom naar werk, aantal plaatsingen etc. in de begroting van de MGR/WerkBedrijf aan. Die begrotingscijfers bespreken we vooraf ambtelijk op realiteit en haalbaarheid. Via een zienswijzeprocedure kan de gemeenteraad op de begroting reageren.

Vraag Pagina pdf: 72	Kan de besparing zorgkosten via bouwdepot verder worden toegelicht? Hoe zeker is deze besparing?
Antwoord	Ten tijde van de coalitieonderhandelingen was het onderzoek naar een Nijmeegs Bouwdepot nog niet gereed. Inmiddels is het onderzoek afgerond; we brengen dit binnenkort naar uw gemeenteraad. Uit het onderzoek komt naar voren dat besparingen zeer onzeker zijn. De maatschappelijke baten die een Bouwdepot oplevert, zijn moeilijk uit te drukken in geld. Daarom adviseert het onderzoek op voorhand geen potentiële besparingen op te nemen in de begroting. In de raadsinformatiebrief die u bij het onderzoek ontvangt, zullen we hier verder op ingaan. Zie ook de volgende vraag.

Vraag Pagina pdf: 69 en 72	Voor het Bouwdepot zijn de lasten en de 'besparing zorgkosten WWZ' in alle jaren precies even hoog. Waarop is de geraamde besparing gebaseerd?
Antwoord	Ten tijde van de coalitieonderhandelingen was het onderzoek naar een Nijmeegs Bouwdepot nog niet gereed. Inmiddels is het onderzoek afgerond; we brengen dit binnenkort naar uw gemeenteraad. Uit het onderzoek komt naar voren dat besparingen zeer onzeker zijn. De maatschappelijke baten die een Bouwdepot oplevert, zijn moeilijk uit te drukken in geld. Daarom adviseert het onderzoek op voorhand geen potentiële besparingen op te nemen in de begroting. In de raadsinformatiebrief die u bij het onderzoek ontvangt, zullen we hier verder op ingaan. Zie ook de vorige vraag.

Vraag Pagina pdf: 70 en 72	Hoeveel huishoudens worden naar verwachting bereikt met het budget 'Kwijtschelding Schulden' (€ 750.000 in 2027 en 2028), en hoe verhoudt dit budget zich tot de uitvoering van de motie 'Samen Schuldenvrij'?
Antwoord	Hoe en waar de inzet van het budget plaatsvindt zal het college uitwerken in de Startnotitie schuldhulpverlening. We doen dit in samenhang met de motie ‘Samen Schuldenvrij’.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 70 en 72	Voor het tegengaan van energiearmoede is alleen in 2027 en 2028 € 500.000 geraamd, terwijl het plan nog moet worden opgesteld. Wanneer komt dit plan naar de raad? Hoe wordt de ondersteuning bij energiearmoede na 2028 bekostigd, en blijft dat budget dan herkenbaar in de begroting, bijvoorbeeld binnen het NMMB?
Antwoord	Het college werkt momenteel aan een plan voor de ondersteuning bij energiearmoede, dit verwachten we de eerste helft van 2027 met de raad te delen. In het coalitieakkoord zijn voor de jaren na 2028 geen middelen gereserveerd voor het tegengaan van energiearmoede onder Werk en Inkomen. Daar staat tegenover dat naast dit plan ook nog steeds energiecoaches en -fixers actief zijn om de energiearmoede aan te pakken.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 70	Volgens de 1e Voortgangsmonitor 2026 nemen de aanmeldingen bij het Ondernemerspunt Geldzorgen toe, wat het budget voor schuldhulpverlening preventie en begeleiding onder druk kan zetten. Hoeveel aanmeldingen waren er in 2024, 2025 en 2026 (tot nu toe)? Wat is de gemiddelde wachttijd? En welk budget is in 2027 voor het Ondernemerspunt Geldzorgen geraamd?
Antwoord	Aantal aanmeldingen Ondernemerspunt Geldzorgen: - 2024: 187 - 2025: 272 - 2026 (t/m september): 194 De gemiddelde wachttijd is ongeveer twee werkdagen. Inwoners met een onderneming kunnen zelf beschikbare momenten in de agenda van de medewerkers inplannen. Voor 2027 is er € 264.336 (2,8 fte) beschikbaar voor het OPG (€ 264.336). Er is € 210.000 aan budget beschikbaar voor het inzetten van externe dienstverleners. Dat gaat om boekhouders, het Ondernemersklankbord en Philips, Stiels en Gielkens voor het saneren van zakelijke schulden.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 70	Wordt de doelgroep ondernemers met geldzorgen meegenomen in het nieuwe beleidsplan Schuldhulpverlening 2027–2030? Wanneer wordt dit beleidsplan aan de raad voorgelegd?
Antwoord	Ja de doelgroep ondernemers met geldzorgen wordt meegenomen in de nieuwe startnotitie schuldhulpverlening, die het college naar verwachting in november 2026 in het college behandelt. Deze hulp is onderdeel van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 68 en 69	Is in de begroting budget opgenomen voor het vervolg op de pilot Gratis mondzorg en voor de uitbreiding van het Fondsenbureau? Zo ja, om welke bedragen gaat het en waar staan die?

Antwoord	Ja, vanuit het coalitieakkoord 2026–2030 is voor de uitvoering van de visie Financiële Bestaanszekerheid van 2027 tot en met 2030 jaarlijks € 500.000 aan middelen aan het programma toegevoegd. Van dit bedrag wordt € 85.000 ingezet voor het vervolg op de pilot Gratis mondzorg en € 213.000 voor het Fondsenbureau die aan de uitvoeringskosten worden toegevoegd.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 69 en 72	Het busvoordeelabonnement wordt verruimd en toegankelijk gemaakt voor jongeren (€ 1 miljoen structureel). Hoeveel extra gebruikers verwacht het college, uitgesplitst naar kinderen, jongeren en overige inwoners?
Antwoord	Dat is niet specifiek te zeggen omdat het om een nieuwe doelgroep gaat en dit afhankelijk is van veel factoren. Wat we wel weten is het volgende. De doelgroep tot 18 jaar bestaat uit 3000 – 3900 kinderen in huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Ongeveer de helft hiervan is ouder dan 12. Kinderen tot 12 mogen vanaf 1 januari 2027 in heel Nederland gratis met het OV onder begeleiding van een betalende passagier. Bij volwassen gebruikers ligt het gebruik van het busvoordeelabonnement momenteel rond de 65%. Voor de doelgroep kinderen kan de uitbreiding tussen de 0 en de 3900 personen liggen.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 70	In samenwerking met de Belastingdienst worden maandelijks 20 signalen van betalingsachterstanden opgepakt. Hoeveel signalen ontvangt de gemeente in totaal per maand?
Antwoord	Alle signalen van de Belastingdienst worden in een apart experiment opgepakt, vooraf is bepaald hoeveel signalen Nijmegen kan oppakken. Dit aantal is op 20 gesteld. In het begin waren er minder signalen; nu ligt het aantal rond de 20. Buiten het experiment om ontvangt de gemeente gemiddeld 1.000 signalen van een betalingsachterstand per maand. Daarvan pakken we maandelijks 250 signalen op met een huisbezoek en/of telefoongesprek. Bij de overige signalen ontvangen inwoners een brief.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 73	Bij de indicator 'Percentage kinderen (0 t/m 17 jaar) in uitkeringsgezin' zijn de benchmarkcijfers in alle jaren identiek aan die van Nijmegen. Kloppen deze cijfers, of is hier sprake van een fout?
Antwoord	Dit is een verplichte begrotingsindicator op basis van data van Waarstaatjegemeente.nl. De cijfers kloppen. Vergelijk je met afzonderlijke gemeenten dan zie je kleine verschillen, maar het totaal over de benchmark is gelijk aan de Nijmeegse cijferreeks.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 68	Er staat op deze pagina: Doel 10.2: Stimuleren en versterken van de samenwerking in de arbeidsmarktregio. Er staat dat er wordt samengewerkt met partners van het Regionaal Beraad. Wat zijn deze partners? Zitten tussen deze partners ook partijen uit Duitsland? Zo niet, hoe ver strekt de arbeidsmarktregio (in andere woorden, welke gemeenten worden er wel betrokken)?
Antwoord	De partners uit het Regionaal Beraad zijn (centrum) gemeente Nijmegen, WerkBedrijf, UWV, FNV, CNV, SBB, VNO-NCW, HAN en ROC. De arbeidsmarktregio is Rijk van Nijmegen en omvat naast Nijmegen de gemeenten Druten, Wijchen, Beuningen, Heumen, Mook en Middelaar en Berg en Dal. Duitsland maakt geen onderdeel uit van de arbeidsmarktregio's in Nederland.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 69	Hoeveel kost het verruimen van het busvoordeelabonnement voor inwoners met een laag inkomen? Hoeveel kost het toegankelijk maken hiervan voor jongeren? Hoe oud zijn 'jongeren' - zijn dit Nijmegenaren onder de 18?
Antwoord	Dat is niet te zeggen omdat het bij kinderen/jongeren om een nieuwe doelgroep gaat en dit afhankelijk is van veel factoren. Wat we wel weten is het volgende. De doelgroep jongeren (inwoners tot 18 jaar) bestaat uit 3000 – 3900 kinderen in huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Ongeveer de helft hiervan is ouder dan 12. Kinderen tot 12 mogen vanaf 1 januari 2027 in heel Nederland gratis met het OV onder begeleiding van een betalende passagier. Bij volwassen gebruikers ligt het gebruik van het busvoordeelabonnement momenteel rond de 65%.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 69	In januari 2025 stuurden wethouder Damen een brief aan de Provinciale Staten van Gelderland over dat als resultaat van een nieuw vervoerscontract met Transdev dat de prijzen voor busvoordeelabonnementen voor minima met 250% zouden stijgen. Ergens tussen toen en februari 2026 was er contact over tussen Gedeputeerde Ruitenberg en (ik denk wethouder Damen) de gemeente Nijmegen en Transdev. Transdev gaf aan in gesprek te gaan over de diverse opties voor het reisproduct en de bijbehorende kosten. Wat is er toen uiteindelijk uit deze gesprekken gekomen?
Antwoord	We zijn met de vervoerder in gesprek geweest en daar is een nieuwe overeenkomsten uitgekomen. Voor meer informatie verwijzen we u naar de raadsinformatiebrief 'Nieuwe contractafspraken busvoordeelabonnement', op 22 september 2026 met u gedeeld.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 69	Onder 'we helpen inwoners met een sociale huurwoning' staat dat de gemeente de wijk in gaat om te helpen met het organiseren van activiteiten voor de wijk en het verbeteren van de sociale cohesie. Wie doet dit precies? Doet de gemeente dit zelf, of gaat dit via externe organisaties die wij hiervoor inhuren?
Antwoord	De gemeente verstrekt subsidie aan Bindkracht10 voor de uitvoering van dit project. Bindkracht10 heeft zowel opbouwwerkers als medewerkers van de Formulierenbrigade in dienst die de wijk in gaan.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 71	De baten op taakveld Arbeidsparticipatie dalen van € 1,5 miljoen in 2026 naar nul vanaf 2027. Wat is hiervan de oorzaak?
Antwoord	Het betreft hier ontvangsten van het ministerie van SZW uit het Europees Sociaal Fonds voor ESF-projecten. Het betreft hier a-structurele baten (en lasten). In 2025 hebben we een bedrag van € 1.058.000 ontvangen voor het ESF-project 'De Stap naar Werk' en in 2026 een bedrag van € 1.511.000 voor het ESF project De stap naar Werk II'. Zie ook de volgende vraag.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 71	Onder 'Wat kost het?' staat bij Baten dat er voor 2025 een baat was van 1.1 miljoen. In 2026 is er begroot voor 1.6 miljoen. In 2027 en verder staat dit op 0. Waarom verdwijnen deze baten?
Antwoord	Het betreft hier ontvangsten van het ministerie van SZW uit het Europees Sociaal Fonds voor ESF-projecten. Het betreft hier a-structurele baten. In 2025 hebben we een bedrag van € 1.058.000 ontvangen voor het ESF project 'De Stap naar Werk' en in 2026 een bedrag van € 1.511.000 voor het ESF project De stap naar Werk II'. Zie ook de vorige vraag.

Vraag Link webpagina: Of pagina pdf: 72	Waarom is het aantal banen per 1000 inwoners structureel fors lager in Nijmegen dan in gemiddelde benchmarksteden? Het is in 2025 888.8 per 1000 inwoners, en voor vergelijkbare steden is het 953.5 bijvoorbeeld.
Antwoord	Het structureel lagere aantal banen per 1.000 inwoners in Nijmegen lijkt samen te hangen met een combinatie van de woonfunctie van de stad, de regionale spreiding van werkgelegenheid, de sectorstructuur, de ligging van bedrijven ten opzichte van de gemeentegrens en de omvang van de pendel. De indicator zegt daarmee vooral iets over de werkgelegenheidsfunctie van Nijmegen binnen de gemeentegrenzen. Een hoger of lager aantal banen per 1.000 inwoners is op zichzelf niet positief of negatief. Mogelijke verklaringen: • Woonstad – Nijmegen is een aantrekkelijke woonstad. Daarom blijven veel mensen die elders werken in Nijmegen wonen. • Regionale ligging – Bereikbaarheid en nabijheid van andere economische centra beïnvloeden waar bedrijven zich vestigen. Nijmegen kan profiteren van de nabijheid van Arnhem en de regio, maar dat betekent ook dat werkgelegenheid regionaal gespreid is. Groningen ligt bijvoorbeeld relatief geïsoleerd ten opzichte van andere economische centra. • Sectorstructuur – Nijmegen heeft relatief veel banen in zorg, onderwijs en overheid. Dit zijn belangrijke werkgevers, maar ze vervullen een andere regionale werkgelegenheidsfunctie dan de commerciële sectoren die domineren in steden als Eindhoven of Arnhem. • Ligging van bedrijventerreinen – De indicator wordt gemeten binnen de gemeentegrenzen. Bedrijven net buiten de grens tellen niet mee. Een voorbeeld is bedrijventerrein Bijsterhuizen, dat deels onder de gemeente Wijchen valt. • Pendel – Mensen wonen en werken niet noodzakelijk in dezelfde gemeente. In Eindhoven wonen bijvoorbeeld veel mensen buiten Eindhoven die in Eindhoven werken.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 73	Is het een kwestie van succes dat het aantal mensen dat uit de bijstand uitstroomt naar werk afloopt? Er lijkt sprake van een dalende trend. Is dat omdat er gewoon minder mensen in de bijstand zitten? Heeft het er mee te maken dat de meer moeilijke casussen achterblijven en dat de makkelijkere casussen nu eenmaal al uit zijn gestroomd?
Antwoord	Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 is de samenstelling van de bijstandspopulatie veranderd. Relatief meer mensen in de bijstand maken daar langduriger gebruik van, hebben een hogere leeftijd, een grote afstand tot de arbeidsmarkt (opleiding, werkervaring), mentale en/of fysieke gezondheidsbeperkingen of een ondersteuningsbehoefte en kwamen voorheen vaker binnen de Wsw of (deels) de Wajong terecht. Hierdoor is de resterende bijstandspopulatie gemiddeld zwaarder geworden, wat de bemiddeling naar werk bemoeilijkt. Dit is een landelijk beeld.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf BIJLAGE 56	In de bijlage “Doelen nader geduid” staat op pagina 56: *Deze gemeenten hebben over het algemeen een alternatief aanbod geregeld, zoals via de bijzondere bijstand.* Is het alternatief aanbod een gemeentepolis? Of is het een alternatief op de gemeentepolis? Gaat in Nijmegen onze CAZ via de bijzondere bijstand?
Antwoord	Voor de CAZ (gemeentepolis) is bijzondere bijstand een alternatief. Dus als er geen CAZ bestaat, kunnen via de bijzondere bijstand vergoedingen worden uitgekeerd voor bepaalde medische kosten.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf BIJLAGE 57	Wat valt er precies onder de stadspas? In andere woorden, wat kun je daarmee doen? Ik ben op zoek naar hoe versnipperd (of niet) het geld dat wordt uitgegeven aan maatschappelijke participatie in Nijmegen is. Hoe vergelijkbaar is de meedoenregeling met benchmarksteden vwb grootte?
Antwoord	We kennen in Nijmegen geen Stadspas. Zie ook het raadsvoorstel over de visie Financiële bestaanszekerheid van 17 december 2025. We geven geld aan maatschappelijke participatie via het busvoordeelabonnement, de meedoenregeling en de subsidie aan Stichting Leergeld (maatschappelijke participatie van kinderen). We hebben geen zicht op hoe vergelijkbaar de huidige meedoenregeling is met benchmarksteden van dezelfde grootte.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf BIJLAGE 58	Waarom loopt het budget voor het programma maatschappelijke participatie af van 3.116 - 3.102 - 2.945m tussen 2027-2030?
Antwoord	De daling van 2027 naar 2028 komt door aangenomen amendementen bij eerdere stadsbegrotingen (Behoud de pot met goud voor de regenboog Stadsbegroting 2024-2027 + Wie goed doet, goed ontmoet Stadsbegroting 2026-2029). Per saldo leidt dit tot een afname van € 14.000 in 2029. Voor de periode 2026-2029 heeft de raad met amendement Een kaartje richting kansengelijkheid voor 2026-2029 € 150.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen vervallen vanaf 2030.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf BIJLAGE 58	Waarom lopen de uitgaven voor het programma bijzondere bijstand omlaag van 13.149-13.101-11.801-11.301? Dat lijkt een forse bezuiniging terwijl op pagina 59 aangegeven wordt dat er in 2024 een behoorlijke stijging was van de bijstandspopulatie.
Antwoord	In het coalitieakkoord is voor 2027 en 2028 € 0,5 miljoen beschikbaar gesteld voor het tegengaan van energiearmoede. Deze middelen zijn niet meer beschikbaar vanaf 2029. Daarnaast is er vanuit het coalitieakkoord voor 2027 en 2028 per saldo € 1.750.000 beschikbaar gesteld voor het NMMB. In 2029 daalt dit budget met € 0,8 miljoen en in 2030 nog eens met € 0,5 miljoen.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf BIJLAGE 62	Is er een duidelijke verklaring voor waarom wij als gemeente relatief achterlopen met de curatieve aanpak van schulden in vergelijking met vergelijkbare gemeenten?
Antwoord	We hebben nog geen feitelijke onderbouwing kunnen achterhalen voor deze achterstand. We werken aan een startnotitie en beleidsplan schuldhulpverlening waar dit knelpunt onze aandacht krijgt.

Vraag p.74-75 en 266-267	(ook uitgezet bij WWZ) Hoeveel geld en hoeveel fte zijn in 2027 beschikbaar voor de aanpak van uitkeringsfraude en zorgfraude? Graag uitsplitsen naar uitkeringen, Wmo en jeugdhulp, inclusief onze bijdrage aan regionale fraudebestrijding. Onder welke begrotingsposten vallen deze bedragen?

Antwoord	Wij beantwoorden deze vraag voor het programma Werk en Inkomen. De uitvoering van de sociale recherche is organisatorisch ondergebracht bij Inkomen, Zorg en Leerrecht. Voor de sociale recherche is momenteel in totaal 15,93 fte beschikbaar, bestaande uit 15,43 fte rechercheurs en 0,5 fte administratieve ondersteuning. Op basis van de actuele loonsomtarieven voor 2027 bedragen de personeelskosten voor 15,43 fte rechercheurs € 1.456.679 per jaar. De kosten voor 0,5 fte administratieve ondersteuning bedragen € 34.321 per jaar. Van de beschikbare recherchecapaciteit wordt 1 fte ingezet voor onderzoeken binnen het domein Wmo en Jeugd. De overige capaciteit wordt ingezet voor de uitvoering van de Participatiewet. Waar nodig vindt daarbij afstemming plaats met regionale partners. Voor 2027 wordt geen wijziging voorzien in de inzet van de sociale recherche ten opzichte van de huidige situatie.

Programma Onderwijs

Vraag Pagina pdf: 12	Waar wordt het budget 'verbetering kansengelijkheid' voor ingezet?
Antwoord	We koppelen kansengelijkheid aan het onderwijs, dit zien we als de grote gelijkmaker. Voor het proces betekent dit dat we in gesprek zijn/gaan met onze partners, de resultaten en ervaringen van de afgelopen periode evalueren en op basis daarvan een voorstel uitwerken voor de inzet van de extra middelen. We werken toe naar de besluitvorming in de eerste helft van 2027.

Vraag Pagina pdf: 77	Er wordt gewerkt aan een unilocatie voor het Pontem College, waarvan de sloop in 2027 start. Welke tijdelijke huisvesting is er voor de leerlingen voorzien, en heeft deze voldoende capaciteit? Is daarbij ook rekening gehouden met een mogelijke toename van het aantal leerlingen in verband met de nieuwe noodopvanglocatie?
Antwoord	Het Pontem College zit nu op drie verschillende locaties, te weten Heyendaalseweg (Pontem College I), Nijlpaardstraat (Pontem College II) en Hengstdal (Ubbergen; Pontem College III). We verwachten met de nu bekende noodopvanglocaties dat er net voldoende capaciteit beschikbaar is op deze tijdelijke huisvesting. Bij verdere uitbreiding zal extra capaciteit nodig zijn.

Vraag Pagina pdf: 76	De taallessen voor Oekraïners zijn alleen voor de eerste helft van 2027 begroot. Wat is de reden hiervoor? Is dit een financiële keuze of zit hier een inhoudelijke afweging achter?
Antwoord	De middelen zijn tot half 2027 begroot omdat het rijk tot dan extra middelen heeft toegekend voor het organiseren van taalles voor Oekraïners. Voor de 2e helft van 2027 is er op dit moment geen budget beschikbaar om het extra aanbod voor Oekraïners te financieren. Dit betekent dat als er geen aanvullend budget komt het extra taalaanbod voor Oekraïners vanaf dan zal stoppen. Oekraïners kunnen vanaf dan wel gebruik maken van het reguliere taalaanbod, daar zijn echter op dit moment al wachtlijsten voor. Het is dus een financiële afweging.

Vraag Pagina 75	Doel 12.1: welke interventies/activiteiten worden ingezet om ervoor te zorgen dat het (hoog)begaafde kind ook gelijke kansen krijgt?
Antwoord	De samenwerkingsverbanden en het reguliere onderwijs werken aan inclusief onderwijs en passende ondersteuning voor leerlingen die dit nodig hebben. Daarbij is het uitgangspunt dat scholen zoveel mogelijk zelf een passend aanbod bieden aan hoogbegaafde en hoogsensitieve jongeren en langdurige uitval wordt voorkomen. Dit past bij de beweging naar inclusief onderwijs, waarbij ondersteuning zoveel mogelijk binnen de reguliere onderwijssetting wordt geboden. Vanuit het vraagstuk kansengelijkheid gaan we evalueren wat de huidige inzet heeft opgeleverd, we kijken naar verschillende doelgroepen en problematieken om te kijken waar we ongelijk moeten investeren. Vanuit dit proces nemen we ook dit vraagstuk mee.

Vraag Pagina 75	Wordt er bij de verdeling van gelden over scholen gekeken naar de weging van de school of naar de wel of niet behaalde signaleringswaarde?

Antwoord	De verdeling van de gelden houdt rekening met het type school: Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs of (Voortgezet) Speciaal Onderwijs uitgesplitst naar onderbouw en bovenbouw. Verder bepaalt de CBS-achtergrondscores een rol bij het verdelen van de middelen in het Primaire Onderwijs. De onderwijssoort bij het Voortgezet Onderwijs is ook bepalend voor de verdeling (vmbo b/k/gl/tl, havo, vwo).

Vraag Pagina pdf: 77	Onder ambitie 12.4 wordt geschreven dat Nijmegen de eerste helft van 2027 de taallessen aan Oekraïne voorzet. Betekent dit dat ná medio 2027, deze taallessen zullen stoppen?
Antwoord	De middelen zijn tot half 2027 begroot omdat het rijk tot dan extra middelen heeft toegekend voor het organiseren van taalles voor Oekraïners. Voor de 2e helft van 2027 is er op dit moment geen budget beschikbaar om het extra aanbod voor Oekraïners te financieren. Dit betekent dat als er geen aanvullend budget komt het extra taalaanbod voor Oekraïners vanaf dan zal stoppen. Oekraïners kunnen vanaf dan wel gebruik maken van het reguliere taalaanbod, daar zijn echter op dit moment al wachtlijsten voor.

Vraag Pagina pdf: 80	Onder de indicatoren wordt uitgelegd dat het hoge verzuim van Nijmeegse leerlingen verklaard kan worden door administratieve vertekeningen. Betekent dit dat zonder deze vertekeningen, Nijmegen op het benchmark zou liggen?
Antwoord	De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op metingen uit 2023-2024. Toen lag het verzuim in Nijmegen boven het gemiddelde van de benchmarksteden. In 2024-2025 lag het er echter ruim onder. Dit cijfer fluctueert dus. Op dit moment is het aantal absoluut verzuimers 135. Dat is ruim onder het aantal van 177 in 2024-2025.

Vraag Pagina pdf: 81	Wat betreft 'rode scholen' wordt geschreven dat de raad geen verplichtingen heeft op dit gebied. Betekent dit tevens dat de raad geen middelen kan vrijmaken om hier actief aan te werken? Of enkel dat dit niet haar wettelijke plicht is?
Antwoord	De Raad heeft inderdaad geen wettelijke verplichting. Het is aan de school zelf om hier iets mee te doen.

Vraag Pagina pdf: 78 en 101	Hoeveel aanvragen zijn ingediend voor de subsidieregeling Duurzame en Frisse scholen 2026 en voor welk totaalbedrag? Het college stimuleert scholen om hun pleinen te vergroenen: hoeveel schoolpleinen zijn sinds 2022 vergroend en welk budget is daarvoor in 2027 beschikbaar?
Antwoord	Aantal aanvragen is nog niet bekend, de aanvraag kan worden ingediend tussen 1 november 2026 t/m 31 december 2027. Het totaal beschikbare bedrag is € 5,0 miljoen. Vergroening schoolpleinen: In 2026 zijn 3 schoolpleinen vergroend via subsidie Gezonde Schoolplein (€90.000 subsidie). Daarnaast is het schoolplein van De Oversteek in 2025 vergroend en zijn er bij 5 bassischolen sinds 2025 via het Bomenplan extra bomen aangeplant. In het nieuwe omgevingsprogamma Groene, gezonde stad is ook geld beschikbaar voor het vergroenen van schoolpleinen. Vanuit het Groenbudget is in 2024 het plein van basisschool De Akker (Midden) vergroend. In 2025 was er financiële ruimte begroot voor 3 scholen, maar

	daarvan heeft maar 1 school een aanvraag ingediend, namelijk basisschool De Boomgaard (Noord). Ook in 2026 is er ruimte voor 3 scholen begroot, hiervan is nu 1 aanvraag verwerkt en betaald. De andere 2 aanvragen volgen hopelijk snel.

Vraag Link webpagina: Pagina pdf: 78	Er staat 'Haalbaarheidsonderzoek verduurzaming Stedelijk Gymnasium'. Is verhuizing van het Stedelijk Gymnasium een optie, afhankelijk van de haalbaarheid en de ontwikkeling in leerlingenaantal?
Antwoord	Het haalbaarheidsonderzoek richt zich nu op de huidige locatie van het Stedelijk Gymnasium. Eerder is gebleken dat er geen andere locaties beschikbaar zijn voor het Stedelijk Gymnasium, dat voldoet aan hun ambities/eisen.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 75 e.v.	Het coalitieakkoord spreekt uit dat een gezond ontbijt en lunch op school, waar nodig, mogelijk wordt gemaakt. In het programma Onderwijs zijn hiervoor geen activiteiten of middelen opgenomen. Klopt dat? Zo nee, waar in de begroting staan ze?
Antwoord	Klopt, hier is nog geen budget voor opgenomen. Scholen hebben vaak zelf voorzieningen getroffen en kennen de weg naar aanvullende regelingen. Tot nu toe adviseren en ondersteunen wij de scholen hier proactief op via de Gezondheidsmakelaars School en Jeugd. Daarbij benadrukken we ook het belang van het maken van gezonde keuze. We gaan in 2027 onderzoeken wat de stand van zaken is op de scholen en komen daarop terug

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 75 e.v.	Hoeveel Nijmeegse scholen en leerlingen nemen in schooljaar 2026–2027 deel aan het landelijke programma Schoolmaaltijden, en om welk bedrag aan rijksmiddelen gaat het?
Antwoord	Dit is een programma dat loopt via aanmelding onderwijs, wij hebben hier geen deelnamecijfers van. Wel heeft de GGD Gelderland-Zuid in 2025 een inventarisatie uitgevoerd naar gezond voedingsbeleid op basisscholen. Daarbij zijn 56 locaties in het basis- en gespecialiseerd onderwijs bevraagd, waarvan 43 locaties hebben gereageerd (77%). Uit deze inventarisatie blijkt dat ongeveer de helft van de scholen gebruikmaakt van het Programma Schoolmaaltijden. Daarnaast komt 47% van de scholen niet in aanmerking voor de regeling.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 75 e.v.	Wat zijn de geraamde jaarlijkse kosten om de schoolmaaltijden vanaf schooljaar 2028–2029 op hetzelfde niveau voort te zetten, als de landelijke financiering niet wordt voortgezet?
Antwoord	Zie ook vorige vraag we hebben hier geen informatie over omdat dit niet via de gemeente loopt.

Vraag Link webpagina: https://nijmegen.begroting-2027.nl/p64212/12-1-samen-met-onderwijs-en-opvangpartners-bevorderen-we-kansengelijkheid-taal	Het programma Onderwijsachterstandenbeleid OAB kost in 2027 4.043k, maar vanaf 2028 plots jaarlijks 5.293k. Wat maakt dat het programma vanaf 2028 structureel(?) ruim een miljoen duurder wordt? Heeft dit te maken met de omzetting van een SPUK naar een BFU? Zo niet, welk effect gaat de omzetting van de SPUK naar een BFU precies hebben op de begroting? Dit aangezien de SPUK eind 2026 afloopt, en de BFU waarschijnlijk pas per 2028 in werking zaltreden.

Antwoord	Nee dit heeft niet te maken met de omzetting van een SPUK naar een BFU. Dit is nog niet door het Rijk definitief bevestigd en daarmee ook niet in de stadsbegroting verwerkt. Wat het precieze effect gaat zijn is nog onduidelijk. Op 23 september hebben we de voorlopige toekenningsbeschikking van de SPUK ontvangen voor het jaar 2027. Op z'n vroegst is de verwachtte omzetting naar de BFU pas in 2028. De reden dat het programma vanaf 2028 structureel ruim een miljoen "duurder" is komt door twee toevoegingen vanuit het coalitieakkoord. 1. MBO- agenda: van € 500.000 in 2027 naar € 1.250.000 structureel vanaf 2028 2. Verbetering kansengelijkheid: € 600.000 in 2027 en € 1.100.000 structureel vanaf 2028.

Vraag Link webpagina: https://nijmegen.begroting-2027.nl/p64215/12-4-betere-digitale-geletterdheid-en-basisvaardigheden-van-volwassenen	In de begroting is het bedrag voor volwasseneneducatie gesteld op 161k t/m 2028, maar daalt daarna naar 29k per jaar. Is hierin al rekening gehouden met het structurele herstel van €9 miljoen op landelijk niveau voor de SPUKs?
Antwoord	Nee hiermee is geen rekening gehouden. De daling van de beschikbare middelen komt uit de meicirculaire 2025. Destijds is voor de aanpak van laaggeletterdheid door het Rijk, middels een decentralisatie uitkering, € 153.611 voor 2025 en € 118.217 voor 2026 tot en met 2028 aan Nijmegen uitgekeerd. Eind 2028 lopen deze gelden af.

Vraag Link webpagina: https://nijmegen.begroting-2027.nl/p64045/wat-willen-we-komend-jaar-bereiken	Worden de nieuw te bouwen schoolgebouwen van de Noorderstroom en Waldorf aan de Waal op termijn opgenomen in de onderwijsdecentralisatie? Of komen deze in beheer van de gemeente en als zodanig ook op de lange termijn begroting?
Antwoord	De Noorderstroom komt niet in de doordecentralisatie. De exploitatie komt hierdoor in de gemeentelijke begroting. Tot nu toe is de exploitatie kostendekkend. Er lopen nu gesprekken met het schoolbestuur om de school Waldorf aan de Waal door te decentraliseren. Afhankelijk van het resultaat van deze gesprekken zal het beheer bij de school of de gemeente komen.

Programma Mobiliteit

Vraag Link webpagina: https://nijmegen.begroting-2027.nl/p63994/veranderingen-in-de-begroting	De mindere parkeerinkomsten voor 2027 worden gecompenseerd uit het programma 'Bereikbare Binnenstad'. In het coalitieakkoord is voor dit programma structureel 500k gereserveerd. Wat behelst dit programma? En betekent de dekking/compensatie voor 2027 dat het programma een jaar wordt opgeschoven, nu er geen middelen voor 2027 meer voor beschikbaar zijn?
Antwoord	In het coalitieakkoord is de post 'Bereikbare Binnenstad' structureel opgenomen. De keuze voor minder parkeerinkomsten in 2027 zorgt ervoor dat de post 'Bereikbare Binnenstad' pas vanaf 2028 wordt ingevuld. Over de inhoud van dit programma staat in het coalitieakkoord: "Onze

	parkeertarieven voor straat- en garageparkeren verhogen we naar een gemiddeld niveau voor vergelijkbare steden. Ook de tarieven voor parkeervergunningen verhogen we, waarbij we het tarief voor de eerste vergunning betaalbaar houden. We ramen een opbrengst van € 8 miljoen. Daarvan zetten we jaarlijks € 0,5 miljoen in om de aantrekkelijkheid van onze P&R-locaties te vergroten en voor compensatie van bezoekersvergunningen.”

Vraag Link webpagina: https://nijmegen.begroting-2027.nl/p63994/veranderingen-in-de-begroting	Voor ‘Ondersteuning Parkeren’ worden incidenteel middelen vrijgemaakt. Het overige deel van de benodigde opbrengsten wordt opgevangen door de opbrengsten van nieuwe betaald parkeren-gebieden. Gaat het hier om gebieden waarvan al vaststaat dat ze in 2027 betaald parkeren worden of is de komst van deze gebieden nog onzeker?
Antwoord	Voor 2027 is ongeveer de helft van de claim van €382.000 incidenteel toegekend. Voor het overige deel is voorzien in structurele dekking uit aanvullende parkeeropbrengsten. In de eerdere uitwerking is ervan uitgegaan dat ongeveer €190.000 structureel kan worden opgevangen uit de opbrengsten van de uitbreidingsgebieden voor betaald parkeren die in december 2026 worden ingevoerd. Daarmee zouden deze opbrengsten vanaf 2027 beschikbaar zijn voor de dekking.

Vraag Pagina 85	In de begroting wordt uitgegaan van circa €8 miljoen extra parkeeropbrengsten. Kan de volledige opbouw van deze extra opbrengst worden gegeven, uitgesplitst naar tariefverhogingen, uitbreiding betaald parkeren, gebiedsuitbreiding en overige maatregelen?
Antwoord	De extra opbrengst wordt uitsluitend opgebracht met de verhoging van de verschillende parkeertarieven. Er wordt in de inschatting van de opbrengst geen rekening gehouden met uitbreiding van betaald parkeren of overige maatregelen. Wel kan de uitbreiding van betaald parkeren als gevolg van de vastgestelde Spelregels Invoering Betaald Parkeren 2026 bijdragen om de effecten van prijselasticiteit, die in de inschatting opbrengst niet is meegenomen, te dempen. De inschatting van de opbrengst is gebaseerd op het aantal afgenomen parkeerproducten en is als volgt opgebouwd:

	2026	2027	Inschatting opbrengst
Dagkaart parkeerterreinen	€ 10,00	€ 25,00	€ 1.686.195,00
Uurtarief parkeerterreinen	€ 2,60	€ 3,30	€ 152.107,90
Bezoekersvergunnning	€ 0,25	€ 0,60	€ 700.000,00
Avondtarief parkeergarage binnenstad	€ 0,50	€ 3,00	€ 1.705.466,00
Parkeertarief centrum per uur	€ 4,00	€ 4,95	€ 1.424.983,00
Parkeertarief rest stad per uur	€ 2,90	€ 3,30	€ 429.210,00
Parkeergarage centrum standaard per uur	€ 3,90	€ 4,75	€ 1.831.992,00
Totaal ‘voorspelbaar’			€ 7.929.953,90
Verhoging maximumtarief parkeergarage	€ 16,00	€ 38,00	€ 800.000,00
Totaal inclusief ‘onvoorspelbaar’			€ 8.729.953,90

Vraag Pagina 85	Wat is het geraamde financiële effect per jaar wanneer de voorgestelde extra parkeeropbrengsten van circa €8 miljoen volledig zouden vervallen? Graag ook aangeven welke onderliggende uitgaven of beleidsmaatregelen hierdoor financieel geraakt worden.
Antwoord	Het geraamde financiële effect van het vervallen van €8 miljoen extra parkeeropbrengst is €8 miljoen. De totale opbrengst van de tariefverhogingen in het parkeren is €8,7 miljoen, aangezien

	er ook een indexatie van €1,2 miljoen op de begroting moet worden opgevangen. De enige onderliggende uitgave of beleidsmaatregel die hierdoor direct geraakt wordt is de post 'Bereikbare Binnenstad', waarvan in het coalitieakkoord is bepaald dat deze direct voortkomt uit de extra parkeeropbrengst. In 2027 wordt deze post nog niet gevuld met parkeeropbrengst (die opbrengst ligt dus €500.000 lager dan anders noodzakelijk) en dus is deze post pas vanaf 2028 beschikbaar. De overige opbrengst vloeit naar de algemene middelen en is dus niet te koppelen aan specifiek beleidsmaatregelen of onderliggende uitgaven.

Vraag Pagina 82-85	Kan een overzicht worden verstrekt van alle gemeentelijke uitgaven aan deelmobiliteit, mobiliteitshubs, deelfietsen, deelauto's en vergelijkbare voorzieningen in 2027-2030, inclusief structurele en incidentele kosten?
Antwoord	De begroting geeft een overzicht op hoofdlijnen van de programmamiddelen, maar dit is niet uitgesplitst naar het detailniveau waar deze vraag over gaat. Het is dus niet mogelijk om deze vraag voor de komende vier jaar te beantwoorden. Wel weten we dat we een jaarlijks subsidie van maximaal €45.000 hebben voor de vergunninghouder voor deelbakfietsen. Daarnaast is er een investeringsbudget van naar verwachting ongeveer €250.000-€300.000 voor de aanleg van deelmobiliteitshubs. Verder werken we aan een plan voor het voeren van meer regie op deelmobiliteit vanuit de gemeente. Hiervoor wordt de businesscase echter nog uitgewerkt, waardoor hier nog geen financiële kaders voor mee te geven zijn. We verwachten hierover in Q1 2027 met een brief aan de raad te komen.

Vraag Pagina 82-85	Kan per voorziening worden aangegeven hoeveel gebruikers hiervan naar verwachting gebruikmaken en wat de geraamde gemeentelijke kosten per gebruiker zijn?
Antwoord	Het is door de verschillende aanbieders zeer ingewikkeld om precieze gegevens te verstrekken over de aantallen gebruikers, laat staan over de toekomstverwachtingen op dit gebied. Daarnaast is deze informatie deels concurrentiegevoelig en kunnen wij voor zover wij deze informatie van aanbieders ontvangen dit niet zomaar openbaar maken. Algemeen kunnen we stellen dat we in de maanden april-september tussen de 20.000 en 30.000 verhuringen van deelvoertuigen per maand zien. In de wintermaanden ligt dit aantal lager. Buiten de subsidie voor deelbakfietsen (Subsidieregeling deelbakfietsen 2025 | Lokale wet- en regelgeving) maakt de gemeente geen directe kosten voor deze deelvoertuigen.

Vraag Pagina pdf: 83	"We werken mee aan een voorbereiding van een regionale deelfietsconcessie". Is al bekend of hier wordt uitgegaan van een *free floating*-model, of van aangewezen vaste stalplaatsen zoals binnen onze gemeentegrens?
Antwoord	Dit is nog niet bekend. Tegelijkertijd stellen wij als gemeente onze eigen regels in de APV voor het aanbieden van deelvoertuigen in de openbare ruimte. Een free-floating model past op termijn (na aanleg van deelhubs in de wijken) niet bij de vastgestelde beleidslijn in Nijmegen.

Vraag Doelen nader geduid p. 71 en 75	Hoeveel ton strooizout heeft de gemeente in de afgelopen vijf winters gemiddeld per winter gebruikt? Houdt het beleidsplan Grip op gladheid rekening met de schade van zout aan bermen, bomen en oppervlaktewater, en zo ja, op welke manier?
Antwoord	In de afgelopen 5 winterseizoenen is er per winterseizoen gemiddeld 787 ton aan strooizout gebruikt. Hierbij is het wel belangrijk te benadrukken dat de gebruikte hoeveelheid sterk afhankelijk is van de weersomstandigheden. Het aantal benodigde strooiacties en zout wordt bepaald door meerdere factoren zoals vorst, sneeuwval, ijzel en de duur van winterse periodes. Hierdoor kunnen de verbruikte hoeveelheden tussen jaren sterk fluctueren. Een hoger

	zoutverbruik betekent dan ook niet automatisch een gewijzigde werkwijze, maar is veelal het gevolg van zwaardere winteromstandigheden. De inzet van strooizout wordt afgestemd op de actuele weerssituatie en weersverwachtingen, waarbij zowel verkeersveiligheid als een doelmatig gebruik van strooimiddelen centraal staan. In zowel het beleidsplan Grip op Gladheid als ook in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma en de evaluatie van de gladheidsbestrijding wordt rekening gehouden met de mogelijke effecten van strooizout op bermen, bomen en oppervlaktewater. Verkeersveiligheid, mobiliteit en bereikbaarheid staan hierbij centraal, maar tegelijkertijd wordt gestreefd naar een zo doelmatig en terughoudend mogelijke inzet van strooizout. Door gebruik te maken van actuele weersinformatie, een gericht strooiplan en een op de omstandigheden afgestemde dosering wordt onnodig zoutgebruik voorkomen. Ook wordt jaarlijks geëvalueerd of de uitvoering verder kan worden geoptimaliseerd. Daarnaast volgen wij de ontwikkelingen op het gebied van milieuvriendelijkere alternatieven voor strooizout en worden nieuwe technieken en middelen waar mogelijk en verantwoord meegenomen in de verdere ontwikkeling van onze gladheidsbestrijding. Op deze wijze wordt een zorgvuldige balans gezocht tussen verkeersveiligheid enerzijds en het beperken van de effecten op bodem, groen en oppervlaktewater anderzijds.

Vraag Pagina pdf: 82	Wat is het actuele tijdpad, planning, fasering van de uitbreiding van P&R West en de realisatie van P&R Zuid, P&R Oost en P&R Nyma. Wanneer zijn deze naar verwachting gereed, graag gespecifieerd per P&R?
Antwoord	De realisatie van de P+R's is afhankelijk van planologische procedures, financiering, overeenstemming grondeigenaren/ projectontwikkelaars, aanbesteding en bouwtempo. Naar verwachting wordt P+R West (fase 1) in Q1 2027 opgeleverd en de uitbreiding (fase 2) medio 2032, P+R Zuid medio 2029, P+R Oost medio 2028 en P+R Nyma medio 2031.

Vraag Pagina pdf: 85	'We actualiseren het ontheffingsbeleid van de zero emissiezone stadslogistiek". Wat is de aanleiding van deze actualisatie? Wat wordt er concreet geactualiseerd? Zijn dat de ontheffingsgronden? Behelst dit meer dan de al voorziene actualisaties van typen voertuigen?
Antwoord	De zero-emissiezones voor stadslogistiek zijn in verschillende gemeenten in Nederland ingevoerd vanaf 1 januari 2025. Komende jaren worden de toegangsregels stapsgewijs aangescherpt. Voor ondernemers die meer tijd nodig hebben om de overstap te maken naar emissieloos vervoer, omdat zij nog niet over kunnen, is er een landelijk ontheffingenbeleid. Na evaluatie van de beleidsregels van 2026 is gebleken dat aanpassingen, met name tekstueel, het beleid verbeteren. Deze aanpassingen gaan in per 1 januari 2027. De lokale ontheffingen voor de markt en kermis blijven ongewijzigd.

Vraag Pagina pdf: 87	T.a.v. het gesprek dat met de stad gevoerd gaat worden over het aanpassen van de tarieven voor de parkeervergunningingen en – abonnementent. Wat is het doel van deze gesprekken? Waar moeten we deze gesprekken plaatsen op de participatieladder (informeren, raadplegen, adviseren, etc.)?
Antwoord	In 2027 gaan we werken aan een herziening van ons parkeerbeleid. Op dit moment is nog niet specifiek te maken op welke onderdelen welke positie op de participatieladder ingenomen zal worden. Dit zal in een participatieplan als bijlage bij de startnotitie voor dit parkeerbeleid worden uitgewerkt.

Vraag Pagina pdf: 87	"Om te voorkomen dat in 2027 de overige parkeertarieven meer moeten stijgen, wordt voor 2027 een deel van de extra parkeeropbrengst gedekt vanuit de middelen voor de 'Bereikbare binnenstad'. Om welk bedrag gaat dit, dat ten laste gaat van de Bereikbare binnenstad?

Antwoord	De volledige post 'Bereikbare Binnenstad' van €500.000 zoals deze in het coalitieakkoord was opgenomen wordt hiervoor in 2027 ingezet.

Vraag Pagina pdf: 87	Wat is de voorziene meerjarige capaciteitsuitbreiding voor het product parkeren en welk bedrag is daar jaarlijks voor nodig? Graag een beeld vanaf 2024 tot en met 2030.
Antwoord	Voor 2024 en 2025 was geen afzonderlijke capaciteitsuitbreiding voor Parkeren volgens deze systematiek geraamd. De capaciteitsbehoefte is daarna toegenomen, onder andere als gevolg van de uitbreiding van gereguleerd parkeren en de bredere parkeeropgave. Voor 2026 is ongeveer €315.000 incidenteel geraamd voor aanvullende capaciteit in relatie tot de uitbreiding van betaald parkeren. Voor 2027 bedraagt de structurele claim voor deze aanvullende capaciteit ongeveer €382.000. Hiervan is voor 2027 ongeveer 50% incidenteel toegekend. Voor het overige deel is voorzien in structurele dekking uit aanvullende parkeeropbrengsten. Voor 2028 en verder wordt bij de verdere uitwerking van de parkeeropgave bezien wat structureel nodig is om de gehele parkeerketen op orde te krijgen en hoe dit structureel wordt gedekt. Het huidige financiële beeld is hiermee: 1. **2024-2025:** Geen afzonderlijke capaciteitsuitbreiding volgens deze systematiek geraamd. 2. **2026:** Ongeveer €315.000 incidenteel geraamd voor aanvullende capaciteit in relatie tot de uitbreiding van betaald parkeren. 3. **2027:** Structurele claim van ongeveer €382.000 voor aanvullende capaciteit in relatie tot de uitbreiding van betaald parkeren. Voor 2027 is ongeveer 50% incidenteel toegekend; voor het overige deel is voorzien in structurele dekking uit aanvullende parkeeropbrengsten. 4. **2028-2030:** De structurele capaciteitsbehoefte en dekking worden nader bezien in samenhang met de bredere parkeeropgave en de benodigde capaciteit voor de gehele parkeerketen.

Vraag Pagina pdf: 89	Deze tabel Indicatoren lijkt fouten te bevatten (verkeerde data in rijen). Klopt dat en zo ja graag een juiste versie.
Antwoord	Dat klopt. De gegevens staan niet in de goede rij. Bijgaand de juiste tabel.

Mobiliteit										
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
gevraagd door raad:										
Aantal verkeersongevallen met letsel	105	78	78	53	65	65	105	117	103	162
Aantal personenauto's van particulieren per 1.000 inwoners	354	359	362	363	364	372	377	371	368	373
Gemiddelde benchmark	358	361	364	366	367	373	376	371	370	375
Aantal (semi)publieke laadpunten voor elektrische auto's				403	541	715	924	1262	1644	1994
Gemiddelde benchmark				539	667	841	1164	1533	2012	2292
Percentage inwoners dat gebruik maakt van deelvervoer								19%		20%

Vraag Of Pagina pdf: 86	De begroting rekent op €8 miljoen structurele parkeeropbrengsten. Welke aannames liggen onder deze raming? Welke elasticiteitsanalyse is uitgevoerd bij de verhoging van parkeertarieven? En kan een deel van de opbrengst wegvallen door gedragsverandering?
Antwoord	De effecten van tariefstijgingen voor het parkeren zijn niet volledig voorspelbaar. Een verhoging van de tarieven kan ertoe leiden dat minder mensen een parkeerproduct zullen afnemen. In de inschatting van de opbrengsten wordt deze prijselasticiteit niet meegenomen. De inschatting

	van de extra opbrengsten op basis van tariefverhogingen gaan uit van een gelijkblijvende afzet van parkeeruren/kaarten. De daadwerkelijke opbrengsten zullen dus waarschijnlijk lager liggen. De mate waarin de afzet van parkeeruren en -producten beïnvloed wordt door de prijsstijging is in grote mate onzeker. Een onderzoek van het Planbureau voor de Leefomgeving uit 2010 schrijft hierover: *"De effecten van veranderingen van parkeertarieven op het autogebruik zijn eveneens sterk locatieafhankelijk. De prijselasticiteit van de vraag naar parkeerplaatsen wordt op basis van verschillende bronnen geschat op -0,3 met een bandbreedte van -0,1 tot -0,6. De meeste studies laten naast een lichte afname van het aantal autoritten ook een verschuiving zien van parkeerbewegingen naar omringende gebieden waar geen betaald parkeren geldt."* Dit betekent dus dat prijsstijging van 10% gemiddeld zou leiden tot een daling van de verkochte parkeeruren van 3%. Daar staat tegenover dat door de uitbreiding van betaald parkeren naar nieuwe delen van de stad, de afzet van verkochte parkeeruren toe zal nemen. In de begroting gaan we ervan uit dat deze ontwikkelingen elkaar netto compenseren. Dit is een inschatting die we niet goed kunnen onderbouwen en die dus zorgt voor een grote onzekerheid op de daadwerkelijke parkeeropbrengsten.

Vraag p. 89	In de indicatorentabel van de begroting 2027 lijken cijfers bij de verkeerde rij te staan. Bij het percentage gebruikers van deelvervoer staan bijvoorbeeld dezelfde cijfers als bij verkeersongevallen. Kan een gecorrigeerde tabel worden verstrekt, inclusief de juiste benchmarkcijfers?
Antwoord	Dat klopt. Bijgaand de juiste tabel

Mobiliteit	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
gevraagd door raad:										
Aantal verkeersongevallen met letsel	105	78	78	53	65	65	105	117	103	162
Aantal personenauto's van particulieren per 1.000 inwoners	354	359	362	363	364	372	377	371	368	373
Gemiddelde benchmark	358	361	364	366	367	373	376	371	370	375
Aantal (semi)publieke laadpunten voor elektrische auto's				403	541	715	924	1262	1644	1994
Gemiddelde benchmark				539	667	841	1164	1533	2012	2292
Percentage inwoners dat gebruik maakt van deelvervoer								19%		20%

Vraag p.89	De begroting 2027 vermeldt een stijging van het aantal letselongevallen van 65 naar 162 per 100.000 inwoners tussen 2021 en 2025. Zijn deze cijfers onderling vergelijkbaar, gezien de genoemde verandering van bron? Kan de stijging worden uitgesplitst naar eenzijdige ongevallen, auto–fiets, fiets–fiets, auto–auto, ongevallen met voetgangers en overige ongevallen?
Antwoord	In de tabel staat het aantal letselongevallen voor de jaren 2016 – 2025 weergegeven. Het gaat om de totale aantallen (dus niet per 100.000 inwoners!). Voor deze cijfers maken we voor elk van die jaren gebruik van dezelfde bron. De cijfers zijn dan ook onderling vergelijkbaar waarbij de volgende twee opmerkingen van belang zijn: Voor de cijfers zijn we afhankelijk van de registratie door derden (met name politie). De registratiegraad over de verschillende jaren verschilt. De laatste jaren is deze toegenomen. Dat maakt een rechtstreekse vergelijking wel onzuiver. In de coronajaren zien we historisch lage ongevalcijfers, welke voor een belangrijk deel te verklaren zijn door de aanzienlijk lagere hoeveelheid verkeer op de wegen. Uitgesplitst naar de gevraagde botspartners is de toename van 2024 naar 2025 als volgt verdeeld: - Eenzijdig: + 5

	- Auto – fiets (inclusief e-bike): + 11 - Fiets – fiets (inclusief e-bike): + 8 - Auto – auto: + 15 - Voetgangers: -1 - Overig: +21 De gebruikte data is vooral gebaseerd op registraties van ongevallen door de politie. Bij veel eenzijdige ongevallen wordt echter geen politie ingeschakeld. In praktijk is het dan aannemelijk dat met name het aantal verkeersslachtoffers bij eenzijdige ongevallen aanzienlijk hoger is. Op dit moment werken we aan een nieuwe analyse van de verkeersveiligheid en risico's waarbij we ook data van de ambulancedienst (RAV) en data van de ziekenhuizen gebruiken. Deze analyse gaat de basis vormen voor een nieuwe uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2027 – 2030 welke we in Q2 2027 aan uw raad zullen aanbieden.

Programma Wonen en stedelijke ontwikkeling

Vraag Pagina pdf: 96	Er wordt vermelding gemaakt van het willen aanwenden van marktpartijen voor de realisatie van studentenwoningen. Waar is deze ambitie op gestoeld? Welk type marktpartijen heeft het college voor ogen? Wat is de schaal van de beoogde studentenwoningen, en gaat dat om losse woningen of om grote complexen?
Antwoord	De ambitie is gestoeld op de Nijmeegse Woonagenda (pagina 15). De initiatieven die het college tot nu toe heeft ontvangen, zijn goed vergelijkbaar met wat SSH& realiseert in oppervlakte en in huurprijs. De particuliere initiatiefnemers hebben vergelijkbare projecten voor studenten gerealiseerd in andere steden, zoals Utrecht.

Vraag Pagina pdf: 91	Er wordt aangegeven dat er weinig stroomcapaciteit is voor nieuwe bedrijven op de Grift. Hoeveel ruimte is er binnen de omgevingsvergunningen om off-grid energie op te wekken met bijvoorbeeld zonnepanelen? Is er al een verbod op het gebruik van gas-/benzine-/dieselgeneratoren?
Antwoord	We zijn deze verkenning voor een off-grid scenario gestart met extern bureau Fakton. Voor de uitbreidingslocatie van de Grift, ca 28 ha, kan er bijna jaarrond energie worden opgewekt middels windturbines en zonnepanelen op daken. Maar een en ander is dus nog in studie. Voor de Grift heeft de raad een bestemmingsplan vastgesteld. Er zijn nog geen omgevingsvergunningen verstrekt om reden dat er nog een Raad van State procedure loopt.

Vraag Pagina 134 (e.v.)	Pagina 134 (e.v.) 'Infra Centrumzijde Stationsdistrict' staat als nieuwe investering tot en met 2032 voor 31,475 miljoen toegevoegd. Dit terwijl in de begroting van 2026-2029 ook al een budget was opgenomen. In het Coalitieakkoord 2026-2030 staat het Stationsdistrict in tekst wel genoemd als gebied om extra middelen beschikbaar te stellen, maar deze zijn daarna niet terug te vinden in de financiële paragraaf van het Coalitieakkoord. Pagina 97 en 98: Baten en lasten op 'Wonen en bouwen' zijn namelijk vrij fors t.o.v. de begroting 2026-2029 en worden niet verklaard door de posten

	‘Woonfonds’ en ‘Verwachte baten realisatiestimulans’, die overigens wel netjes in de financiële paragraaf van het coalitieakkoord staan. Ook op pagina 13 staat niks over het Stationsgebied onder ‘Programma Wonen en Stedelijke Ontwikkeling’ op basis van het raadsvoorstel coalitieakkoord. Graag een uitgebreide toelichting op de verschillen tussen de begroting 2026-2029 en de begroting 2027-2030, in het bijzonder ten aanzien van de opgenomen investeringen, baten en lasten binnen het programma Wonen en Stedelijke Ontwikkeling. Kan daarbij per relevante afwijking worden aangegeven wat de oorzaak van de wijziging is en wanneer deze wijziging financieel is verwerkt?

Financieel overzicht taakvelden

Bedragen * €1 mln	Rekening 2024	Begroot 2025	2026	2027	2028	2029
Baten						
8.1 Ruimtelijke ordening	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
8.2 Grondexploitatie	91,6	116,6	101,1	97,2	33,1	33,1
8.3 Wonen en bouwen	7,9	8,6	8,9	8,9	8,9	8,9
Totaal	**99,9**	**125,6**	**110,5**	**106,5**	**42,5**	**42,5**
Lasten						
8.1 Ruimtelijke ordening	4,6	4,8	5,2	4,4	3,9	3,9
8.2 Grondexploitatie	95,5	124,5	109,3	106,8	44,2	43,9
8.3 Wonen en bouwen	16,1	23,0	19,0	18,5	16,4	16,5
Totaal	**116,2**	**152,3**	**133,4**	**129,7**	**64,6**	**64,3**
Saldo van lasten en baten	**-16,3**	**-26,6**	**-22,9**	**-23,1**	**-22,0**	**-21,8**

Financieel overzicht ambities

Bedragen x € 1 mln	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten				
7. We zijn een aantrekkelijke stad om te wonen, met goede werklocaties, openbare ruimtes en voorzieningen.	114,6	111,3	48,2	47,9
8. We zijn een stad met gemengde wijken en een gevarieerd woningaanbod dat aansluit bij de vraag van alle nieuwe en bestaande bewoners.	18,9	18,4	16,3	16,3
Totaal lasten	**133,4**	**129,7**	**64,6**	**64,3**
Baten				
7. We zijn een aantrekkelijke stad om te wonen, met goede werklocaties, openbare ruimtes en voorzieningen.	101,8	97,8	33,8	33,8
8. We zijn een stad met gemengde wijken en een gevarieerd woningaanbod dat aansluit bij de vraag van alle nieuwe en bestaande bewoners.	8,7	8,7	8,7	8,7
Totaal baten	**110,5**	**106,5**	**42,5**	**42,5**
Totaal per programma	**-22,9**	**-23,1**	**-22,0**	**-21,8**

Antwoord	Zoals in de vraag geconstateerd was inderdaad ook in de begroting 2026-2029 al een bedrag voor de Centrumzijde van station Nijmegen opgenomen. Dit betreft dan ook geen nieuwe investering. Daarmee zijn er geen te verklaren verschillen met de begroting van 2027-2030. De Centrumzijde is het project waarover in het kader van BO-MIRT afspraken met Rijk, Provincie, ProRail en NS zijn gemaakt. Mochten er vanuit de afspraken in het Coalitie-akkoord 2026-2030 extra middelen voor de inrichting van het Stationsdistrict nodig zijn, dan zullen voorstellen hiervoor separaat aan de Raad worden voorgelegd. NB. Het Stationsdistrict betreft daarbij een groter gebied dan de Centrumzijde van het Station.

Vraag Pagina 134 (e.v.)	Hoe verhoudt de in de begroting 2027-2030 opgenomen investering voor ‘Infra Centrumzijde Stationsdistrict’ zich tot de financiële uitgangspunten en afspraken uit het coalitieakkoord 2026-2030? Kan worden toegelicht wanneer en op welke wijze deze investering in de begroting is verwerkt en welke financiële wijzigingen dit ten opzichte van de begroting 2026-2029 met zich meebrengt?

Antwoord	Zie ook het antwoord op de vorige vraag. Station Nijmegen Centrumzijde is het project waarover in het kader van BO-MIRT afspraken met Rijk, Provincie, ProRail en NS zijn gemaakt. Hierover heeft de Raad op 8 oktober 2025 een besluit genomen. Dit betreft dan ook geen nieuwe investering, maar een investering die ook al in de begroting van 2026-2029 was opgenomen. Het Stationsdistrict betreft een groter gebied dan de Centrumzijde van het Station. Mochten er vanuit de afspraken in het Coalitie-akkoord 2026-2030 extra middelen voor de inrichting van het Stationsdistrict nodig zijn, dan zullen voorstellen hiervoor separaat aan de Raad worden voorgelegd.

Vraag Pagina 134 (e.v.)	Welke financiële en uitvoeringsmatige gevolgen heeft de opname van deze investering voor het programma Wonen en Stedelijke Ontwikkeling? Kan daarbij een overzicht worden gegeven van de gevolgen voor de beschikbare budgetten, de uitvoering en planning van lopende woningbouwprojecten en de financiële ruimte voor toekomstige woningbouwprojecten?
Antwoord	Zie hiervoor ook de beantwoording bij de voor vorige vraag.

Vraag Pagina 134 (e.v.)	Zijn als gevolg van de gewijzigde begrotingsramingen wijzigingen voorzien in de planning, fasering of beschikbare middelen van lopende en/of toekomstige woningbouwprojecten? Zo ja, kan per project worden aangegeven wat de wijziging inhoudt en welke financiële gevolgen hiermee samenhangen? Graag ontvangen wij hiervan een uitgebreid overzicht.
Antwoord	Zie hiervoor ook de beantwoording bij de voor, voor vorige vraag. Verwachte afwijkingen/aanpassingen in planning en fasering worden gerapporteerd in het MPG. In het MPG worden alle projecten afzonderlijk toegelicht.

Vraag Pagina 134 (e.v.)	Op welke wijze is de wijziging ten opzichte van de begroting 2026-2029 toegelicht en verwerkt in de verschillende begrotingsdocumenten?
Antwoord	De aanpassingen van de lasten en baten op het taakveld wonen en bouwen hebben met name betrekking op de inpassing van het woonfonds en de realisatiestimulans. Ook zijn de uitvoeringskosten geïndexeerd. Daarnaast wordt jaarlijks bij de 2e voortgangsmonitor de begroting van het Meerjarenonderhoudsplan aangepast op basis van het jaarplan. Ook is er een eenmalig bedrag van € 2 mln. voor het onderhoudsfonds bij de stadsbegroting 2027-2030 voor 2027 toegevoegd.

Vraag Pagina 134 (e.v.)	Een andere 'Verandering in de begroting' is dat de komende jaren €500.000- geboekt staat als 'Besparing woonbeleid'. Ook dit wordt niet nader toegelicht. Graag een toelichting.
Antwoord	Dit is overgenomen uit het coalitieakkoord. Binnen het programma Wonen en Stedelijke Ontwikkeling zijn we aan het onderzoeken hoe we hier invulling aan kunnen geven. De planning is om in de 1e VM in 2027 met een voorstel te komen.

Vraag Pagina 134 (e.v.)	Hoeveel fte aan intern personeel werkt er op deze afdeling en wat is het gevolg van deze besparing? En hoeveel fte wordt extern ingehuurd. Graag een helder overzicht van uren en kosten.
Antwoord	De besparing betreft niet één specifieke afdeling, maar een heel programma. Het betreft medewerkers van verschillende bureaus/teams van de afdelingen Stadsontwikkeling, Stadsrealisatie, Vastgoed en Juridische zaken. Niet alle medewerkers uit deze verschillende bureaus/teams vallen onder de post beleid wonen. Het exacte aantal fte's is niet te geven.

Vraag Pagina 134 (e.v.)	In het verlengde daarvan zijn wij ook benieuwd in hoeverre en op welke manier kosten voor externe inhuur worden doorberekend in de plankosten en hoe hoog deze procentueel zijn.
Antwoord	De plankosten staan los van beleid wonen. In de planexploitaties is in 2025 voor een bedrag van bijna € 3 mln. aan inhuur rechtstreeks doorberekend. Daarnaast wordt ook nog inhuur via het ambtelijk tarief(interne uren) doorberekend.

Vraag Pagina 134 (e.v.)	Ten opzichte van de begroting 2026-2029 is het weerstandsvermogen gedaald, waarbij het in de jaren 2032 t/m 2035 van ongeveer 2,5 naar 1,0 is gedaald. De grafiek lijkt in 2033 zelfs lager dan 1,0 aan te geven. Er wordt slechts een korte uitleg gegeven over het concept weerstandsvermogen. Wij zouden graag een uitgebreide toelichting ontvangen over deze berekening, hoe deze getallen tot stand zijn gekomen en hoe het kan dat dit getal fors is gedaald t.o.v. de vorige begroting.
Antwoord	De definitie van het weerstandsvermogen is opgenomen in de Kadernota risicomanagement, weerstandsvermogen en financiële kengetallen en is gedefinieerd als de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit(Saldireserve) en het risicoprofiel. Het weerstandsvermogen dient twee doelen: 1. het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen. En 2. de eerste klap kunnen opvangen van structurele tegenvallers, waardoor we tijd kunnen creëren om een zorgvuldige afweging te maken hoe we de structurele doorwerking een plek kunnen geven.

Vraag Pagina 134 (e.v.)	In het verlengde daarvan daalt de saldireserve op basis van keuzes die zijn gemaakt in o.a. het coalitieakkoord. Na deze bestuursperiode stopt deze daling abrupt en stijgt deze weer op eenzelfde wijze als in de vorige begroting. Waarop is deze aanname gebaseerd? Graag een uitgebreide toelichting.
Antwoord	Bij de start van deze nieuwe bestuursperiode is gekozen om de saldireserve in te zetten voor het realiseren van ambities en doelen in de programmabegroting. Daardoor daalt de saldireserve in de periode 2027 t/m 2030. Daarna neemt de saldireserve weer toe. De toevoegingen bestaan uit structurele toevoegingen aan de saldireserve en bespaarde rente op de reserve. In de paragraaf weerstandsvermogen, onderdeel saldireserve is een tabel opgenomen met de mutaties in de saldireserve, herleidbaar naar raadsbesluiten.

Vraag p. 185	Welke extra kosten worden voor de Westentree in 2027 verwacht door de aansluiting op Nimwest en hogere prijzen? Graag de bedragen of bandbreedtes die nu bekend zijn, met daarbij welk deel al in het krediet of de risicoberekening is opgenomen.
Antwoord	De mogelijke extra kosten in verband met het raakvlak tussen de fietsenstalling en Nimwest is onderwerp van onderhandeling tussen ProRail en aannemer Dura. Om dat proces niet te beïnvloeden, kunnen we daar in het openbaar geen bedragen over communiceren. We constateren verder dat kostenstijging voor dit project in het eerste halfjaar circa 3% is. Daardoor komen we voor het gehele jaar zeer waarschijnlijk hoger uit, omdat daarvoor is gerekend met een percentage van 3%. Berekening van de effecten vindt niet nu plaats maar bij de actualisatie van het MPG. Dan is namelijk de werkelijke kostenstijging over 2026 bekend en de parameters van de komende jaren.

Vraag Pagina pdf: 95	Hoeveel van de toegezegde studentwooneenheden zijn per begin 2027 daadwerkelijk gerealiseerd?
Antwoord	Sinds begin 2024 zijn zo'n 230 studentenwoningen gerealiseerd. In de loop van 2027 komen daar naar verwachting 192 woningen bij.

Vraag Webpagina : (o.a.) 230 en 366	Het coalitieakkoord heet ‘Groeien met lef’ en dit programma zet breed in op verdichting, campusgroei en uitbreiding van bedrijventerreinen. Is er onderzoek gedaan naar de ecologische draagkracht van deze ambities, of wordt groei als onbetwist uitgangspunt gehanteerd?
Antwoord	Nijmegen groeit al geruime tijd. De groei van de stad biedt kansen om verder te bouwen aan een aantrekkelijke, duurzame en rechtvaardige stad. In de omgevingsvisie heeft de raad een integraal perspectief op de ontwikkeling van de stad vastgesteld. Op dit moment wordt de omgevingsvisie geactualiseerd. Onderdeel hiervan is een milieueffectrapportage, waarin onderzoek wordt gedaan naar milieuvraagstukken.

Vraag Pagina pdf: 91	Wordt het off-grid scenario alleen voor de Grift verkend of voor de hele stad?
Antwoord	Off-grid wordt verkend voor de bedrijvenlocatie de Grift.

Vraag Pagina pdf: 99	Wat zijn WoMo middelen archeologie? Waar staat de afkorting voor?
Antwoord	WoMo staat voor Woningbouw en Mobiliteit, dit is een subsidieregeling van het Rijk, de maatregelen die subsidiabel zijn moeten een rechtstreekse relatie hebben met woningbouw. Naast correcte besteding is ook de daadwerkelijke realisatie binnen een vooraf bepaalde termijn een voorwaarde.

Vraag Link webpagina: Pagina pdf: 92	De gemeenteraad heeft via wensen en bedenkingen op het inrichtingsplan Waalfront in 2021, per motie (Motie Investeer in het zichtbaar maken van het rijke Romeinse verleden) en later bij de stadsbegroting aangedrongen op het niet bezuinigen en inzetten van meer middelen (>795k) voor een ambitieus inrichtingsplan Waalfront met meer aandacht voor verbeelding van historie en meer kwalitatief groen.

	1. Hoe ver is dit inrichtingsplan gevorderd en wat is er nog in voorbereiding of in uitvoering? 2. Hoeveel resteert er van het totale bedrag voor inrichting en welk deel van de extra vrij gemaakte middelen zijn al besteed? 3. Wat is de status en planning van het maken van een volledige wandeling van Waalhavenbruggetje tot aan de Oversteek? Is de ambitie sindsdien gelijk gebleven of bijgesteld?
Antwoord	1. Het inrichtingsplan is momenteel in een DO(definitief ontwerp) fase en in september is het VOIP+(voorlopig inrichtingsplan) vastgesteld door de aandeelhouders van OBW(Ontwikkelbedrijf Waalfront). De eerste werkzaamheden van het inrichtingsplan worden begin 2027 uitgevoerd zodat de eerste bewoners van Waalkwartier beschikken over een woonrijpe situatie. Op 4 november is een 'Werkbezoek Thermenplein Waalfront' om de stand van zaken van het inrichtingsplan incl. het Thermenplein en de kunstopdracht aan de raad te presenteren. De visualisering is hierin opgenomen. 2. De genoemde middelen van de gemeente zijn opgenomen in de grondexploitatie Waalfront en zal pas worden uitbetaald aan het OBW wanneer de daarvoor bedoelde werkzaamheden zijn verricht, namelijk het realiseren van de openbare ruimte t.b.v. de woningbouw. 3. De planning van de brug over de Waalhaven is het OBW aan het actualiseren. De ambitie is vooralsnog gelijk, maar de uitvoering is wel vertraagd. Wij verwachten eind 2026 een geactualiseerde planning te hebben.

Vraag Link webpagina: https://nijmegen.begroting-2027.nl/p64043/wat-willen-we-komend-jaar-bereiken Pagina pdf:	Hoeveel woningen is het doel om in 2027 bij te bouwen?
Antwoord	In de Omgevingsvisie is het doel opgenomen om tussen 2024 en 2040 17.000 tot 22.000 woningen toe te voegen en in de Nijmeegse Woonagenda gaat het om 10.000 tot 12.000 woningen van 2024 tot en met 2030. In de Woondealafspraken is een aantal van 1.460 woningen voor 2027 opgenomen. Een voorlopig beeld van de verwachte productie laat zien dat dit aantal realistisch is.

Vraag Link webpagina: Pagina pdf: 61 & 65	Op pag 61 lezen we 'We maken met woningcorporaties, zorgorganisaties en andere betrokken partijen afspraken over de uitbreiding van Housing First en Wonen Eerst voor jongvolwassenen, voor zover voldoende woonruimte beschikbaar is.', maar vervolgens zien we op pag. 65 dat er bezuinigd wordt vanaf 2028. Als er sprake is van uitbreiding worden deze kosten dan ergens anders ondergebracht en zo ja, waar zijn die terug te vinden?
Antwoord	De € 311.000 in 2027 (en € 255.000 in daaropvolgende jaren) is nodig om Wonen Eerst Jongvolwassenen te starten en 50 jongvolwassenen te huisvesten. In het eerste jaar zijn er implementatiekosten; daarom zijn de verwachte kosten hoger in 2027. Dit is dus geen bezuiniging vanaf 2028.

Vraag Link webpagina: Pagina pdf: 95	Op pagina 95 lezen we 'We geven aandacht aan het delen en splitsen van woningen.' Welk potentieel is er in Nijmegen wat betreft het aantal woningen dat gesplitst kan worden / hoeveel extra woningen kan het opleveren? En wat is het doel voor komend jaar?
Antwoord	We hebben dit niet goed in beeld. Vanuit het beleid is er geen kwantitatief doel gesteld. Binnen de prestatie- afspraken is wel een concrete afspraak gemaakt: de corporaties streven ernaar in totaal 50 woningen per jaar te delen. De inzet is om de communicatiecampagne over woning delen en splitsen voort te zetten en om een informatieavond voor bewoners te organiseren.

Vraag Pagina pdf: 90	We voeren het onderzoek naar het maatschappelijke voorzieningenniveau verder uit.Wat is de Utrechtse barcode?
Antwoord	De barcode die Utrecht ontwikkeld heeft, biedt naast referentiewaarden voor maatschappelijke voorzieningen – die Nijmegen nu uitwerkt– een nog uitgebreider instrument voor ál het gebruik van ruimte in de stad. Ook wonen, werk, groen, water, infrastructuur, en energie maken hier onderdeel van uit. Het is een instrument die het maken van bestuurlijke keuzes op het toedelen van functies ondersteunt.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 90	We voeren het onderzoek naar het maatschappelijke voorzieningenniveau verder uit. In welke gemeente naast Utrecht wordt de Utrechtse barcode toegepast of vergelijkbaar instrument?
Antwoord	Verschillende andere gemeenten hanteren referentiewaarden voor maatschappelijke voorzieningen. De grote steden waren naast Utrecht voorloper (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag), maar inmiddels hebben ook andere steden een vergelijkbaar instrument vastgesteld (Tilburg, Arnhem, Breda, Eindhoven, etc).

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 99	Indicatoren: Gemiddelde slaagkans op sociale huurwoning (in %) Waardoor wordt de afname van de slaagkans op een sociale huurwoning in Nijmegen veroorzaakt?
Antwoord	De vraag naar sociale huurwoningen stijgt sneller dan het aanbod van sociale woningen. Dus meer mensen zoeken een sociale huurwoning, de concurrentie neemt toe.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 90-100	Welke Europese fondsen kunnen bijdragen aan gebiedsontwikkelingen zoals Winkelsteeg?
Antwoord	Kansen hiervoor zijn verkend. Er zijn geen directe kansen voor gebiedsontwikkelingen. Programma's als Interreg, Life en UIA kunnen in voorkomende gevallen interessant zijn, maar tot nog toe niet kansrijk gebleken. Bij nieuwe oproepen blijven we toetsen of er op dat moment kansrijke aanvragen te formuleren zijn. We verkennen daarnaast de mogelijkheden om gebruik te maken van het ELENA programma van de EIB. Deze kan onder voorwaarden subsidie verstrekken voor voorbereidingskosten voor een warmtenet, zoals in Dukenburg.

Vraag Link webpagina:	Zijn er mogelijkheden om Europese middelen te benutten voor betaalbare woningbouw, energierenovatie of wijkvernieuwing?

Of Pagina pdf: 90-100	
Antwoord	Er zijn Europese programma's die thematisch aansluiten, maar geen van de actuele programma's subsidieert direct investeringen in betaalbare woningbouw. Europese programma's als LIFE, Interreg en UIA worden altijd meegenomen in haalbaarheidsbepalingen, maar hebben tot op heden nog niet geleid tot een kansrijke match. We blijven daarnaast aangehaakt op kansen die het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (de nieuwe EU-begroting 2028-2034) voor gemeenten biedt.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 90-100	Welke Europese instrumenten worden gebruikt om verduurzaming van bestaande woningen te versnellen?
Antwoord	Het overgrote deel van (toekomstige) Europese regelgeving voor verduurzaming van woningen betreft nieuwbouw. Vanaf 2027 wordt gefaseerd EPBD (Energy Performance of Buildings Directive) IV vertaald naar nationale wetgeving (Bbl met name), die onder meer betrekking heeft op verduurzaming bij renovatie van bestaande woningen. Subsidies voor verduurzaming van bestaande woningen worden over het algemeen vanuit de landelijke overheid verstrekt.

Vraag Pagina pdf: p. 90-100	Hoeveel Europese subsidie heeft de gemeente Nijmegen in de periode 2023-2026 ontvangen en hoeveel is geraamd voor 2027-2030?
Antwoord	De gemeente heeft in de periode 2023-2026 geen directe Europese subsidie ontvangen voor wonen en stedelijke ontwikkeling. De gemeente Nijmegen raamt geen subsidies. Verder is belangrijk te benoemen dat de EU-begroting (het Meerjarig Financieel Kader) voor de periode 2028-2034 nog in de maak is. Concrete kansen zijn nog niet duidelijk, maar wij blijven hierop nadrukkelijk aangehaakt.

Vraag Pagina pdf: p. 90-100	Welke Europese subsidieprogramma's worden momenteel actief benut, zoals Horizon Europe, LIFE, Interreg, Urban Innovative Actions, Digital Europe en het Europees Sociaal Fonds?
Antwoord	Voor het Europees Sociaal Fonds is de gemeente Nijmegen centrumgemeente. Deze regeling wordt actief benut. Dit programma heeft echter betrekking op andere domeinen dan stedelijke ontwikkeling en wonen. De gemeente heeft actief en succesvol meegewerkt aan een Europese aanvraag voor (grensoverstijgende) regio binnen Interreg Nederland-Duitsland via de GMR. Het project heeft € 3,2 miljoen subsidie toegekend gekregen. Nijmeegse projectpartners zijn Stichting Museum het Valkhof-Kam en Stichting de Bastei.

Vraag Pagina pdf: p. 90-100	Welke subsidiemogelijkheden zijn onderzocht maar uiteindelijk niet aangevraagd, en waarom niet?

Antwoord	Projecten en ontwikkelingen worden continu gescand op subsidiemogelijkheden. Bij een match met een subsidiekans wordt een brede kosten-batenanalyse gemaakt, waarbij een afweging tot aanvragen wordt gemaakt op basis van inhoudelijke, procesmatige en financiële kansrijkheid. Het gaat hierbij om het gehele subsidielandschap, waarbij tientallen regelingen concreet zijn onderzocht op provinciaal-, Rijks- en Europees niveau. Europese voorbeelden zijn: - LIFE. De regeling is verkend voor een aantal projecten, zoals bijvoorbeeld de Groene Corridor. Een aanvraag bleek inhoudelijk onvoldoende aansluiting te hebben. - UIA (Urban Innovative Actions). Verkend voor mobiliteitsmaatregelen. De UIA bleek in de huidige vorm echter onvoldoende kansrijk. Het is een zeer competitieve tender, waarbij sinds de laatste ronde een sterke focus is komen te liggen op kleinere gemeenten (maximaal 50.000 inwoners), waardoor de gemeente Nijmegen bij voorbaat al veel punten miste.

Vraag Pagina pdf: p. 90-100	Heeft de gemeente een jaarlijkse doelstelling voor het binnenhalen van Europese middelen?
Antwoord	De gemeente heeft geen jaarlijkse doelstelling voor het binnenhalen van Europese middelen.

Vraag Pagina pdf: p. 90-100	Hoe verhoudt Nijmegen zich tot vergelijkbare steden zoals Eindhoven, Utrecht, Groningen of buitenlandse kennissteden als Leuven en Gent wat betreft Europese subsidiewerving?
Antwoord	De gemeente zelf heeft geen zicht op hoe ze zich verhoudt tot de benoemde steden op het gebied van stedelijke ontwikkeling en wonen.

Programma Openbare ruimte, Klimaat en Duurzaamheid

Vraag Pagina pdf: 13	Besparing groen en maaien 500K structureel. Het groenbeheer van Nijmegen Noord is nu grotendeels uitbesteed aan de ontwikkelaar(s). Per wanneer komen de groenvoorzieningskosten voor rekening van de gemeente? En wat zijn de verwachte kosten hiervan? Zijn deze meegenomen in de prognoses voor groen en maaien?
Antwoord	Nijmegen-Noord wordt gefaseerd ontwikkeld en per afgerond en opgeleverd deelgebied overgedragen aan de gemeente, afdeling stadsbeheer. De areaalgroei en bijbehorende beheerlasten nemen daardoor redelijk geleidelijk toe. Dekking vindt plaats via middelen voor areaalvergroting op basis van inwonergroei en is meegenomen in de prognoses voor groei van de gemeente.

Vraag Pagina pdf: 101	*"We onderzoeken hoe we het aangenomen burgerinitiatief 'rechten van de natuur op Veur-Lent' nader vorm kunnen geven."* Hoe staat het met het onderzoek? Welke opties liggen op tafel, wat lijkt de meest passende vorm en hoe wordt het initiatief geborgd op Veur-Lent?

Antwoord	Onderzoek en verkenning van hoe hier invulling aan kan worden gegeven loopt nog. We verwachten in tweede kwartaal van 2027 daar meer duidelijkheid over te kunnen geven.

Vraag Pagina pdf: 104	Onder 22.1 en 22.2 noemt de begroting twee aanjaagfondsen: één voor plannen van bewoners om energie te besparen of duurzame energie te gebruiken, en één voor innovatieve energieprojecten bij bedrijven. Wordt er voldoende gebruik gemaakt van deze fondsen? Als de fondsen onderbenut zijn, wat is daarvan volgens het college de oorzaak, en ziet het college mogelijkheden om de fondsen beter onder de aandacht te brengen of toegankelijker te maken?
Antwoord	Er is sprake van onderbenutting van beide fondsen. Behalve dat we voor projecten (zoals energyhubs) op bedrijventerreinen ook andere budgetten benutten, weten wij niet goed wat de oorzaak hiervan is. We gaan de fondsen actiever onder de aandacht brengen via onder andere de aanpak energietransitie MKB, de doorontwikkeling van het Energieloket tot een Energiehuis voor alle doelgroep in samenwerking met bewonersorganisatie Energierijk Nijmegen en de uitvoeringsagenda Lokale Energiesystemen.

Vraag Pagina pdf: 127	Wat houden de bijstellingen van het programma Water & Riool (en de geassocieerde financiële meevaller) in? Waarom waren die niet eerder voorzien?
Antwoord	Het voordeel komt voort uit de toerekening van BTW aan het PWR. Doordat er steeds meer kosten worden gemaakt in het PWR , mag er verhoudingsgewijs ook meer BTW aan worden toegerekend. Bij de oprichting van het BTW compensatiefonds heeft een uitname uit het Gemeentefonds plaatsgevonden en daarom mag deze BTW ook worden gecompenseerd via het BTW compensatiefonds, zolang in dit fonds ruimte is. Hierdoor ontstaat in beginsel een voordeel.
Vraag Pagina pdf: 108	De kosten voor milieubeheer stijgen in 2027 met € 6,8 miljoen ten opzichte van 2026. Ten opzichte van de rekening 2025 is dat bijna een verdubbeling. Kan het college toelichten welke activiteiten en kosten onder milieubeheer vallen, en waar deze stijging uit bestaat?

Antwoord	Onder milieubeheer vallen kosten die betrekking hebben op: aardgasvrij maken, energie besparen, klimaatadaptatie, VTH-milieu taken, lucht, circulaire economie, bodem, geluid. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door incidentele middelen vanuit het coalitieakkoord die zijn toegekend voor het jaar 2027. Het groenaankoopfonds (4,5 miljoen) en aansluitstimulans warmtenet (2,5 miljoen).

Vraag Pagina pdf: 211	In het taakveld milieubeheer is een afname van 189.000 euro voor incidentele subsidies (steunpunt bewonersinitiatieven, verwijderen houtrookkanalen en convenant energiearmoedebestrijding). Kan deze afname uitgesplitst worden per subsidie? Hoeveel subsidies zijn tot nu toe in 2026 verstrekt? Is voortzetting voor deze subsidies in 2027 overwogen, en met welke gemotiveerde uitkomst? We ontvangen graag deze antwoorden voor elk van de drie subsidies.
Antwoord	Subsidie verwijderen kachels en haarden: Er is dit jaar 30.000 euro (30 aanvragen) beschikbaar voor de subsidieregeling. Hiervan zijn er dit jaar al 22 subsidieaanvragen verstrekt. In 2025 was er ook een subsidiepot van 30.000 euro en voor 2027 wordt de subsidie wederom voortgezet met een pot van 30.000 euro. Er is immers nog altijd vraag naar de subsidie en de hoogte van de subsidiepot volstaat om aan deze vraag te voldoen.

	De incidentele subsidie voor Steunpunt energietransitie (bewonersinitiatieven) is vanaf juli 2026 overgegaan in een meerjarensubsidie voor bewonersorganisatie Energierijk Nijmegen, dat voortkomt uit het Steunpunt. De subsidie aan Energierijk Nijmegen betreft € 130.000 voor de tweede helft van 2026 en € 285.000 p.j. voor 2027 – 2029. Het convenant bestrijding energiearmoede is afgesloten met woningbouwcorporaties Talis, Woonwaarts en Portaal. Aan dit convenant is een subsidieplafond gekoppeld van € 300.000,- voor de periode 01-01-2026 tot en met 31-12-2027. Alleen de subsidie die tot nu toe in 2026 is verleend (aan Talis), is verwerkt in de begroting 2026, die ter vergelijking met 2027 is opgenomen in deze begroting. Het restantbudget dat beschikbaar is voor 2027, wordt toegevoegd aan de subsidies op het moment dat er een nieuwe subsidie is verleend.

Vraag Pagina pdf: 103	Doel 20.7 vermindering van schadelijke stoffen. Per 1-1-2026 moeten bedrijven rapporteren over ZZS. Hoeveel bedrijven onder gemeentelijk bevoegd gezag in Nijmegen hebben ZZS-emissies, en voor hoeveel daarvan lag er op het geldende aanlevermoment een actueel vermijdings- en reductieprogramma? Zijn deze beoordeeld, en heeft dit tot aanscherpingen geleid?
Antwoord	De verplichting om gegevens over ZZS en een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) aan te leveren geldt niet voor alle bedrijven op hetzelfde moment. Het aanlevermoment hangt af van bestaande vergunningvoorschriften en ligt voor sommige bedrijven op 1 januari 2026, terwijl voor andere bedrijven een andere datum geldt. Op dit moment hebben 8 bedrijven onder bevoegd gezag van Nijmegen deze verplichting. De ingediende rapportages van deze bedrijven zijn beoordeeld en goedgekeurd. In de rapportages is opgenomen wanneer, welke maatregelen door het bedrijf worden genomen om de uitstoot van ZZS te vermijden dan wel verder te verminderen. De omgevingsdienst ziet er op toe dat bedrijven dit ook daadwerkelijk doen. Ook heeft de omgevingsdienst namens de gemeente risicogericht een inventarisatie uitgevoerd naar het gebruik van ZZS. Van de 201 onderzochte bedrijven gebruiken 129 bedrijven ZZS. Omdat bedrijven niet altijd weten dat zij ZZS gebruiken, zorgt de inventarisatie voor meer bewustwording. We zien dat bedrijven dan vaak zelf maatregelen nemen, bijvoorbeeld door stoffen te vervangen. Bedrijven waar veel, of juist opvallend weinig, ZZS aanwezig zijn, krijgen een gerichte controle van de omgevingsdienst om na te gaan of er ook daadwerkelijk sprake is van uitstoot van ZZS.

Vraag Pagina pdf: 100	De wijken in Nijmegen-West worden niet genoemd onder het punt van gebieden met wateroverlast, ondanks de recente problematiek die ook in de gemeenteraad aan bod is gekomen. Welke initiatieven lopen er om de klimaatadaptiviteit van die wijken te vergroten, specifiek in het kader van wateroverlast?
Antwoord	De betreffende tekst gaat over hemelwateroverlast om water op straat te voorkomen door het nemen van klimaatadaptieve maatregelen (bijvoorbeeld met een klimaatadaptieve herinrichting in wijken). De grondwateroverlast in Nijmegen West is het gevolg van hoge grondwaterstanden eind 2023 en in 2024. Ter beantwoording van de Motie Waterkeren heeft een ingenieursbureau opdracht gekregen om de mogelijke maatregelen door zowel de bewoners als de gemeente te onderzoeken. De resultaten van dit onderzoek worden op korte termijn opgeleverd. Op basis van dit rapport zal het college een besluit nemen.

Vraag Pagina 101	Bij de realisatie van de nieuwe BOSS-plekken wordt een participatietraject met de betrokken buurt voorzien. Kan worden toegelicht hoe dit participatietraject wordt ingericht, welke ruimte bewoners hebben om invloed uit te oefenen op het ontwerp en de uiteindelijke inrichting en op welke wijze de uitkomsten van de participatie worden meegenomen in het definitieve ontwerp? Kan daarnaast worden aangegeven welke verschillende inrichtingsvarianten binnen het beschikbare budget mogelijk zijn, waaronder de mogelijkheid van een reguliere speeltuin, en onder welke voorwaarden tijdens of na het participatietraject voor een andere inrichting dan een BOSS-plek kan worden gekozen?
Antwoord	Bij de (her)inrichting van BOSS-plekken betrekken we kinderen en andere buurtbewoners. Bewoners kunnen vooral meedenken over hoe de plek wordt ingericht**,** welke vormen van bewegen, bijvoorbeeld klimmen, glijden, zwaaien of balanceren, gewenst zijn en of er behoefte is aan extra groen, ontmoeten en welke aandachtspunten er zijn vanuit het huidige gebruik van de plek. We leggen uit waar ruimte is om mee te denken. De kaders zijn het beschikbare budget, de beschikbare ruimte, de wensen op het gebied van bewegen, veiligheid, beheerbaarheid en de BOSS-visie. De opgehaalde wensen vertalen we naar een ontwerp en nemen we waar mogelijk, binnen de kaders, mee. Dit voorlopige ontwerp leggen we opnieuw voor aan de buurt. De reacties nemen we waar mogelijk mee in het definitieve ontwerp. Tegelijkertijd toetsen we in de participatie of het BOSS-kader aansluit bij hoe er in de buurt wordt gespeeld, gesport en ontmoet en waar behoefte aan is. Het BOSS-kader blijft daarbij het uitgangspunt, we wijken hier niet zomaar van af. Als uit de participatie goede redenen naar voren komen voor een andere invulling, bekijken we wat mogelijk en passend is.

Vraag Pagina 100-109	Voor het programma aardgasvrije woningen is circa €3,75 miljoen per jaar opgenomen. Kan worden aangegeven hoeveel woningen hiermee jaarlijks aanvullend aardgasvrij worden gemaakt en wat de gemeentelijke kosten per gerealiseerde woning zijn?
Antwoord	De komende 4 jaar investeren we € 15 miljoen in kleinschalige oplossingen en grootschalige warmte-infrastructuur. In de begroting is dit bedrag evenredig over de jaren verdeeld. Onze warmtenetten willen we uit breiden in Dukenburg, het Stationsdistrict, Winkelsteeg, TPN-west en de onderzoeksgebieden uit onze warmtevisie. De ambitie is om met deze investering 10.000 woningen aardgasvrij te krijgen. De kosten omgerekend per woning verschillen per project. Per project wordt een businesscase waarin dit duidelijk wordt opgesteld.

Vraag Pagina 100-109	Welk deel van de kosten voor het aardgasvrij maken van woningen wordt gedekt door nationale of andere externe middelen en welk deel komt volledig voor rekening van de gemeente?
Antwoord	De kosten voor het aardgasvrij maken van woningen verschilt per project. Ook verschilt per project welke andere partijen investeren en welke susidiemogelijkheden er zijn. Per project wordt een businesscase waarin dit duidelijk wordt opgesteld. In ieder geval wordt voor ieder project gebruik gemaakt van de WIS-regeling: Warmtenetten Investerings Subsidies (RVO) waarmee een deel van de benodigde investeringen gedekt worden.

Vraag Pagina 100-109	Hoeveel woningen hiermee daadwerkelijk worden bereikt? Kan voor de verschillende subsidieregelingen voor isolatie en verduurzaming worden aangegeven hoeveel subsidie gemiddeld per woning wordt verstrekt en hoeveel
Antwoord	Doel is om met de gemeentelijke isolatiesubsidie minimaal 4.200 huishoudens te ondersteunen met de gemeentelijke subsidie. We hebben tot nu toe 349 subsidies (inclusief Doe Het Zelf) goedgekeurd en afgehandeld. Gemiddeld ging het om bijna € 2.000 per woning. Daarnaast hebben we in 2025 voor 27 woningen en in 2026 voor 20 woningen subsidie verstrekt vanuit de instandhoudingsubsidie voor het verduurzamen van monumenten. Gemiddeld ging het om bijna € 12.000 per adres.

Vraag Pagina 100-109 + 168-173	Kan een overzicht worden verstrekt van de beschikbare en benodigde middelen voor achterstallig onderhoud aan wegen, bruggen en andere infrastructurele voorzieningen? Graag onderscheid maken tussen regulier onderhoud, vervanging en daadwerkelijk achterstallig onderhoud.
Antwoord	Een integraal overzicht waarin voor wegen, bruggen en overige infrastructurele voorzieningen onderscheid wordt gemaakt tussen de beschikbare en benodigde middelen voor regulier onderhoud, vervanging en daadwerkelijk achterstallig onderhoud, is op dit moment nog niet op het gevraagde detailniveau beschikbaar. In de Nota Kapitaalgoederen 2025-2029 is op basis van de Lange Termijn Asset Planning (LTAP) op hoofdlijnen inzicht gegeven in de kwaliteit van de verschillende kapitaalgoederen en in de benodigde middelen voor instandhouding en vernieuwing. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen service- en storingsonderhoud, regulier onderhoud, groot onderhoud, vervanging en herinrichting/vernieuwing. Voor het reguliere beheer en onderhoud is op basis van de Lange Termijn Asset Planning (LTAP) berekend dat circa €20,3 miljoen per jaar nodig is. Dit sluit in de basis aan bij het beschikbare exploitatiebudget. Voor de vernieuwingsopgave is berekend dat tot en met 2028 circa €19,1 miljoen per jaar aan investeringen nodig is en vanaf 2029 gemiddeld circa €21,2 miljoen per jaar. Momenteel wordt gewerkt aan het Meerjareninvesteringsprogramma (MJIP). Daarin wordt de investerings- en vernieuwingsopgave verder geconcretiseerd en wordt inzichtelijk gemaakt welke investeringen wanneer nodig zijn, welke middelen daarvoor beschikbaar zijn en welke opgaven binnen die beschikbare middelen kunnen worden uitgevoerd. Het Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) volgt daarna. Daarmee wordt de onderhoudsopgave verder geprogrammeerd. Op basis van deze verdere uitwerkingen kan het gevraagde onderscheid tussen regulier onderhoud, vervanging/vernieuwing en daadwerkelijk achterstallig onderhoud nader en financieel onderbouwd inzichtelijk worden gemaakt.

Vraag Pagina 168-173 + 204-207	Welke projecten voor onderhoud en vervanging van infrastructuur zouden incidenteel uit de saldireserve kunnen worden gedekt, zonder dat hierdoor structurele onderhoudslasten ontstaan?
Antwoord	Voor de begroting moeten wij de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) volgen. Dat stelt dat alle zaken met een meerjarige levensduur als investeringen beschouwt moeten worden en dus ook geactiveerd moeten worden en over meerdere jaren moeten worden afgeschreven. Dergelijke activa brengt altijd structurele onderhoudskosten met zich mee, voor structurele lasten stelt het BBV dat deze niet gedekt mogen worden met incidentele middelen. Inzet van de

	saldireserve is dus in principe geen oplossing voor onderhoud en vervanging van infrastructuur.

Vraag Pagina 108	Voor het inwonersberaad over afval zijn eveneens middelen opgenomen. Kan worden aangegeven welke structurele financiële besparingen naar verwachting voortkomen uit de maatregelen die uit dit inwonersberaad voortkomen en wanneer deze in de begroting worden verwerkt?
Antwoord	We verwachten op dit moment geen structurele financiële besparingen.

Vraag Pagina pdf: 104	"We maken de gemeentelijke kernportefeuille op logische momenten energievriendelijker en aardgasvrij". Wat zijn 'logische momenten' en zit hier ook een planning op met deadlines et cetera?
Antwoord	De natuurlijke momenten betreffen onderhoud en grootschalige renovaties. Voor het onderhoud is een meerjarenonderhoudsplanning opgesteld. Doordat er onvoldoende middelen zijn om al het onderhoud uit te voeren zoals dit in de planning staat, moeten we onderhoud soms doorschuiven. Daarmee verschuift ook de daaraan verbonden verduurzaming. Er zijn hierdoor geen harde deadlines welk onderhoud, en welke verduurzaming wanneer uitgevoerd kan worden. Het verschil tussen het beschikbare onderhoudsgeld en het benodigde onderhoudsgeld is inzichtelijk gemaakt middels de nota kapitaalgoederen gemeentelijk maatschappelijk vastgoed.

Vraag Pagina pdf: 108-109	Welke economische risico's van klimaatverandering brengt de gemeente in beeld, bijvoorbeeld laagwater op de Waal waardoor de haven minder goed bereikbaar is of hitte waardoor de arbeidsproductiviteit afneemt? En zijn de financiële gevolgen hiervan berekend en meegenomen in de begroting en de keuzes voor klimaatadaptatie?
Antwoord	In 2023 is in het kader van klimaatadaptatiestrategie op basis van berekeningen van klimaatschadeschatter de te verwachten schade door klimaatverandering tot 2050 voor de gemeente Nijmegen in beeld gebracht. De verwachte schadekosten zijn tussen de 464 en 693 miljoen euro. Inmiddels is veel meer bekend over de invloed van hitte op de arbeidsproductiviteit, oa van Allianz Trade 2026, waarin de economische schade voor Nederland wordt beschreven. Hier wordt in het Omgevingsprogramma Groene Gezonde Stad (gereed medio 2027) naar verwezen.

Vraag Webpagina: 253	Nijmegen heeft relatief weinig capaciteit van ecologen, terwijl de stad ambitieus is op het gebied van groen. Wat zou een extra ecoloog kosten?
Antwoord	Schaal 10 circa €104.000, schaal 11 circa €119.000 (excl. trap op trap af (x 1,4), en prijspeil voor 2027 voor interne personeelskosten)

Vraag Pagina pdf: 100	Er wordt geïnvesteerd in meer bomen en in nieuwe bomen, en het boomkroonvolume wordt vergroot. Wat is het precieze doel m.b.t. aantallen nieuwe bomen en/of boomkroonvolume komend jaar en de drie jaren daarna?
Antwoord	In het nieuwe omgevingsprogramma Groene, gezonde stad (gereed medio '27, looptijd 2027-2030) voegen we nieuwe bomen toe in wijken die veel last hebben van hittestress en te weinig koelteplekken hebben. We zorgen ervoor dat de biodiversiteit hiermee wordt vergroot en dat er door het toevoegen van schaduw

	meer koele en aantrekkelijke verblijfsplekken ontstaan. Daarmee dragen we bij aan een gezonde en klimaatbestendige leefomgeving. We dragen ook bij aan de uitvoering van de Europese Natuurherstelverordening, die stelt dat natuur in steden niet minder mag worden. Dat betekent onder meer dat het oppervlak dat door boomkronen wordt bedekt tot 2030 niet kleiner mag worden tov 2024. Vanaf 2030 moet er juist meer groen bijkomen.

Vraag Pagina pdf: 100	Er zijn het afgelopen jaar door de droogte veel bomen en struiken doodgegaan. a) Is er zicht op hoeveel bomen en ander groen vervangen moet worden? b) Zo ja, wat zijn de geschatte kosten daarvan? c) Zijn deze kosten meegenomen in deze begroting? Of gaan die af van het budget voor nieuw groen en de nieuw te plaatsen extra bomen (die dus niet voor vervanging/herplant zijn)?
Antwoord	a. Het is niet exact vast te stellen welk deel van de uitval van beplanting direct het gevolg is van droogte. Voor bomen binnen het project Bomenplan wordt de uitval in de eerste 3 jaar na aanplant momenteel geschat op circa 5 tot 7%, oftewel ongeveer 60 bomen per jaar. Voor bomen die vanuit beheer worden herplant, zien we een vergelijkbaar uitvalpercentage. De huidige aantallen wijken nog niet sterk af van voorgaande jaren, maar door de aanhoudende droogte en toenemende droogteperiodes verwachten we op termijn wel een hogere uitval. Een deel van de uitval wordt pas zichtbaar in het voorjaar na een droge zomer, omdat bomen verzwakt de winter ingaan en vervolgens alsnog kunnen uitvallen. Wel zien we dit najaar al meer beplantingsvakken met droogteschade die vervangen moeten worden. Sommige soorten zijn niet bestand tegen langdurige droogte en worden vervangen door sterkere soorten. Een betrouwbare inschatting van de omvang is op dit moment niet te geven. b. - Kosten beplanting, voor de vervanging van verouderde of uitgevallen beplanting is binnen het reguliere groenbeheerbudget jaarlijks een standaard bedrag beschikbaar. Bij periodes met droogte worden beschikbare beheerbudgetten ingezet voor het herstel van droogteschade, i.p.v. de geplande vervanging of kwaliteitsverbetering van verouderde groenvakken. Op dit moment leidt dit nog niet tot aanvullende kosten maar dit is afhankelijk van de duur van de droge periode, hierdoor komt de kwaliteit van de openbare beplanting wel onder druk te staan. - Kosten bomen, voor nieuw aangeplante bomen geldt dat de eerste drie jaar de aannemer, op grond van de contractuele garantieperiode, verantwoordelijk is voor uitval en vervanging. Deze kosten zijn onderdeel van de contractprijs en gaan daardoor momenteel niet ten koste van de geplande nieuwe aanplant. Na deze periode komen eventuele vervangingskosten voor rekening van de afdeling Stadsbeheer. c. Gezien de toenemende effecten van langdurige droogte en hete zomers moet structureel rekening worden gehouden met circa € 50.000 per jaar aan vervangingskosten voor bomen. Deze kosten zijn niet opgenomen in de begroting. Zonder aanvullende middelen zullen deze vervangingskosten moeten worden opgevangen binnen de bestaande budgetten, waardoor minder middelen beschikbaar zijn voor nieuwe aanplant en extra bomen.

Vraag Pagina pdf: 100	In 2027 is eenmalig € 4,5 miljoen voor het Groenaankoopfonds begroot. Is al duidelijk hoeveel groen hiermee kan worden verworven?
Antwoord	Nee, dat is niet duidelijk. Ambtelijk onderzoeken we de aankoopmogelijkheid van enkele percelen, maar definitieve aankoopprijzen zijn er nog niet. Bovendien verschillen de percelen onderling wat betreft huidige bestemming, omvang, toekomstige mogelijkheden, etc. Dat alles heeft invloed op de aankoopprijs. Een gemiddelde prijs per m2 is daarom niet te bepalen en daarmee is het ook lastig een inschatting te geven van de hoeveelheid groen die verworven kan worden. Dit budget is bedoeld voor de gehele coalitieperiode, en is dus langer dan alleen 2027 beschikbaar.

Vraag Pagina pdf: 101	Welke oude bosgroeiplaatsen zijn er in Nijmegen? Is daar een kaart van?
Antwoord	De provincie Gelderland heeft een website met de eerste inventarisatie van de bosgroeiplaatsen gepubliceerd oude bosgroeiplaats | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen. Voor Nijmegen zijn deze oude bosgroeiplaatsen nagelopen en aangepast. De Nijmeegse kaart is alleen nog intern beschikbaar, maar wordt volgend jaar gepubliceerd in combinatie met nieuwe planregels.

Vraag Pagina pdf: 103	Zijn er analoog aan het onderzoek naar verhoogde loodgehalten ook plannen om bijvoorbeeld de aanwezigheid van PFAS in Nijmegen te onderzoeken?
Antwoord	Er wordt in Nijmegen ook onderzoek naar PFAS uitgevoerd op PFAS verdachte locaties. Maar dit gebeurt in regie van provincie Gelderland. Gelderland ontvangt daarvoor geld van het Rijk. Daarnaast wordt in veel onderzoeken die we laten doen voor graafactiviteiten of in kader van aan- en verkoop en dergelijke PFAS meegenomen. Hierdoor zijn er ook gegevens over wat er diffuus in Nijmegen voorkomt.

Vraag Pagina pdf: 103	Wordt PFAS in het ToxDown project meegenomen?
Antwoord	Nee. Het ToxDown project is bedoeld als verificatie van het RIVM of gebruikte methode, normaal voor wateronderzoek, geschikt is voor luchtonderzoek. Eerste testen zijn gedaan op celkweken van menselijke cellen, waarbij het effect van het totaal aan chemische stoffen in het luchtmengsel op de cellen wordt getest (toxische druk). Het RIVM geeft aan dat PFAS wordt niet gedetecteerd wordt door deze methode. Wat wel is meegenomen in deze aanpak zijn zogenaamde semi-vluchtige organische stoffen zoals PAKs en PCBs.

Vraag Pagina pdf: 106	Welke soorten worden als overlastgevend gezien?
Antwoord	Overlastgevende soorten zijn planten- en diersoorten die kunnen leiden tot ernstige overlast of schade aan de volksgezondheid, infrastructuur, water, groen, bodem, gebouwen, biodiversiteit en leefbaarheid. Dit kunnen inheemse soorten of invasieve exoten zijn in openbare ruimte of privaat terrein. De precieze afkadering van de definitie en het beleidsplan wordt nog bepaald door het college.

Vraag	In welke zin worden indirecte lozingen aangepakt?

Pagina pdf: 107	
Antwoord	Nijmegen heeft ODGM opdracht gegeven uitvoering te geven aan een gezamenlijk programma van provincie, waterschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en Rijkswaterstaat om indirecte lozingen door bedrijven in lijn te brengen met de Kaderrichtlijn Water.

Vraag Pagina pdf: 107	Wordt er behalve naar de ecologische kwaliteit van het stedelijk water ook gekeken naar de chemische kwaliteit van het stedelijk water?
Antwoord	Onderzoek naar de chemische kwaliteit van stedelijk water is de verantwoordelijkheid van het waterschap. Het waterschap onderzoekt dit in verschillende onderzoeken (klimaatstresstesten, intensieve meetnetwerken)

Vraag Pagina pdf: 110	Hoe kan het dat in 2023 een groter percentage van het openbaar groen ecologisch werd beheerd dan in 2025, als we steeds meer percelen ecologisch beheren? Welk percentage is het doel en is het budget wat nu beschikbaar is voldoende om voortgang te boeken?
Antwoord	Het uitgangspunt is om groen waar mogelijk ecologisch te beheren. De mogelijkheden hiervoor zijn echter afhankelijk van de functie, inrichting en schaalgrootte van het groen. Door areaaluitbreiding kan ook groen worden toegevoegd dat vanwege het gebruik of de ligging cultuurlijk/traditioneel beheer vraagt. Daardoor kan het aandeel ecologisch beheerd groen fluctueren, zonder dat dit iets zegt over de inzet om ecologische beheerprincipes toe te passen waar dat passend is.

Vraag Pagina pdf: 110	Hoe komt het dat het percentage utiliteitsgebouwen met energielabel C of beter in Nijmegen achterblijft ten opzichte van de gemiddelde benchmark?
Antwoord	Het gaat met 75% in Nijmegen t.o.v. 79% in de benchmarksteden niet om een substantieel verschil. Het verschil is bovendien lastig te verklaren, omdat energielabels afhankelijk zijn van allerlei factoren, zoals % nieuwbouw, leeftijd van gebouwen, % transformatie, eigendomssituatie (particulier, non-profit, overheid), mix van type gebouwen (kantoren, onderwijs, zorg, winkels) en marktontwikkelingen.

Vraag Pagina pdf: 109	Het coalitieakkoord bevat een structurele besparing van € 500.000 per jaar op groen en maaien. Op welke activiteiten en in welke gebieden wordt bespaard, en wat zijn de gevolgen voor het ecologisch beheer, de maaifrequentie en de biodiversiteit in bermen en groenvakken?
Antwoord	Van de besparingsopgave van € 500.000 wordt € 100.000 gerealiseerd binnen het budget voor de eikenprocessierups en € 50.000 door besparing binnen de afdeling van VSA (Vastgoed, Sport en Accommodaties). Voor het resterende bedrag van € 350.000 wordt gezocht naar een invulling buiten het groenbeheer.

Vraag Pagina pdf: 100	Wanneer is de streefdatum om de uitgewerkte groennorm aan de raad voor te leggen? Gaat de groennorm ook gelden voor lopende gebiedsontwikkelingen zoals het Stationsdistrict en het Waalfront?
Antwoord	De groennorm krijgt een plek in het integrale normenkader voor voorzieningen. Vooruitlopend daarop worden de uitgangspunten van de groennorm en het stappenplan beschreven in het Omgevingsprogramma Groene gezonde stad, die medio '27 vastgesteld gaat worden. Voor lopende gebiedsontwikkelingen krijgt de

	groeninbreng extra aandacht. Dat gaat over toevoeging van kwaliteit, inbreng in een vroeg stadium en bescherming van bestaand groen.

Vraag Pagina pdf: Doelen nader geduid p. 86	Welke organisaties ontvangen subsidie uit het budget van € 408.000 voor natuur- en milieueducatie en hoeveel kinderen en volwassenen worden daarmee jaarlijks bereikt?
Antwoord	We subsidiëren museum De Bastei met een vierjarige subsidiebeschikking vanuit milieubeheer. In 2026 is dat ca 366.000 euro. Dit zal geïndexeerd worden in de komende jaren. Verder ontvangt de St. Educatieve Natuurtuin een bijdrage vanuit Milieubeheer van ca 6500 euro om de tuin te onderhouden zodat milieueducatie goed verzorgd kan worden (SENG ontvangt veel scholieren voor educatie). Daarnaast krijgt een aantal organisaties, zoals IVN, Historische tuin, SENG) per leerling een vergoeding voor milieueducatie/lessen/excursies etc. Die worden via de Bastei geboekt. In totaal zijn er 310 boekingen gemaakt via de NDE gids van de Bastei. Daarmee hebben we grofweg 10.429 basisschoolleerlingen bereikt. Naast dit aantal hebben scholen ook direct bij natuurorganisaties geboekt, maar daarover hebben we geen inzicht in de aantallen. De bereikte leerlingen zijn afkomstig van maar liefst 41 basisscholen en 2 middelbare scholen waarvan 8 scholen onder het speciaal onderwijs vallen (SBO en VSO).

Vraag Pagina pdf: 102 en doelen nader geduid p. 89	Hoeveel stadslandbouwinitiatieven ontvingen in 2025 en 2026 subsidie, en hoeveel aanvragen zijn afgewezen of gekort vanwege het subsidieplafond van € 107.000?
Antwoord	In 2025 zijn er 13 aanvragen binnengekomen. Sommigen met maar 1 of 2 activiteiten, de meesten met 3 (het maximum). In totaal zijn door deze 13 aanvragers 32 activiteiten aangevraagd. Hiervan zijn er 5 op inhoud afgewezen. Hierdoor heeft 1 aanvrager geen subsidie gehad en hebben 3 aanvragers minder subsidie gehad. In 2026 zijn er 8 aanvragen binnengekomen. In totaal zijn er 19 activiteiten aangevraagd. Hiervan zijn er 6 op inhoud afgewezen. Tegen de afwijzing van 1 aanvraag (3 activiteiten) is bezwaar gekomen. Daarna is alsnog een deel van de subsidie wel toegekend. In 2025 is er voor €95.406 aan subsidie aangevraagd. Vanwege de inhoudelijke afwijzingen is er uiteindelijk een totaalbedrag van € 70.559 verstrekt. In 2026 is er voor € 69.558 aan subsidie aangevraagd. Er is uiteindelijk € 52.674 aan subsidie verstrekt. De totalen van beide jaren vallen onder het subsidieplafond van € 75.000. Het was dus niet nodig om te korten vanwege dit plafond.

Vraag Pagina pdf: Doelen nader geduid p. 90	Op hoeveel meetpunten voldoet Nijmegen niet aan de Europese grenswaarden die vanaf 2030 gelden, voor welke stoffen, en hoeveel moet de concentratie op die punten dalen? Is het budget wat nu is begroot toereikend om in 2030 aan deze grenswaarden te voldoen?
Antwoord	In 2026 is het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit geactualiseerd. Dit heeft er toe geleid dat er in totaal 3945 toetspunten zijn in Nijmegen. Als we een berekening maken voor het jaar 2030 dan leidt dat er op dit moment toe dat er in

	2030 op 23 toetspunten een dreigende overschrijding van NO_2 kan ontstaan. Op deze punten zullen de concentraties tussen de 0,3 en 3,2 µg/m³ moeten dalen. Voor fijnstof (zowel PM_{10} als $PM_{2,5}$) worden geen overschrijdingen verwacht. De inspanningen die Nijmegen binnen het Schone Lucht Akkoord en het Omgevingsprogramma Luchtkwaliteit doet zullen de dreigende overschrijdingen de komende jaren doen afnemen. Er is landelijk twijfel of dat dit voor heel Nederland voldoende is. Daarom voert Nijmegen in samenwerking met een aantal andere decentrale overheden overleg met het Rijk om een dwingender Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit op te tuigen.

Vraag Pagina pdf: p. 110 en doelen nader geduid p. 94	De Lokale energiestrategie gaat uit van 17.000 extra geïsoleerde woningen en 10.000 woningen aardgasvrij gemaakt in 2030. Hoeveel woningen zijn sinds de vaststelling van de strategie geïsoleerd en hoeveel zijn aardgasvrij gemaakt, in aantallen (dus bestaande bouw aardgasvrij gemaakt, niet nieuwbouw)?
Antwoord	De doelstelling van 17.000 extra geïsoleerde woningen is in februari 2023 vastgesteld via het Programma Energie besparen woningen 2023-2030, wat nodig is om het klimaatdoel van 55% CO2-reductie in 2030 uit de LES te halen. Op basis van cijfers van RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) over verstrekte ISDE-subsidies voor isolatie - al dan niet in combinatie met gemeentelijke subsidie - zijn tussen 2023 en 1 juli 2026 bijna 4.000 koopwoningen geïsoleerd met gemiddeld 2 maatregelen: per jaar ongeveer 1.000 koopwoningen (dit is exclusief particulieren die zelf hun woning isoleren al dan niet m.b.v. Doe Het Zelf-subsidies). Daarnaast is het merendeel van de huurwoningen van woningcorporaties geïsoleerd tot label B. In de bestaande bouw zijn t/m 2025 ongeveer 1.600 woningen aardgasvrij gemaakt met een warmtepomp. Dit is exclusief hybride warmtepompen, omdat hierbij op piekmoment wordt bij verwarmd met een cv-ketel.

Vraag Pagina pdf: Doelen nader geduid p. 94	Wat is volgens de meest recente meting de gerealiseerde CO2-reductie (scope 1, 2 & 3) in Nijmegen ten opzichte van 2019, en ligt de stad op koers om in 2030 een reductie van 55 procent te halen?
Antwoord	De CO2-emissie (scope 1 en 2) in Nijmegen is in 2025 met 44% gedaald ten opzichte van 1990; het lokale en landelijke klimaatdoel van 55% CO2-reductie in 2030 wordt afgezet tegen de uitstoot in 1990. Om 55%-CO2-reductie te halen moeten we voorgenomen beleid uitvoeren en zijn we afhankelijk van landelijk beleid. Over de indirecte CO2-emissie (scope 3) hebben we in 2025 eenmalig gerapporteerd op basis van kengetallen. Scope 3-emissies monitoren we niet jaarlijks, dit is niet mogelijk op basis van realisatiecijfers.

Vraag Link webpagina: Pagina pdf: 104-105	**Beschikbare steun komende jaren.** Sinds 26 februari 2026 kunnen VvE's geen Toekomstbestendig Wonen Lening meer aanvragen, omdat het budget op is. Welke financiële ondersteuning is er in 2027 en de jaren daarna voor VvE's beschikbaar? Welk deel van de middelen voor het isolatie-offensief (€ 1,0 miljoen in 2027, vanaf 2028 structureel € 1,5 miljoen) is voor VvE's bestemd? **Verschil met voorgaande jaren.** VvE's worden nu doorverwezen naar het Nationaal Warmtefonds, met een rente van 3,68% tot 4,18% tegenover 2,8% bij de Toekomstbestendig Wonen Lening. Klopt het dat het stoppen van de lening voor VvE's samenhangt met het wegvallen van de provinciale cofinanciering (50%)? Is er zicht op hervatting daarvan?

	Verschil met andere gemeenten. Zutphen en Tiel bieden per 2026 weer een vernieuwde Toekomstbestendig Wonen Lening aan, ook voor VvE's. Den Haag en Leidschendam-Voorburg geven een rentekorting bij het Nationaal Warmtefonds. Waarin verschilt de situatie in Nijmegen? Onder welke voorwaarden kan de lening hier weer worden opengesteld of een vergelijkbare regeling worden ingevoerd?
Antwoord	**Beschikbare steun komende jaren.** Op dit moment is € 2 miljoen gereserveerd voor de VvE isolatie subsidie en € 1 miljoen voor de glassubsidie voor VvE leden. Indien de subsidieregelingen goed lopen, kunnen de subsidieplafonds worden opgehoogd. De precieze verdeling van het resterende budget hangt af van de vraag vanuit de verschillende doelgroepen (VvE's en grondgebonden woningen). **Verschil met voorgaande jaren.** De provincie heeft de financiering van de Toekomstbestendig Wonen Lening in 2025 tijdelijk stopgezet vanwege tekort aan provinciaal budget. In 2026 heeft provincie Gelderland hiervoor weer middelen ter beschikking gesteld maar het beroep op de Toekomstbestendig Wonen Lening is groter dan het beschikbare budget (vooral door hoge bedragen per Vve). Op dit moment is het provinciale budget voor de toekomstbestendig wonen lening dan ook uitgeput en aanvragen worden niet meer gehonoreerd. Er is geen zicht op hervatting van de lening. **Verschil met andere gemeenten.** Zowel de gemeente Zutphen als gemeente Tiel verstrekken (net als Nijmegen) de tbw lening in samenwerking met de provincie**.** De gemeente Zutphen geeft aan dat aanvragen van de tbw lening voor Vve's voorlopig niet mogelijk is. De gemeente Tiel geeft aan dat het budget voor aanvragen van een tbw lening voor Vve's beperkt is en dat niet zeker is of er nog voldoende budget beschikbaar is.

Vraag Pagina pdf: Programma Openbare Ruimte, doel 23.1–23.2, p. 106–107; Programma Mobiliteit, doel 15.2, p. 84	DAR en Stichting Dagloon verzorgen de schoonmaak op overlastlocaties zoals Plein 1944, het Keizer Karelplein en de ringstraten. Welke extra schoonmaakinzet is in 2026 uitgevoerd (frequentie, locaties, kosten), en uit welk budget? Is deze inzet in 2027 begroot, en zo ja, onder welke post (bijvoorbeeld het Aanvalsplan afval)?
Antwoord	Extra reiniging op overlastlocaties in het centrum was dit jaar tweeledig. Enerzijds reinigingsinzet voor overlast door de aanwezigheid van dak- en thuislozen, gefinancierd via het amendement 'Iedereen van straat, niemand dakloos'. Dit gaat om dagelijkse reiniging en op afroep van het binnenterrein en omgeving van de pilotlocatie MFC, de omliggende ringstraten, Keizer Karelplein, Scheidemakershof, omgeving eiermarktgarage, valkhofpark, rond de lindenberg, onder de waalbrug, en in de stadswaard. Voor 2026 is hiervoor €90.000 begroot, waarvan in januari tm september circa €46.000 is besteed. Voor 2027 wordt bekeken welk budget en op welke locaties inzet nodig is gezien de sluiting van de tijdelijke locatie naast het MFC, en eventuele verplaatsing van de overlast sinds de sluiting van de tijdelijke opvang. De extra reinigingskosten voortkomend uit de daklozenoverlast worden in 2027 in principe uit hetzelfde amendements budget gefinancierd. Daarnaast is extra reiniging ingezet op basis van het amendement 'Extra ronde voor het zwerfafval' gedaan. Dit betrof eenmalig €250.000 in 2026 voor inzet van zes maanden, verdeeld over zes stadsdelen. Daarbij is ingezet op dagelijks extra vegen en opruimen door de wijkvegers van Dar i.c.m. de inzet van St. Dagloon op de afvalhotspots zoals bij ondergrondse containers. Extra inzameling van gedumpt

	afval met een inzamelvoertuig van Dar en een snellere afhandeling van meldingen van bewoners. Het aanvalsplan afval/reiniging gaat lopen vanaf 2027, maar de keuze of en welk deel van beschikbaar budget aan extra inzet op schoonmaakkosten wordt besteed is nog niet bepaald.

Vraag Pagina pdf: 182	Er wordt op pag 182 opeens gesproken over het Warmtenet 2.0. Wat is het Warmtenet 2.0 en wat is dan de 1.0?
Antwoord	Het warmtenet 1.0 is de benaming (gehanteerd in 2015) voor het warmtenet in Waalfront en Waalsprong (Vattenfall). Het plan om het warmtenet uit te breiden naar de bestaande stad (bv centrumgebied), werd 2.0 genoemd.

Vraag Pagina pdf: n.v.t.	Wat is de status van stadsconciërges, die a.g.v. de motie Van rommel naar Parel de koers naar een schoon Nijmegen zijn aangetrokken? Is het functioneren geëvalueerd? Wat zijn de bevindingen? Wordt het gecontinueerd? Zo ja, hoe en hoeveel zijn er nu en worden er de komende jaren aangesteld? Waar worden ze uit bekostigd?
Antwoord	Op dit moment is er één stadsconciërge. Hiervoor is sinds 1 januari 2026 structureel budget beschikbaar gekomen via de begroting. De stadsconciërge is actief in het centrum met het aanspreken, informeren en verbinden van ondernemers en bewoners met de verschillende gremia binnen en buiten onze organisatie zoals Toezicht en handhaving, Dar en Huis van de Binnenstad. Daarnaast signaleert de stadsconciërge misstanden op het gebied van afval en reiniging. De ervaringen tot nu toe zijn positief. Het takenpakket van de stadsconciërge is nog in ontwikkeling. In 2027 gaan we de inzet van de stadsconciërge evalueren.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 104	Welke maatstaf hanteert het college om te bepalen of het warmtenet in Dukenburg, De Kamp en Kerkenbos betaalbaar is voor huurders en huishoudens met een laag inkomen? Wordt deze maatstaf opgenomen in het uitvoeringsplan?
Antwoord	In uw motie “(On)-betaalbaarheid in de energie transitie” van 18 december 2024, heeft u gevraagd om in de uitvoering van Warmtevisie 2024 aan te sluiten bij de definitie 'betaalbaarheid' van het Rijk, na het uitkomen daarvan, en deze vanaf dan als uitgangspunt te gebruiken. In de raadsbrief van 28 oktober hebben we toegelicht wat de landelijke definitie is van betaalbaarheid (Wet Gemeentelijke instrumenten warmtetransitie). Het Uitvoeringsplan aardgasvrij Dukenburg, De Kamp en Kerkenbos gaat uit van deze definitie en licht toe waarom het warmtenet betaalbaar is, voor huurders en huishoudens met een laag inkomen.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 104	Wanneer worden het uitvoeringsplan warmtenet Dukenburg, De Kamp en Kerkenbos en het besluit over de inzet van de aanwijsbevoegdheid (Wgiw) aan de raad voorgelegd? Hoe verhoudt die planning zich tot het investeringsbesluit van Nijmegen Warmte voor Dukenburg?
Antwoord	Het investeringsbesluit van Nijmegen Warmte voor het project Dukenburg staat gepland eind van dit jaar (Q4 2026). Tav het proces aanwijsbevoegdheid en uitvoeringsplan ontvangt de Raad een informatiebrief met toelichting op dit proces op 27 oktober 2026. In deze brief wordt ook ingegaan op de formele besluitvormingsprocessen en bij wie welke bevoegdheid ligt om te komen tot een voorstel voor het stellen van een einddatum aan gaslevering (aanwijsbevoegdheid).

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 104, 109 en 197	Voor de aansluitstimulans warmtenet is € 2,5 miljoen incidenteel geraamd. In welk jaar valt dit bedrag, hoeveel huishoudens worden ermee bereikt, en is de aansluitkosten-subsidie ook toegankelijk voor huurders en voor woningcorporaties namens hun huurders?
Antwoord	De aansluitstimulans warmtenet is bedoeld om overstappen naar duurzame warmte betaalbaar te houden en huishoudens en bedrijven te verleiden om aan te sluiten. Het college zal in Q3 2027 een subsidieverordening hiervoor vaststellen waarin ook wordt ingegaan op het bedrag per pandeigenaar en de voorwaarden. Het budget staat nu begroot in de jaarschijf 2027. Mocht niet het volledige bedrag in 2027 worden besteed zullen we eind 2027 een voorstel doen voor budgetoverheveling of een voorstel tot toevoeging aan de reserve aardgasvrij.

Vraag Of Pagina pdf: 104 en paragraaf Verbonden partijen (vanaf 164)	Welke financiële bijdrage, kapitaalinbreng of garantstelling van de gemeente aan Nijmegen Warmte BV is in de begroting 2027–2030 voorzien voor het investeringsbesluit Dukenburg, en waar staat die?
Antwoord	In het collegevoorstel van 1 sept 2026 “Voorgenomen financiële inbreng investeringsvoorstel Nijmegen Warmte fase 1 en 2 warmtenet Duk enburg“ is een toelichting op de financiële bijdrage, kapitaalinbreng en garantstelling gegeven: Voor fase 1 en 2 is de financiële inbreng van de gemeente: een borgstelling van maximaal 48 miljoen euro en de inbreng van maximaal 5,3 miljoen euro tot en met 2032. Het door Nijmegen als aandeelhouder te lopen risico is in eerste instantie gelijk aan maximaal het ingebrachte aandelenkapitaal van circa € 5,3 miljoen. De reserve aardgasvrij blijft beschikbaar om tegenvallers op te vangen. Deze financiële kaders zijn op 1 september jl. voor wensen en bedenkingen aan de raad voorgelegd.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf:100	Binnen het doel ‘We werken samen met de stad en zijn meer zichtbaar’; Hier wordt gesteld ‘We richten een digitaal platform in dat inwoners en bedrijven op een toegankelijke manier met elkaar verbindt.’. Wordt hiermee het platform mijn stad bedoeld? Of wordt hier een nieuwe platform voor gebouwd? En door wie wordt dit gebouwd / onderhouden? Gebeurt dit in-house?
Antwoord	Samen met het groene netwerk werken we aan een integrale website/webpagina dat als handelingsperspectief dient voor bewoners om bij te dragen aan vergroeningsinitiatieven. Het is nog onduidelijk hoe we dit exact gaan inrichten en of dat in-house gebeurt.

Vraag Link webpagina: of Pagina pdf:101	In doel 19.2, bij ‘We continueren een wijkgerichte communicatieaanpak voor een groene, klimaatadaptieve en natuurrijke leefomgeving, waar we jaarlijks in 4 wijken een communicatiecampagne opzetten in combinatie met een gemeentebrede aanpak.’ wordt gesproken over jaarlijks 4 wijken die in de planning staan. Wat is de planning hiervan voor de komende 3 jaar? Welke wijken zijn wanneer ingepland? Of moet dit nog worden bepaald?
Antwoord	De planning voor de wijken in de wijkgerichte aanpak wordt opgenomen in het Omgevingsprogramma Groene, Gezonde stad. Deze zal rond de zomer 2027 worden vastgesteld door het college.

Vraag Link webpagina: of	Bij doel 20.1, wat wordt specifiek bedoeld met een plek voor meiden in de bullet ‘Samen met de HAN realiseren we een plek voor meiden in Nijmegen-Noord,

Pagina pdf:101	gebaseerd op onderzoek naar hun wensen, behoefte en gebruik van de openbare ruimte.'. Om welke leeftijdscategorie gaat het hier? En op basis van welke informatie is besloten om dit te gaan organiseren?
Antwoord	Het onderzoek plek voor meiden richt zich specifiek op meiden van 12- 18 jaar. Het onderzoek sluit aan op de breder Nijmeegse opgave rond inclusie en sociaal veilige openbare ruimte. Vanuit eerder onderzoek in Noord bleek behoefte aan meer ontmoetingsruimte voor o.a. meiden. Dit biedt de mogelijkheid om samen met meiden concrete aanpassingen te onderzoeken én op korte termijn uit te voeren.

Vraag Link webpagina:101 of Pagina pdf:	Bij doel 20.1, bullet 'We realiseren meer en kwalitatief betere faciliteiten voor het groeiend aantal jongeren in Noord, waar onder drie jongerenontmoetingsplekken (JOP's), gericht op sport en ontmoeten.' Zijn hier al specifieke locaties voor op het oog? Zo ja, welke? Betreft het hier indoor locaties? Of juist outdoor?
Antwoord	Ja. Op basis van onderzoek is een ontwikkelkaart Ruimte voor jongeren in Nijmegen-Noord opgesteld. Op deze kaart zijn per locatie de gewenste voorzieningen voor sport en ontmoeten aangeduid. Het gaat hierbij om outdoor voorzieningen in de openbare ruimte. Voor de JOP's zijn concrete locaties in beeld. We realiseren een JOP in Koudenhoek en in het nieuwe park Zuiderveld. De bestaande JOP bij Sportpark Nieuw Balveren wordt opgeknapt. Daarnaast willen we bij de gebiedsontwikkeling van Vossenpels een skateplek met JOP realiseren. Ook bij de gebiedsontwikkelingen van Waalhoven en de Spoorstraat onderzoeken we mogelijkheden voor sport en ontmoeting voor jongeren.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf:101	Bij doel 20.2, ' We actualiseren het beleid, de organisatie en de regelgeving van onze begraafplaatsen.' , op welk terrein vereist het beleid, organisatie en regelgeving specifiek aanpassingen en wat is de oorzaak dat dit aangepast moet worden? Bijvoorbeeld veranderde regelgeving, of simpelweg aanpassing aan de huidige situatie?
Antwoord	Er is sprake van een verandering van de huidige situatie. Tot en met 2026 zijn het beheer en de exploitatie van de drie gemeentelijke begraafplaatsen uitbesteed aan Stichting Begraafplaatsen Nijmegen (SBN). Vanaf 1 januari 2027 zijn alle taakvelden (zoals het beleid, het beheer, de administratie en facturatie, het onderhoud en de feitelijke lijkbezorging) weer in uitvoering door, of onder regie van, de gemeente. Zo wordt het voorstel voor de geactualiseerde regelgeving, vastgelegd in een Beheerverordening, en de tarieven voor begraven en grafrechten, vastgelegd in de Heffingsverordening, in 2026 aan de raad aangeboden.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf:102	Bij doel 20.2, 'We onderzoeken de toekomstscenario's voor de (terreinen van) gemeentelijke begraafplaatsen voor de lange termijn.', wordt hierin ook rekening gehouden met nieuwe opkomende wijzen van begraven? Denk aan natuurbegraven, ondersteunen van uitstrooiplekken voor resomeren zodra dit wordt toegestaan, etc.
Antwoord	Bij het uitwerken van de visie en de toekomstscenario's houden we onder meer rekening met het huidig gebruik van onze begraafplaatsen en de

	maatschappelijke ontwikkelingen en wensen. We kunnen daar inderdaad vervolgens het aanbod (denk aan type graven en grafvelden) op afstemmen.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf:102	Bij doel 20.6, Wordt in de doelen door het college ook rekening gehouden met de huidige grootschalige vervuilde grond in de kanaalhaven, inclusief de hoge industriele uitstoot en de daardoor steeds meer toenemende bodembervuiling in het stadsdeel zelf en de omliggende wijken? En hoe verhoudt zich dit tot doel 20.7?
Antwoord	In het industriegebied Noord Oost Kanaalhaven zijn ons diverse verontreinigingen bekend. Er zijn geen verontreinigingen meer die urgent moeten worden aangepakt. Een deel van de in het gebied veroorzaakte verontreinigingen is of wordt gesaneerd als dat vanuit de wet of vanuit ontwikkelingen noodzakelijk of gewenst was/is. Saneren wil niet altijd zeggen dat de verontreiniging volledig wordt verwijderd. Die kan bijvoorbeeld ook zijn afgedekt. Door de verschillende saneringen is de mogelijke blootstelling aan bodemverontreiniging verminderd. Wij hebben geen indicatie dat de algemene bodemkwaliteit (de lokale maximale waarden zoals die in de nota bodembeheer zijn vastgesteld) in het gebied en daar omheen door uitstoot toeneemt. De relatie met 20.7 is dat vergunningverlening aan en toezicht op bedrijven er op is gericht om nieuwe bodemverontreiniging te voorkomen. Als er tóch nieuwe bodemverontreiniging ontstaat, moet de veroorzaker dat herstellen.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf:103	Bij doel 21.2, 'We ondersteunen, waar mogelijk, initiatieven om de gescheiden inzameling van bedrijfsafval te bevorderen;', welke initiatieven worden op dit moment onderzocht of worden realistisch geacht om te implementeren? Welke concrete verbetering wordt van deze initiatieven verwacht, en op welke termijn?
Antwoord	In de Economische Visie 2.0 ondersteunt de gemeente Nijmegen bedrijven om hun reststromen beter te verwerken en daarmee ketensamenwerking tussen bedrijven te bevorderen. Bedrijven die qua aard en omvang vergelijkbaar afval produceren als huishoudens, kunnen gebruikmaken van dezelfde voorzieningen en diensten als inwoners, mits zij hiervoor reinigingsrechten aan de gemeente betalen. Er worden op dit moment geen concrete initiatieven onderzocht. Zodra het nieuwe grondstoffenbeleidsplan is vastgesteld is, wordt de Uitvoeringsagenda opgesteld waarin een (her)prioritering plaatsvindt van alle maatregelen uit het beleid.

Vraag Link webpagina: of Pagina pdf:104	Bij doel 22.2, Er worden meerdere initiatieven gepland onder het warmtebedrijf Nijmegen Warmte. Staat overname van de bestaande commerciële warmtenetten van Vattenfal zoals die in Nijmegen-Noord hierin ook op de planning? Of zijn deze expliciet uitgesloten van de scope?
Antwoord	Vattenfall Warmte is in gesprek met EZK over de overname door een publieke partij, van het gehele warmtebedrijf Vattenfall met al haar assets. Of het publieke warmtebedrijf "Vattenfall" het deel van het warmtenet in Nijmegen kan verkopen is nog niet bekend. We verwachten dat hier in 2028 meer duidelijkheid over is.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf:108	Bij het financieel overzicht taakvelden staat dat de lasten voor milieubeheer in 2027 eenmalig fors stijgen met bijna 7 miljoen, waar wordt deze eenmalige stijging specifiek door veroorzaakt in 2027 en wat is de kans dat dit doorwerkt naar verdere jaren?
Antwoord	De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door incidentele middelen vanuit het coalitieakkoord die zijn toegekend voor het jaar 2027. Het groenaankoopfonds (4,5 miljoen) en aansluitstimulans warmtenet (2,5 miljoen).

Vraag Link webpagina: – Of Pagina pdf: p. 13, 108-110, 182, 194-195 en 205; bijlage Doelen nader geduid p. 94	De reserve Aardgasvrij (R1002) staat in alle jaren op € 21,9 mln zonder geraamde onttrekkingen, en in 2026 wordt er nog € 5,4 mln in gestort (p. 182). Tegelijk komt '10.000 woningen aardgasvrij' (€ 3,75 mln per jaar in 2027-2030) ten laste van de exploitatie, en staat de decentralisatie-uitkering CDOKE (capaciteit klimaat- en energiebeleid, € 7,4 mln in 2027) 'in afwachting van verdere verwerking' op een stelpost. Waarom wordt de reserve niet ingezet, en wat is het bestedingsplan? Waarvoor wordt de CDOKE-uitkering gebruikt? In welk jaar moeten de 10.000 woningen aardgasvrij zijn en hoeveel woningen per jaar betekent dat (indicator 2025: 12,2% van de woningen van het gas af)? In de bijlage daalt het budget 'Nijmegen aardgasvrij' van € 8,9 mln (2027) naar € 5,8 mln (2029), en tabel D2201 telt niet op: de regels komen circa € 37.000 hoger uit dan het totaal. Ook schommelen de lasten van taakveld 7.4 Milieubeheer sterk (€ 24,8 mln in 2026, € 31,6 mln in 2027, € 21,6 mln in 2030), terwijl de baten dalen van € 7,8 mln naar € 2,1 mln. Wat zijn hiervan de oorzaken?
Antwoord	Wat betreft het aardgasvrij maken van woningen en de daaraan gekoppelde reserve aardgasvrij zien we dat het daadwerkelijk tot uitvoering krijgen van een project een lange aanlooptijd kent. We zetten in op het betaalbaar krijgen van een publieke nutsvoorziening door te investeren middels een deelname in het warmtebedrijf. De daadwerkelijke investeringen voor de eerste woningen in Dukenburg zullen begin 2027 gedaan worden. We verwachten de reserves nodig te hebben voor het zowel het warmtenet Dukenburg als andere aardgasvrij projecten. Zonder gemeentelijke deelname of bijdrage kunnen we betaalbaarheid niet garanderen en tevens is het een voorwaarden vanuit andere partijen om te investeren in aardgasvrij projecten. De tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) is bedoeld om de interne organisatie te versterken (vast personeel of inhuur) voor het uitvoeren van klimaat- en energietaken. Van 2023 t/m 2025 was dit een specifieke uitkering (SPUK), waarbij we de inzet van de middelen hebben verantwoord door middel van een Sisa-verantwoording. In 2026 en 2027 is dit een decentralisatie uitkering (DU) geworden. Voor de inzet in 2027 waarvan het budget nu nog op een stelpost staat komen we bij de 1ste voortgangsmonitor 2027 met een voorstel. De schommeling in de budgetten die gekoppeld zijn aan het taakveld milieubeheer wordt voornamelijk veroorzaakt door incidentele budgetten die zijn toegekend. In 2027 onder andere vanuit het coalitieakkoord: groenaankoopfonds (4,5 miljoen) en aansluitstimulans warmtenet (2,5 miljoen).

Vraag Link webpagina: – Of Pagina pdf: p. 109; 152 e.v. (Reinigingsheffingen); 214	Het vaste deel van de afvalstoffenheffing is sinds de coalitieperiode 2018-2022 ondergebracht in de OZB woningen. Hoe toont u dan nog aan dat de afvalstoffenheffing maximaal 100% kostendekkend is? In de benchmark (p. 214) heeft Nijmegen op taakveld 7.3 Afval netto lasten (+€ 53 per inwoner), terwijl het gemiddelde een netto opbrengst is (-€ 46). Wordt de verhoging van het restafvaltarief (+€ 0,9 mln) mede ingezet voor het 'aanvalsplan afval/reiniging' (€ 0,7 mln in 2027)? Het reinigen van de openbare ruimte valt immers niet onder de afvalstoffenheffing. En hoe verhoudt de verhoging zich tot de 'Bijstelling begrote baten afval' (-€ 250.000 structureel)?
Antwoord	De gemeente mag met de belasting geen winst maken om daarmee andere gemeentetaken te financieren. De afvalstoffenheffing hoeft tegelijkertijd niet kostendekkend te zijn en mag worden aangevuld uit de algemene middelen. Op dit moment is sprake van een niet-kostendekkende volledig variabele afvalstoffenheffing. Dat wil zeggen dat de inwoners alleen betalen voor hun afval via de aanschaf van restafvalzakken, plastic+ zakken, stortingen op ondergrondse containers en het brengen van verschillende soorten grof afval naar de milieustraat of het aan huis laten ophalen van grof huishoudelijk afval. Dit dekt in 2026 circa 21% en in 2027 circa 33% van de afvalbeheerkosten. De resterende kosten worden betaald uit de algemene middelen en dus niet uit een afvalstoffenheffing. Met de verhoging van de zakken wordt een hogere kostendekkendheid beoogd. Het reinigen van de openbare ruimte wordt uit verschillende programma's gefinancierd, zoals riolering, bereikbaarheid en openbare ruimte. Voor de financiering van het aanvalsplan afval/reiniging is vanuit prioriteiten uit het coalitieakkoord budget vrijgemaakt.

Vraag Link webpagina: – Of Pagina pdf: p. 13, 85-86, 108 en 197	'Waalbrug opknappen' (-€ 5,0 mln in 2029) staat in de veranderingentabel van dit programma. De lasten van het programma in 2029 vertonen echter geen piek (€ 84,7 mln), terwijl de lasten van taakveld 2.1 Verkeer en vervoer in Mobiliteit in 2029 wel stijgen (€ 59,1 mln, tegenover € 53,5 mln in 2028). In welk programma en taakveld is deze post begroot? Waarom wordt dit groot onderhoud aan kenmerkende infrastructuur van Nijmegen als incidentele last in de exploitatie verwerkt in plaats van te activeren? En waarom is gekozen voor 2029?
Antwoord	De € 5 mln Waalbrug staat in programma Mobiliteit taakveld 2.1 Verkeer en vervoer. Per abuis is deze opgenomen in de veranderingentabel van programma Openbare Ruimte. Het staat als incidentele last in de exploitatie omdat de brug eigendom is van Rijkswaterstaat. De gemeente geeft opdracht voor de gewenste aanpassingen en is deels verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud, maar de aanpassingen (m.u.v. een klein deel voor verkeersborden, openbare verlichting en aanlichting) leiden niet tot waardevermeerdering van gemeentelijk eigendom. De aanpassing zal uiterlijk in Q3 2030 starten. In 2029 zullen we meer duidelijkheid hebben over de planning en zal zo nodig een voorstel voor budgetoverheveling worden gedaan.

Vraag Link webpagina: – Of	Volgens de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen:

Pagina pdf: p. 168-172 en 184 (par. Onderhoud kapitaalgoederen)	– is er bij wegen en openbare verlichting sprake van een 'aanzienlijke achterstand' (het huidige tempo van 8-10 km kabelnet per jaar is ontoereikend); – is er bij spelen een 'aanzienlijke vervangingsopgave'; – is er voor groen 'een beperkt budget beschikbaar voor vervangingsonderhoud'; – zijn de benodigde investeringen uit de Nota Kapitaalgoederen 2025-2029 'nog niet opgenomen in de begroting'. Toch staat het kengetal 'toereikendheid onderhoudsbudgetten' in alle jaren op 'voldoende' (p. 184). Volgens de eigen toelichting is dat kengetal alleen voldoende als er geen sprake is van achterstallig onderhoud. Hoe verhoudt zich dit en hoe is dit volgens u consistent? Wat is de financiële omvang van de achterstand en van de investeringsbehoefte uit de nota? En wanneer komt het MJOP 2027-2036, met de financiële vertaling daarvan, naar de raad? Wat is de financiële omvang van de achterstand en van de investeringsbehoefte uit de nota? En wanneer komt het MJOP 2027-2036, met de financiële vertaling daarvan, naar de raad?
Antwoord	Het kengetal ‘toereikendheid onderhoudsbudgetten’ en de in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen genoemde achterstanden en vervangingsopgaven hebben betrekking op verschillende onderdelen van de instandhoudingsopgave. De toelichting bij het kengetal maakt dit onderscheid onvoldoende duidelijk. Daardoor kan de combinatie van een kwalificatie ‘voldoende’ en tegelijkertijd een aanzienlijke achterstand of vervangingsopgave als tegenstrijdig worden gelezen. Uit de Lange Termijn Asset Planning (LTAP), die ten grondslag ligt aan de Nota Kapitaalgoederen 2025-2029, volgt dat voor het dagelijks beheer en onderhoud van de beschouwde kapitaalgoederen circa € 20,3 miljoen per jaar nodig is. Dit sluit in de basis aan bij het beschikbare exploitatiebudget. Vanuit die benadering is het kengetal ‘toereikendheid onderhoudsbudgetten’ als voldoende opgenomen. Dit betekent echter niet dat er geen achterstanden of vernieuwings- en vervangingsopgaven zijn en evenmin dat deze met de beschikbare exploitatiemiddelen kunnen worden opgelost. De Nota Kapitaalgoederen laat zien dat de technische kwaliteit per kapitaalgoed verschilt. Zo heeft bij wegen een aanzienlijk deel van de woonstraten met asfalt een matige tot zeer slechte technische kwaliteit. Bij de openbare verlichting laat de kwaliteit van de lichtmasten en voedingskabels sterk te wensen over. Een aanzienlijk deel van de masten en armaturen is aan vernieuwing toe en de voedingskabels zijn dringend aan vernieuwing toe. Ook bij spelen is een aanzienlijk deel van de speeltoestellen aan vernieuwing toe. Bij de financiering wordt onderscheid gemaakt tussen exploitatie en investeringen. Service- en storingsonderhoud, regulier onderhoud en groot onderhoud worden in beginsel uit de exploitatie gedekt. Bij vervanging aan het einde van de levensduur en bij vernieuwing is sprake van investeringen. De toereikendheid van het exploitatiebudget kan daarom niet volledig los worden

	gezien van de beschikbare investeringsruimte. Wanneer noodzakelijke vervangingen of vernieuwingsmaatregelen niet of later via investeringen kunnen worden uitgevoerd, kan dit leiden tot verdere achteruitgang van het areaal en tot aanvullende druk op het onderhoudsbudget. De financiële omvang van de bestaande achterstand is in de Nota Kapitaalgoederen niet als één afzonderlijk totaalbedrag bepaald. Wel is de benodigde investeringsruimte voor de vernieuwingsopgave berekend. Uit de Nota volgt dat hiervoor tot en met 2028 circa € 19,1 miljoen per jaar nodig is en dat dit vanaf 2029 stijgt naar gemiddeld circa € 21,2 miljoen per jaar. In de actuele Stadsbegroting is voor dezelfde vernieuwingsopgave, onder 'Ambitiegestuurde aanpak bij vervangingen openbare ruimte', € 7,7 miljoen in 2026, € 13,902 miljoen in 2027, € 7,7 miljoen in 2028 en € 6,2 miljoen in 2029 opgenomen. De in de Nota Kapitaalgoederen berekende investeringsbehoefte voor de vernieuwingsopgave is daarmee niet volledig financieel gedekt. Momenteel wordt gewerkt aan het Meerjareninvesteringsprogramma (MJIP). Daarin wordt de investerings- en vernieuwingsopgave verder geconcretiseerd en wordt inzichtelijk gemaakt welke investeringen wanneer nodig zijn en welke middelen daarvoor beschikbaar gesteld moeten worden. Daarbij wordt ook inzichtelijk wat de gevolgen en risico's zijn wanneer noodzakelijke investeringen niet of later worden uitgevoerd. De financiële vertaling hiervan wordt betrokken bij het Koersdocument 2027. Het Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) 2027-2036 volgt daarna. Daarin wordt de onderhoudsopgave verder geprogrammeerd. Met de verdere uitwerking van het MJIP en vervolgens het MJOP ontstaat een vollediger financieel beeld van de investerings- en onderhoudsopgave en kan scherper onderscheid worden gemaakt tussen regulier onderhoud, vervanging/vernieuwing en daadwerkelijk achterstallig onderhoud.

Programma Cultuur en cultureel erfgoed

Vraag Pagina 114	Hoeveel broedplaatsen worden op dit moment langer dan 5 jaar gebruikt door dezelfde culturele "ondernemer"? (concrete aantallen en percentages)
Antwoord	Van de 15 gemeentelijke panden die momenteel als atelierruimte en broedplaats gebruikt worden, zijn er 14 langer dan 5 jaar in gebruik. Deels via atelierbeheerorganisatie SLAK, deels direct verhuurd door de gemeente. In deze panden hebben veelal meerdere kunstenaars een plek. Wij hebben geen concrete cijfers over welk deel van de kunstenaars langer dan 5 jaar hetzelfde atelier huurt.

Vraag Pagina 212-118 + 208-211	Kan de totale gemeentelijke uitgave aan cultuur in 2027-2030 worden uitgesplitst naar structurele subsidies, incidentele subsidies, huisvesting, evenementen, projecten en overige uitgaven?
Antwoord	De totale lastenbegroting voor Cultuur (taakvelden 5.3, 5.4 en 5.6) bedraagt € 50,2 miljoen en is als volgt opgebouwd: - Meerjarige subsidies: € 27,8 miljoen - Incidentele subsidies: € 2,3 miljoen - Huisvestingslasten voor panden met culturele invulling en museale panden: € 7,3

	miljoen - Evenementen: € 0,2 miljoen Projecten: € 6,5 miljoen - Uitvoeringskosten: € 4,2 miljoen - Overige kosten: € 1,9 miljoen

Vraag Pagina 212-118 + 208-211	Kan voor de structureel gesubsidieerde culturele instellingen per instelling worden aangegeven: het gemeentelijke subsidiebedrag, eigen inkomsten, overige publieke financiering, bezoekersaantallen en eventuele prestatieafspraken?
Antwoord	We baseren het antwoord op het jaar 2025, want daar hebben we de jaarrekening van en weten we ook wat de bezoekersaantallen zijn. <u>Doornroosje</u> Subsidie gemeente: € 1.762.035 Eigen inkomsten: € 10.237.254 Overige publieke financiering: € 14.939 Bezoekersaantallen: Bezoekers in Doornroosje: 206.736 Bezoekers externe locaties: 218.682 Prestatieafspraak: Bezoekers in Doornroosje: 183.250 Bezoekers externe locaties: 214.250 <u>Lindenberg</u> Subsidie gemeente: € 4.680.908 Eigen inkomsten: € 3.114.082 Overige publieke financiering: € 1.280.257 Bezoekersaantallen: Aantal bezoekers programmering: 55.843 Aantal cursisten onder de 18 jaar: 2.088 Aantal leerlingen cultuureducatie onderwijs: 56.959 Prestatieafspraak: Aantal bezoekers programmering: 39.000 Aantal cursisten onder de 18 jaar: 1.600 Aantal leerlingen cultuureducatie onderwijs: 47.500 <u>Valkhof Museum</u> Subsidie gemeente: € 2.809.371 Eigen inkomsten: € 283.625 Overige publieke financiering: € 3.193.270 Bezoekersaantallen: Totaal aantal bezoekers tijdelijke locatie Keizer Karelplein: 19.007 Prestatieafspraak: 20.000 <u>OBGZ</u> Subsidie gemeente: € 7.070.915 Eigen inkomsten: € 3.236.403 Overige publieke financiering: € 3.856.227 Bezoekersaantallen: Totaal aantal bezoekers: 953.047 Aantal leden: 40.685

	Aantal uitleningen: 1.149787 Prestatieafspraak: Totaal aantal bezoekers: 1.050.000 (aantal leden is geen prestatieafspraak) Aantal uitleningen: 2.300.000 <u>Stadsschouwburg en de Vereeniging</u> Subsidie gemeente: € 3.630.631 Eigen inkomsten: € 6.752.439 Overige publieke financiering: € 63.311 Bezoekersaantallen: Totaal aantal bezoekers: 209.823 Prestatieafspraak: 100.000 <u>LUX</u> Subsidie gemeente: € 1.841.907 Eigen inkomsten: € 2.771.787 Overige publieke financiering: € 577.084 Bezoekersaantallen: Totaal aantal bezoekers Film, Podium, Stadslab en Educatie: 267.469 Prestatieafspraak: Totaal aantal bezoekers Film, Podium, Stadslab en Educatie: 269.000 <u>De Bastei</u> Subsidie gemeente: € 1.447.365 Eigen inkomsten: € 823.230 Overige publieke financiering: € 9.370 Bezoekersaantallen: Totaal aantal bezoekers: 63.252 Prestatieafspraak: 55.000

Vraag Pagina 112-118 en 213	Hoe verhouden de gemeentelijke cultuuruitgaven per inwoner zich tot vergelijkbare gemeenten? Graag dezelfde definitie en hetzelfde begrotingsjaar gebruiken zodat een zuivere vergelijking mogelijk is.
Antwoord	Nijmegen: 180 euro Arnhem: 241euro Enschede: 168 euro Eindhoven: 197 euro Groningen: 246 euro Leiden: 159 euro Maastricht: 205 euro Tilburg: 170 euro (Bron: 'Detaillering cultuurlasten gemeenten en provincies, 2023', CBS 11 november 2024, gebaseerd op de taakvelden Cultuurpresentatie en participatie, Musea en historische archieven en Media)

Vraag Pagina 112-118 + 208-211	Wat is het financiële effect van een verlaging van de gemeentelijke cultuurlasten met 5%, 10% en 15% in 2027-2030? Graag aangeven welke posten juridisch of contractueel niet op korte termijn kunnen worden aangepast.

Antwoord	De totale lastenbegroting voor Cultuur (taakvelden 5.3, 5.4 en 5.6) bedraagt € 50,2 miljoen. Effect op begroting als totale lasten verminderen met 5% of 10% of 15%: 5%= € 47,69 miljoen 10% = € 45,18 miljoen 15%= € 42,67 miljoen In het onderdeel 'doelen nader geduid' in de stadsbegroting wordt meegegeven welke posten beïnvloedbaar zijn. Alle meerjarige subsidies zijn op korte termijn niet aan te passen omdat beschikkingen zijn verleend voor meerdere jaren

Vraag pagina 152-153	Voor de extra kosten van de schouwburg is nog geen budget opgenomen. Is voor mogelijke extra kosten in 2027 wel een bedrag meegenomen in de berekening van de benodigde financiële buffer? Zo ja, welk bedrag?
Antwoord	Op 25 augustus jl. is een raadsinformatiebrief gestuurd over het beëindigen van de samenwerking met de bouwcombinatie. Gemeld is dat de renovatie van de Stadsschouwburg door gaat. Ook is gemeld dat het college de raad actief bij de vervolgstappen betrekt, de financiële consequenties, de bijgestelde planning en stappen richting de nieuwe aanbesteding, inclusief welk bedrag wordt opgenomen als risicoreserve (financiële buffer). De beantwoording van deze vraag volgt dus nog via het college.

Vraag Pagina pdf: 114	Hoeveel budget is er vanaf 2027 beschikbaar voor nachtcultuur?
Antwoord	Er is een bedrag van € 183.000 beschikbaar

Vraag Pagina pdf: 115	Hoe wordt de €500.000 extra voor erfgoed uit het coalitieakkoord besteed?
Antwoord	In 2027 zijn de volgende bestedingen gepland: - Kenniscentrum Romeinen - Verhoging subsidie BEI-instellingen - Subsidie voor voorbereiding Vrede van Nijmegenjaar - Extra uitvoeringsbudget Verleden Beleefd t.b.v. visualisatie Thermenplein en 100 jaar Maas-Waalkanaal - Extra uitvoeringsbudget Bescherming en instandhouding

Vraag Pagina pdf: 115	Wordt er in 2027 gestart met plannen voor een herontwikkeling van het huis van de Mariënburgkapel?
Antwoord	Er is in de stadsbegroting geen budget opgenomen voor herontwikkeling van de Mariënburgkapel. Er zijn op dit moment geen plannen voor vanuit de gemeente.

Vraag Pagina pdf: 112	“We gaan extra investeren in amateurkunst” Waarvoor is het extra budget voor de subsidieregeling bestemd behalve voor jeugdleden?
Antwoord	We hebben het bedrag dat verenigingen jaarlijks aan kunnen vragen verhoogd. Hiermee ondersteunen we verenigingen in het bekostigen van oefen- en concertlocaties.

Vraag Pagina pdf: 114	Broedplaatsenbeleid a) Op welke wijze gaat de gemeente het SLAK “beter faciliteren”? b) Bestaat er een subsidierelatie met SLAK?

Antwoord	a. SLAK heeft een relatief grote span-of-control voor een kleine organisatie. De subsidierelatie vraagt daarom om hernieuwde afspraken, over beleid, Governance en financiering. b. Ja, we hebben een subsidierelatie met SLAK. In ons broedplaatsenbeleid is SLAK benoemd als preferente partner.

Vraag Link webpagina: Pagina pdf: 113	Over 'Actualisatie Cultuurvisie Groei': wanneer mogen we daar de eerste stukken van verwachten? Hoe ziet het tijdpad en het proces om daar te komen eruit?
Antwoord	Het uitstippelen van tijdpad en proces wordt eind 2026 opgestart. Verwachting is dat in Q1 of Q2 een startnotitie wordt aangeboden aan de raad.

Vraag Pagina pdf: 114	Over 'Broedplaatsenbeleid en nachtcultuur': zijn er al concrete locaties waaraan gedacht wordt? En welk budget is er voor broedplaatsen? En welk budget is er voor de uitvoering van de nachtvisie?
Antwoord	Voor ateliers en broedplaatsen werken we aan concrete locaties in Lankforst en Winkelsteeg. Voor nachtcultuur acteren we op initiatieven uit het veld. Voor investeringen is krediet K000371 beschikbaar (1.94 miljoen). Voor subsidies, SLAK en ondersteuning initiatieven, is er in 2027 € 375.000 beschikbaar. Voor de uitvoering van de nachtvisie (subsidies, stichting nachtburgemeester en nachtsymposium) is € 183.000 beschikbaar.

Vraag Link webpagina: Pagina pdf: 117	In het coalitieakkoord wordt voor 2027 6 miljoen uitgetrokken voor het Europese Culturele Hoofdstad. Hoe is dit bedrag opgebouwd? Waar wordt het aan besteed? Kan dit nader gespecificeerd worden? Hoeveel ervan is voor organisatiekosten, plankosten en hoeveel voor output? Welke output is beoogd? Waarom is dit hele bedrag in 2027 begroot en niet meerjarig ingeboekt?
Antwoord	In het raadsvoorstel over de kandidatuur Nijmegen Europese Culturele Hoofdstad staat een toelichting op de financiën. Daar wordt aangegeven dat naar verwachting een gemeentelijke bijdrage van tussen 9,5 miljoen euro en 12 miljoen euro benodigd is voor het hele traject. In het coalitieakkoord is gekozen om alvast 6 miljoen te bestemmen voor Culturele Hoofdstad. Deze middelen zijn voor activiteiten en projecten in aanloop naar het jaar 2033, voor het jaar 2033 en na afloop van het jaar 2033 (legacy). De uitwerking van het bidbook moet uitwijzen wat deze bijdrage precies inhoudt. Bij de vaststelling van het bidbook moet een sluitende begroting en dekkingsplan worden vastgesteld.

Vraag Pagina pdf: 113	Hier staat: "We werken aan het plan voor een vernieuwde hoofdlocatie van de Lindenberg <u>in het centrum</u>". Is dit laatste deel van de zin, in het centrum, op te vatten als dat er al een keuze is gemaakt door het college om de Lindenberg in het centrum te laten? Kan die (woord)keuze nader gemotiveerd worden?
Antwoord	Met de stadsbegroting sluiten we aan bij de ambities van het coalitieakkoord. Daar is uitgesproken dat we de uitgaan van herontwikkeling van de Lindenberg in het centrum.

Vraag Pagina pdf: 113	Ik zie op pagina 113 het doel 24.2 staan: We vergroten de aantrekkingskracht van Nijmegen. In hoeverre is het mogelijk om subsidies aan te vragen voor culturele activiteiten wanneer de desbetreffende organisatie niet in Nijmegen gevestigd is? Stel dat je als orkest uit Berg en Dal ism een orkest in Nijmegen een voorstelling wil geven in zowel

	de gemeente Berg en Dal als in de gemeente Nijmegen - is het dan mogelijk om daar een subsidie of hulp voor te vragen van de gemeente Nijmegen? Verandert het de zaak wanneer het orkest uit Kleve komt, over de grens in Duitsland, die met een Nijmeegs orkest in Nijmegen en Kleve iets willen organiseren?
Antwoord	Het is voor organisaties die niet uit Nijmegen komen mogelijk om een subsidie aan te vragen, zolang ze actief bijdragen aan cultuur in Nijmegen en de activiteiten waarvoor ze subsidie aanvragen grotendeels in Nijmegen plaatsvinden.

Vraag Pagina pdf: 113	Er staat dat de gemeente door deze categorie toe te voegen ruimte geeft aan grotere eenjarige culturele projecten of programma's. Waarom is er een mogelijkheid toegevoegd om een aanvraag te doen voor 25-50k euro via de regeling Eenjarige Culturele Subsidies? Wat is een voorbeeld van een dergelijk programma?
Antwoord	Voorheen kon een organisatie voor een eenjarig project of programma maximaal € 25.000 aanvragen. Een organisatie die een groter cultureel project of programma wilde organiseren kon alleen een meerjarige subsidie aanvragen. Een meerjarige subsidie is echter niet voor alle initiatieven passend. Bij de regeling Meerjarige Culturele Programma's kwamen deze initiatieven niet in aanmerking voor subsidie. Voor 2027 moeten de aanvragen nog beoordeeld worden dus we kunnen nog geen voorbeeld noemen.

Vraag Pagina pdf: 114	Wat zijn voorbeelden van verschillende activiteiten die wij organiseren, vooruitlopend op de totstandkoming van een bidbook, die alvast bijdragen aan Nijmegen als culturele hoofdstad van Europa? Wie organiseert deze activiteiten? Kan er een uitsplitsing komen tussen wat deze activiteiten kosten vs wat het maken van een bidbook kost?
Antwoord	De bidbookfase loopt tot en met 2028. Voor 2026-2028 is €500.000 per jaar begroot voor organisatiekosten voor een bidbook. Daarnaast houden we rekening met 7,5 -10,5 mln aan uitvoering en activiteitenkosten. In het coalitieakkoord is gekozen om alvast 6 miljoen te bestemmen voor Culturele Hoofdstad. Deze kosten worden vanaf 2027 gemaakt en lopen door tot na het Europese Culturele Hoofdstadjaar ('legacy'). De € 6,0 mln in 2027 is bestemd voor activiteiten om het bidbook te maken (participatie en samenwerking), voorbereidende activiteiten op het Culturele Hoofdstadjaar en als reservering voor de latere programmafase. Na positieve besluitvorming van de raad over een kandidaatstelling wordt begonnen aan een bidbookfase waarin een organisatie wordt ingericht die als opdracht krijgt om een bidbook te maken en de activiteiten die daarvoor benodigd zijn uit te voeren. Er zijn nog geen concrete voorbeelden van activiteiten.

Vraag Pagina pdf 114	Er is structureel 500k voor erfgoed in het coalitieakkoord opgenomen? Hoe wordt dit bedrag verdeeld over de diverse taakvelden binnen cultureel erfgoed? Hoeveel van dit geld gaat naar erfgoedinstellingen of publieksactiviteiten?
Antwoord	In 2027 zijn de volgende bestedingen gepland: - Kenniscentrum Romeinen - Verhoging subsidie BEI-instellingen - Subsidie voor voorbereiding Vrede van Nijmegenjaar - Extra uitvoeringsbudget Verleden Beleefd t.b.v. visualisatie Thermenplein en 100 jaar Maas-Waalkanaal - Extra uitvoeringsbudget Bescherming en instandhouding In totaal gaat in 2027 € 425.000,- naar erfgoedinstellingen en publieksactiviteiten (taakveld Verleden Beleefd) en € 75.000,- naar taakveld Bescherming en instandhouding.

Vraag Pagina pdf: 115	Onder Doel 25.2 staat “we maken het verleden zichtbaar en beleefbaar”. Ik kan het verder niet in de Begroting vinden, dus ik stel de vraag hier: klopt het dat er in de Begroting 2027-2030 er geen geld wordt vrijgemaakt voor het betalen van de grafrechten van KNIL militairen? Ik verwijs naar dit artikel voor de achtergrond van deze vraag. https://www.gelderlander.nl/nijmegen/molukkers-strijden-voor-eeuwig-grafrecht-in-nijmegen-we-willen-erkenning~aab0baac/
Antwoord	Ja het klopt dat er in deze stadsbegroting hier geen geld voor wordt vrijgemaakt.

Vraag https://nijmegen.begroting-2027.nl/p63946/5-5-cultureel-erfgoed	a.De totale lasten dalen van 5.768 in 2027 naar 5.225 in 2030. Welke middelen lopen af, per product en per jaar, en waren die incidenteel of gaat het om een taakstelling? b.Product 600202 Bescherming en Instandhouding daalt van 1.020 (2027) naar 757 (2030. Welke activiteiten pieken in 2027 en vervallen later of worden afgebouwd? c.Product 600205 Verleden Beleefd daalt in 2029 met 163 aan lasten en 160 aan baten. Welke bijdrage vervalt, van wie, en wat betekent dat voor de activiteiten? d.Het totale erfgoedbudget is in 2027 € 5,8 miljoen en in 2030 € 5,2 miljoen. Wat stopt er of wordt er minder in die jaren? e. Welke erfgoedinstellingen krijgen subsidie uit dit programma, en hoeveel per instelling in 2026, 2027, 2028, 2029 en 2030?
Antwoord	a. Het verschil van 543 wordt als volgt verklaard: 262 Bescherming en instandhouding, incidenteel, zie b. 160 Verleden Beleefd, incidenteel, zie c. 112 Cultuurhistorie: daling kapitaallasten onderhoud historische panden. b. Dit betreft subsidie voor bescherming en instandhouding van de Begraafplaats Daalseweg. In de SB 26-29 is een eenmalige subsidie opgenomen van 500 (100 in 2026, 300 in 2027, 100 in 2028) en een structurele onderhoudssubsidie van 50 vanaf 2028. c. Dit betreft een provinciale bijdrage van jaarlijks 160 (2025 t/m 2028) in het kader van de samenwerkingsovereenkomst (SOK) Romeinen in Gelderland. De SOK loopt eind 2028 af, de overeengekomen activiteiten zijn dan afgerond. d. Zie a. e. Er zijn op basis van de subsidieregeling Verleden Beleefd 2024 drie erfgoedorganisaties die een meerjarensubsidie tot en met 2027 ontvangen. Dat zijn de partijen die in de Basis Erfgoed Infrastructuur zitten en die niet op een andere wijze al structurele subsidies ontvangen. Het gaat om - Het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis €153.000,- - Stichting Maelwael van Lymborch €102.000,- - Stevenskerk €205.000,- Voor de jaren 2028 en verder zullen de organisaties een nieuwe aanvraag doen en zal het college nog besluiten in 2027. Deze subsidies worden betaald uit het budget Verleden Beleefd waarvoor in de Stadsbegroting 2027 middelen zijn opgenomen.

	Daarnaast ontvangt het WO2 informatiecentrum € 192.000 subsidie. Hiervoor zijn in de Stadsbegroting 2027 bij het taakveld 5.4 Musea middelen voor gereserveerd.

Vraag Pagina 140	Voor de Hoofdlocatie Lindenberg is 3 jaar achtereen 1 mio (3 mio in totaal) aan investeringsgeld begroot naast de 200k die er al is aan voorbereidingskrediet. Waar wordt dit aan besteed? Is dit een voorbereidingskrediet of is het al deels een investering in de locatie zelf (en welke locatie dan)? Op welke uitgangspunten is deze raming van deze eerste benodigde investeringen gebaseerd? Wordt in de voorbereiding van de nadere planvorming ook het aangrenzende gebied verkend en gekeken naar herontwikkeling van bijvoorbeeld het casino Waalkade?
Antwoord	Het voorbereidingskrediet van € 200.000 is benut voor de verkenning. De voor 2027, 2028 en 2029 geraamde kosten zijn bestemd voor de definitie- en ontwerpfasen. Hierin zitten onder meer onderzoeken naar het gebouw, samenwerkende partijen, kosten projectorganisatie, aanbesteding architect en ontwerpkosten tot aan het definitief ontwerp. Het betreft geen investering in de locatie. Deze raming is gebaseerd op vergelijkbare trajecten Valkhofmuseum en Stadsschouwburg, maar ook referenties elders in het land. In de voorbereiding kijken we ook naar het omliggende gebied.

Vraag Pagina pdf 145	Voor de investering Hoofdlocatie Lindenberg wordt 3 mio toegevoegd aan de investeringsagenda. Hierover staat: “Op basis van kengetallen voor het opstellen van een definitief ontwerp verwachten we een voorbereidingskrediet van 3 miljoen euro nodig te hebben voor de periode van 2027 tot en met 2029. Dit betreft een ambitie uit het coalitieakkoord.” In het coalitieakkoord wordt deze extra investering niet vermeld bij investeringen (blz. 51 Coalitieakkoord). Waarom is deze toen niet toegevoegd en nu alsnog toegevoegd? Wat is er in de tussentijd veranderd dat deze nu alsnog toegevoegd moet worden? Zijn er meer ambities uit het coalitieakkoord, die daar niet vermeld stonden als Investeringen, opgenomen als Investeringen in deze Stadsbegroting?
Antwoord	In het coalitieakkoord hebben we aangegeven terughoudend te zijn met investeringen, omdat we bezig zijn met een nieuwe werkwijze om meer sturing te krijgen op het investeringsplan. De investering in de voorbereiding van de hoofdlocatie van de Lindenberg vinden we toch dusdanig urgent dat we hier middelen voor hebben vrijgemaakt.

Vraag Pagina 160-161 (bedrijfsvoering) en webpagina 374 (cultuursubsidies)	(ook uitgezet bij paragraaf Bedrijfsvoering) Hoe wordt in 2027 gecontroleerd of gemeentelijke subsidies, waaronder kunst- en cultuursubsidies, volgens de subsidievoorwaarden, doelmatig én rechtmatig worden besteed? In hoeverre vinden materiële controles plaats door de gemeente plaats en hoeveel geld en fte zijn daarvoor beschikbaar?
Antwoord	De besteding van kunst- en cultuursubsidies wordt gecontroleerd op basis van verantwoordingsdocumenten die aangeleverd worden door gesubsidieerde partijen. Deze documenten moeten worden ingediend volgens de verantwoordings- en vaststellingsvoorwaarden zoals opgenomen in artikel 13, 14 en 15 van de Nijmeegse Kaderverordening Subsidies, zie: Nijmeegse Kaderverordening Subsidies 2019 (NKS 2019) | Lokale wet- en regelgeving. Bij

	subsidies van meer dan 100.000 euro is een controleverklaring van een externe onafhankelijke accountant verplicht. De subsidieverantwoording en vaststelling valt binnen de taken van beleidsadviseur, subsidiemedewerker en financieel adviseur en gebeurt binnen de bestaande capaciteit. Materiële controles zijn onderdeel van de accountantsverklaring. Met de grotere instellingen hebben we regelmatig overleg waarin we ook de subsidies en financiële positie van de instelling bespreken.

Vraag Pagina pdf BIJLAGE 100 Doelen nader geduid	Waarom lopen de uitgaven aan Ondersteuning en innovatie terug van 6.748m in 2027 terug naar 514k in 2028 en naar 0 in 2029? Wat valt er precies onder Ondersteuning en innovatie?
Antwoord	Culturele Hoofdstad en het Broedplaatsenbeleid vallen onder Ondersteuning en Innovatie. De toevoeging van 6 miljoen euro is eenmalig in 2027. In 2027 is daarnaast 235.000 euro bestemd voor uitvoering Broedplaatsenbeleid. Bij de Stadsbegroting 2026 is 500.000 per jaar beschikbaar voor uitvoeringskosten Culturele Hoofdstad, van 2026 tot en met 2028. Voor 2029 zijn nog geen middelen begroot.

Programma Sport

Vraag Pagina pdf: 122	Wat is de oorzaak van het tekort bij het nieuwe zwembad? Is de exploitatie niet rond te krijgen? De begroting geeft aan dat de aanbesteding mogelijk wordt uitgesteld als er geen financiële dekking is. Is dat scenario nu voorkomen door deze post op te nemen?
Antwoord	Wij nemen de onderhoudskosten structureel mee in de exploitatie, in plaats van deze jaarlijks te claimen als investeringskrediet. Hiermee voorkomen we dat de huurprijs jaarlijks moet worden aangepast. Een nadeel van jaarlijks de huurprijs aanpassen is dat dan vrijwel jaarlijks een nieuwe huurovereenkomst afgesloten moet worden. Om fiscale overwegingen hanteren we een kostprijsdekkende huur. Daarnaast brengt de nieuwbouw jaarlijks een aanzienlijk hogere WOZ-aanslag met zich mee. Met de opgenomen post zijn de tekorten opgelost. Daarmee is de financiële dekking op orde en kunnen we overgaan tot een aanbesteding.

Vraag Pagina pdf: 119	Er staat dat de pilot open sportparken wordt doorgezet en uitgebreid naar andere buitensportaccommodaties. In hoeverre zijn er al overeenkomsten met nieuwe sportparken? Welke sportparken heeft de gemeente op het oog?
Antwoord	Op dit moment hebben we nog geen specifieke sportparken op het oog. Afgelopen zomer zijn we een pilot van een jaar gestart op sportpark Vossenpels (DVOL), sportpark Nieuw Balveren (OSC) en sportpark Lindenholt (SCE). We willen deze pilot eerst monitoren, evalueren en hiervan leren, voordat we de gesprekken over uitbreiding naar andere sportparken starten.

Vraag Pagina pdf: 119	Aan de pilot opensportparken doen verschillende sportparken mee. Worden deelnemende sportparken financieel gecompenseerd voor hun deelname? Zo ja, hoe ziet die financiële compensatie eruit en vanuit welk budget wordt dat betaald?
Antwoord	De hoofdgebruikers (verenigingen) van de sportparken ontvangen geen financiële compensatie. Wel hebben we afspraken gemaakt over de kosten bij vandalisme. Schade aan dug-out en netten zijn volgens het huurcontract voor rekening van de vereniging, maar

	tijdens de pilot vergoedt de gemeente dit. Deze incidentele kosten worden opgevangen binnen de bestaande programmabegroting van sport.

Vraag Pagina pdf: 119	In de Stadsbegroting staat dat Nijmegen inzet op goede, toegankelijke sportaccommodaties én een beweegvriendelijke openbare ruimte. De concrete investeringen voor 2027 lijken echter vooral gericht op buitensportaccommodaties en kunstgrasvelden. Kan er inzichtelijk worden gemaakt welke investeringen in 2027 specifiek zijn voorzien voor vrij toegankelijk en ongeorganiseerd sporten en bewegen in de openbare ruimte?
Antwoord	In 2027 is vanuit Stadsbeheer in totaal € 650.000 beschikbaar voor de wijkaanpak BOSS, waarbij het totale sport- en speellandschap in een wijk in één keer wordt opgeknapt. Een deel van het budget wordt daarnaast ingezet voor de vervanging van enkele verouderde sport- en speelplekken.

Vraag Pagina pdf: 119	“We verduurzamen onze gemeentelijke buitensportaccommodaties en ons materieel voor het uitvoeren van regulier onderhoud” Wat wordt daaronder verstaan? Is kunstgras duurzaam?
Antwoord	We verduurzamen waar mogelijk de kleedkamers (dakisolatie, warmte pompen) en passen ons voertuigpark aan (elektrisch). Ook het handgereedschap is zoveel mogelijk op accu‘s. Tot slot kiezen we bij nieuwe aanleg en inrichting waar mogelijk voor duurzame alternatieven, zoals banken van gerecycled kunstgras op sportpark Lindenholt. Kunstgras is vanwege het gebruik van kunststof in de basis geen volledig duurzame oplossing. Tegelijkertijd is kunstgras noodzakelijk vanwege de benodigde bespelingscapaciteit. Met uitsluitend natuurgrasvelden kunnen we onvoldoende speeluren faciliteren. Daarom kiezen we waar kunstgras noodzakelijk is, in beginsel voor de meest duurzame beschikbare variant. Denk hierbij aan minerale infill. We blijven de innovaties volgen en betrekken bij toekomstige keuzes.

Vraag Pagina pdf: 119	Is het vervangen van natuurgras door kunstgras nog tegen te houden voor de sportvelden die in 2027 aan de beurt zijn? Zo nee, kan er bij de nieuwe kunstgrasvelden nog gekozen worden voor non-infill, zand of natuurlijke infill (zoals kurk of mais) of is het daarvoor ook te laat?
Antwoord	Ja, de middelen moeten immers nog door de gemeenteraad worden opgenomen door vaststelling van de stadsbegroting. De aanbesteding is dus nog niet de markt op. Met uitsluitend natuurgrasvelden kunnen we onvoldoende speeluren faciliteren. NB met de nieuwe aanleg van kunstgrasvelden hanteren we mineral-infill.

Vraag Pagina pdf: 119	Hoeveel meer natuurvelden zullen na 2027 nog worden vervangen door kunstgrasvelden?
Antwoord	Voor de periode 2028-2030 is het voorstel om nog 4 natuurgrasvelden te vervangen door kunstgras. Besluitvorming over deze investeringen vindt plaats bij de stadsbegroting 2028-2031.

Vraag Pagina pdf: 119	Hoeveel kunstgrassportvelden en hoeveel natuurgrassportvelden zijn er momenteel in Nijmegen?

Antwoord	Vanuit het oogpunt waar we als gemeente verantwoordelijk zijn voor exploitatie, beheer en onderhoud, gaat het om 21 volwaardige kunstgrasvelden en 6 halve (jeugd) kunstgrasvelden. Daarnaast gaat het om 31 volwaardige natuurgrasvelden en 5 halve (jeugd) natuurgrasvelden.

Vraag Pagina pdf: 119	Na hoeveel tijd moet bestaand kunstgras op sportvelden worden vervangen door nieuw kunstgras?
Antwoord	De gemiddelde levensduur van een kunstgrasveld is 10 jaar.

Vraag Pagina pdf: 119	Wat zijn de geschatte kosten van het vervangen van één kunstgrasveld?
Antwoord	De kosten van het omvormen van een natuurgrasveld naar een kunstgrasveld bedragen in 2027 € 900.000-€950.000 exclusief btw. Het vervangen van een toplaag van een kunstgrasveld (gemiddelde levensduur is 10 jaar) kost circa €450.000-€500.000 exclusief btw. Het verschil in kosten zit onder andere in de tussen-/onderlaag van het veld.

Vraag Pagina pdf: 119	Welke soorten infill worden tegenwoordig gebruikt op de Nijmeegse kunstgrassportvelden?
Antwoord	Met de nieuwe aanleg van kunstgrasvelden hanteren we mineral-infill. Dit is een duurzamere en milieuvriendelijkere variant t.o.v. andere soorten infill.

Vraag Pagina pdf: 119	“We voeren veranderingen door in ons maaibeleid op Staddijk ter bevordering van de biodiversiteit rondom de velden” Waarom niet rondom meerdere sportvelden; is dat een bewuste keuze?
Antwoord	Op Staddijk gaat het om groen langs paden, niet verhuurde terreindelen en locaties waar dit geen gevolgen heeft voor het gebruik van de sportvelden. We onderzoeken of we dit verder kunnen uitbreiden. Op andere sportparken is maatwerk nodig, omdat een aangepast maaibeleid tot ongewenste begroeiing en daarmee gebruik van de sportvelden kan beïnvloeden.

Vraag Pagina pdf: 122	Wat zijn de gevolgen als de aanbesteding van Nimma Nova moet worden uitgesteld? Gaat de gemeente dan zelf exploitatie en beheer doen? Of wordt de opening van Nimma Nova dan uitgesteld? Heeft dat financiële gevolgen? Zo ja, welke?
Antwoord	Nimma Nova wordt in 2028 opgeleverd. Het uitstellen van de aanbesteding heeft gevolgen. Het risico bestaat dat er op het moment van opening nog geen exploitant is aangesteld, waardoor het gebouw niet direct in gebruik kan worden genomen. Daarnaast betekent het uitstellen van de aanbesteding dat de exploitant niet tijdig kan worden betrokken bij de inrichting van Nimma Nova. Het college heeft eerder besloten om de exploitatie en het beheer van Nimma Nova bij een externe partij te beleggen. Vanwege fiscale redenen, waaronder het ontbreken van recht op btw-aftrek, kan de gemeente de exploitatie niet zelf uitvoeren. Als er geen exploitant is, wordt de opening van Nimma Nova uitgesteld. Uitstellen van opening Nimma Nova heeft tot gevolg dat zwembaden West en Dukenburg open blijven, mochten we willen voorzien in de behoefte aan zwemwater in Nijmegen (verenigingen, zwemles en recreatief). Beide zwembaden zijn dermate oud dat langer open blijven risicovol is.

	Het uitstellen heeft financiële gevolgen. Naast mogelijke fiscale gevolgen, zoals een nabetaling van btw over de investering, komen de eigenaarslasten voor rekening van de gemeente. Hier staan in dat geval geen exploitatiebaten tegenover.

Vraag Pagina pdf: 119	Wat was de bestuurlijke beslissing over de toekomst van het Triavium precies?
Antwoord	Er is nog geen bestuurlijke beslissing over de toekomst van Triavium. We verwachten deze wel in deze coalitieperiode vanwege het gegeven dat de huurovereenkomst in 2033 verlengd of beëindigd moet worden.

Vraag Pagina pdf: 121	Wanneer gaat de aanbesteding voor sportcomplex (zwembad) Nimma Nova eruit?
Antwoord	De verwachting is dat we starten met de aanbesteding in 2027.

Vraag Link webpagina: Of Pagina pdf: 122	Begrijp ik goed dat het zwembad niet open kan zolang er een tekort is in de bedrijfsvoering? Mag de gemeente het gebruik van het zwembad niet subsidiëren door de gemeentewet en BBV? Wat is het gevolg voor de gemeente wanneer de ingebruikname van het sportcomplex Nimma Nova uitgesteld wordt?
Antwoord	De gemeente kan niet gunnen aan een exploitant als de gemeente niet de benodigde middelen heeft voor de bedrijfsvoering. De gemeente is voornemens een concessie voor het beheer en de exploitatie van Nimma Nova te verlenen aan een externe partij. Voor de exploitatie en het beheer ontvangt de externe partij die geselecteerd wordt middels een Europese aanbesteding een vergoeding/subsidie. Vanuit de BBV zijn er geen beperkingen om de exploitant een subsidie te verstrekken. Als de ingebruikname van Nimma Nova wordt uitgesteld betekent dit dat zwembaden West en Dukenburg open blijven, mochten we willen voorzien aan de behoefte van Nijmegen aan zwemwater (verenigingen, zwemles en recreatief). Beide zwembaden zijn oud en het is kostbaar en risicovol nog langer van deze zwembaden gebruik te blijven maken. Daarnaast is er dan geen onderkomen voor de verenigingen die tijdelijk tot aan de opening van Nimma Nova in andere accommodaties zijn geplaatst. Het uitstellen heeft ook financiële gevolgen. Naast mogelijke fiscale gevolgen, zoals een nabetaling van btw over de investering, komen de eigenaarslasten voor rekening van de gemeente. Hier staan in dat geval geen exploitatiebaten tegenover.

Vraag Pagina pdf BIJLAGE 105	Waarom lopen de subsidies voor zwemmen terug van 2.5m naar 1.5 tussen 2027 en 2028?
Antwoord	In de begroting is tot en met 2027 een aanvullende subsidie voor de gestegen energielasten opgenomen. Voor 2028 en verder worden de benodigde energielasten nog voorgelegd in de stadsbegroting 2028 en verder. Daarnaast is de nieuwe exploitatiebegroting van Nimma Nova nog niet opgenomen in de begroting. Dit zal geschieden na gunning. De huuropbrengsten en subsidie worden dan geboekt in de begroting.

Vraag Pagina pdf BIJLAGE 106	Hoe komt men aan een aantal van 160k ijssportbeoefenaars?
Antwoord	Het gaat hier om bezoeken. Deze gegevens komen uit het kassasysteem van ijsbaan Triavium.

Programma Financiën

Vraag Pagina 128	Wat is er voor Nijmegen gebeurd tussen 2021 en 2022 dat de gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens is gestegen van 786 EUR naar 1011 EUR? Hoe kan deze significante stap worden verklaard?
Antwoord	Het verschil wordt veroorzaakt doordat COELO met ingang van 2022 uitgaat van de gemiddelde WOZ-waarde van een koopwoning om inzicht te geven in de woonlasten. Tot en met 2021 werd uitgegaan van de waarde van een gemiddelde woning (koop- en huurwoningen samen). De gemiddelde WOZ-waarde voor de berekening van de woonlasten is daardoor in 2022 fors gestegen naar een bedrag van € 407.000 voor een gemiddelde koopwoning t.o.v. € 270.000 voor een gemiddelde woning in 2021. Hierdoor zijn de OZB en de riool (beide afhankelijk van de WOZ-waarde) in 2022 fors gestegen ten opzichte van 2021 en daarmee ook de woonlasten. Deze wijziging in systematiek door COELO werd voorjaar 2022 bekend en is in de stadsbegroting 2023 (opgesteld zomer 2022) toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

Vraag pagina 124-125 + 152-159	De geraamde OZB-opbrengst voor woningen bedraagt in 2027 circa € 72,3 miljoen. Wat zou het financiële effect zijn van een verlaging van de totale OZB-opbrengst voor woningen met 5% en 10% in 2027-2030? Graag per jaar uitsplitsen.
Antwoord	* € 1 mln. **2027** **2028** **2029** **2030** € 72,3 € 74,0 € 74,8 € 75,6 -5% € 68,7 € 70,3 € 71,1 € 71,8 -10% € 65,1 € 66,6 € 67,3 € 68,0 Opgemerkt dient te worden dat bij een verlaging van de OZB-opbrengst voor woningen (algemeen dekkingsmiddel) moet worden gezocht naar alternatieve dekkingen of bezuinigingen om tot een sluitende stadsbegroting te komen.

Vraag Pagina 125 +152-159	In de begroting wordt uitgegaan van circa € 4,225 miljoen extra OZB-opbrengsten uit woningen. Wat is het exacte effect van deze maatregel op het OZB-tarief en de gemiddelde aanslag voor verschillende typen woningen?
Antwoord	Het exacte effect van deze maatregel op het OZB-tarief voor woningen (1 tarief voor alle woningen ongeacht type woning) is niet aan te geven. Het OZB-tarief is de resultante van de begrote opbrengst OZB-woningen (2027: € 72,3 mln.) en de totale WOZ-waarde van alle woningen in Nijmegen. Door deze twee grootheden op elkaar te delen ontstaat het OZB-tarief voor 2027. Op dit moment worden alle woningen geherwaardeerd om tot de totale WOZ-waarde te komen. Rond 1 december zal het OZB-tarief worden berekend omdat dan circa 90% van alle woningen is geherwaardeerd door de WOZ-taxateurs van de gemeente Nijmegen. Voor 2027 zijn de gemiddelde verwachte woonlasten begroot op € 1.343. Hierbij is rekening gehouden met de inflatiecorrectie van 4,43% en de extra stijging van 6,25% (+ €

	4,225 mln.). Exclusief deze extra stijging zouden de gemiddelde woonlasten voor 2027 zijn begroot op € 1.286 (- € 57).

Vraag Pagina's: Hele begroting	Kan een overzicht worden verstrekt van alle reeds in de begroting 2027-2030 verwerkte besparingen en taakstellingvat, inclusief het bedrag, de onderliggende maatregel en het jaar waarin de besparing structureel wordt?
Antwoord	Dit is niet mogelijk. In elke begroting worden besparingen/ombuigingen verwerkt. Deze besparingen worden in de regel verwerkt door een budget neerwaarts bij te stellen. Dergelijke bijstellingen worden niet apart gemarkeerd in de begroting als besparing. Ook kunnen besparingen worden geneutraliseerd. In de Stadsbegroting is wel een overzicht opgenomen van de centrale (nog niet) toegewezen begrotingscorrecties, de zogenaamde stelposten (pagina 194 / webpagina 428). Dit betreffen diverse correcties waaronder mogelijke bezuinigingen van het rijk die nog niet concreet genoeg zijn om naar een programma over te brengen.

Vraag Pagina's: Hele begroting	Kan een integraal overzicht worden verstrekt van alle incidentele middelen, structurele middelen en onttrekkingen aan reserves die worden ingezet om de begroting 2027-2030 sluitend te maken, uitgesplitst per jaar en per programma?
Antwoord	Deze overzichten zijn opgenomen op webpagina 432 'Incidentele baten en lasten' en webpagina 441 'Incidentele reservemutaties'

Vraag Pagina 125 + 204-207	Kan een volledig overzicht worden verstrekt van alle structurele en incidentele onttrekkingen aan reserves die in de begroting 2027-2030 zijn opgenomen, inclusief doel, bedrag, looptijd en onderliggende besluitvorming?
Antwoord	Voor wat betreft de saldireserve is een dergelijk overzicht opgenomen op pagina 181 van de pdf /webpagina 416. Een overzicht van de andere reserves is opgenomen als 'Bijlage Onttrekkingen en stortingen reserves met besluit'.

Vraag pagina 125	Het begrotingssaldo vóór verrekening met reserves bedraagt in 2027 circa €28,9 miljoen negatief, terwijl de saldireserve in de financiële tabel met circa €33,2 miljoen wordt verrekend. Kan het verschil van circa €4,3 miljoen worden verklaard?
Antwoord:	Hiervoor zijn twee redenen. De eerste reden is dat in de tabel op pagina 125 van het boekwerk de mutatie laat zien van alle reserves. Dit betreffen meer reserves dan de saldireserve. Vanaf pagina 204 zijn een aantal overzichten opgenomen die laten zien welke reserves het betreft. De tweede reden is dat de saldireserve al gemuteerd wordt vanuit eerdere voorstellen. Op pagina 181, in de paragraaf weerstandsvermogen, is een overzicht opgenomen van deze mutaties.

Vraag Pagina 125 + 204-207	Welk deel van de onttrekkingen aan de saldireserve betreft incidentele dekking van structurele lasten en welk deel betreft incidentele uitgaven? Kan dit per jaar en per beleidsprogramma worden uitgesplitst?
Antwoord:	Dit kan niet worden aangegeven. Het begrotingssaldo wordt gesaldeerd verrekend met de saldireserve. Wat wellicht het gevraagd inzicht kan geven is het overzicht van het structureel begrotingssaldo op pagina 197 van de pdf / webpagina 430.

Thema Burgerparticipatie

Vraag Pagina pdf: 129	Wordt het onderwerp van het tweede inwonersberaad met de raad besproken?
Antwoord	Ja. Hiervoor ontvangt de gemeenteraad in de eerste helft van 2027 een voorstel.

Vraag Pagina pdf: 129	Wat wordt het onderwerp voor het tweede inwonersberaad? Is dat al bekend?
Antwoord	Dit is nog niet bekend. De gemeenteraad ontvangt in de eerste helft van 2027 hiervoor een voorstel.

Vraag Pagina pdf: 129	a) Is er al een onderwerp voor het eerste Stadsdeelberaad? b) In welk stadsdeel zou dat moeten plaatsvinden?
Antwoord	Op dit moment wordt verkend in welk stadsdeel het Stadsdeelberaad het beste past. Het is een pilot voor een permanent beraad op stadsdeelniveau. De onderwerpen die dit beraad behandeld zijn daarmee divers en kunnen zowel door het stadsdeel zelf als door de gemeente aangedragen worden. Het Stadsdeelberaad moet onderdeel worden van een continue en integrale dialoog met de stad.

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Vraag Pagina pdf: 153	Is al bekend welke aanvullende instrumenten gemeenten krijgen om leegstand aan te pakken onder de nieuwe Leegstandswet? Zo ja, welke aanvullende instrumenten zijn dit?
Antwoord	Met de wijziging van de leegstandswet krijgen gemeenten meer mogelijkheden. Zo kunnen gemeenten een eigenaar dwingen een pand weer in gebruik te (laten) nemen. Ook mogen gemeenten bij vermoedens van leegstand het elektriciteitsverbruik binnen een woonruimte opvragen om te onderbouwen dat er niemand woont.

Vraag Pagina pdf: 42 en paragraaf Lokale heffingen (vanaf 152)	De tarieven reclamebelasting stijgen in 2027 met in totaal 14,43%. Welk bedrag komt daarmee, na aftrek van perceptiekosten, via het Binnenstadsfonds beschikbaar voor de straatverenigingen? Is een evaluatie van de jaarlijkse extra verhoging van 10% gepland?
Antwoord	In Nijmegen ontvangen de samenwerkende winkelstraten en straatverenigingen vanuit het Binnenstadfonds van Stichting Huis voor de Binnenstad (HvdB) een financiële bijdrage via het zogenoemde *trekkingsrecht*. Dat fonds wordt gevoed door de reclamebelasting die ondernemers in het centrum jaarlijks betalen. De gemeente int deze belasting en sluist de opbrengsten onder aftrek van perceptiekosten door naar het Huis voor de Binnenstad. De opbrengsten variëren en worden pas het jaar na versterking van een voorschot vastgesteld. Meestal gaat het om een versterking van iets meer dan € 200.000. Dit is het totale geraamde bedrag, niet de bijdrage die rechtstreeks aan straatverenigingen wordt uitgekeerd. In de evaluatie van het Binnenstadfonds uit mei 2023 staat een concrete regeling: € 1.000 exclusief btw per jaar, per deelnemende straatorganisatie.Trekkingsrechten mogen maximaal drie termijnen worden opgespaard. De regeling wordt jaarlijks beoordeeld.

Vraag Pagina pdf: Paragraaf Lokale heffingen (vanaf 152)	Kwijtschelding wordt sinds 2023 alleen nog verleend voor de leges van een gehandicaptenparkeerplaats of -kaart. Wat zouden de kosten zijn van het opnieuw verlenen van kwijtschelding van het vaste tarief reinigingsrecht voor inwoners met de laagste inkomens?
Antwoord	Dat is zo niet aan te geven omdat het eventuele nieuwe vaste tarief voor afvalstoffenheffing (afvalstoffenheffing is voor huishoudens; reinigingsrecht is voor bedrijven) niet bekend is en we ook geen actueel inzicht hebben in groep van inwoners die hier mogelijk voor in aanmerking zouden kunnen komen. Het vast tarief afvalstoffenheffing is afgeschaft n.a.v. het coalitieakkoord 'Samen voor Nijmegen: sociaal, duurzaam en ondernemend 2014-2018'. Daarin is de volgende tekst opgenomen: '*Door het afschaffen van de afvalstoffenheffing is er geen noodzaak meer om een budget voor kwijtschelding op te nemen. Hiermee besparen we uiteindelijk € 600.000. Daarnaast verminderen we bureaucratie vanwege het afschaffen van de afvalstoffenheffing.*' Voorgaande tekst is op basis van cijfers 2014. Aanvullend: In hetzelfde coalitieakkoord is bepaald dat het vaste deel van de afvalstoffenheffing is afgeschaft en in 3 jaar tijd is verschoven naar de OZB-woningen.

Vraag Pagina pdf: 158	Er verandert niks aan de toeristenbelasting. Is ernaar gekeken om deze aan te passen naar het systeem dat andere steden hanteren? Zoals een percentage van de verblijfsprijs? Waarom wel/niet? Is er bekend hoeveel van de overnachtingen in Nijmegen er nu campingovernachtingen zijn? Is het mogelijke een proefberekening te maken met een toerismebelasting van 5%?
Antwoord	Hier is niet naar gekeken. De meeste gemeenten (ongeveer 95%) hebben geen vast percentage. Onze argumenten voor het niet invoeren van een percentage: - Kamerprijzen fluctueren per dag en dit leidt tot bureaucratie. Hoteliers moeten een systeem inrichten waarmee wij als gemeente kunnen controleren of het juiste bedrag is afgedragen. Ook is de vraag wát belast moet worden (valt het ontbijt, servicekosten, btw of een parkeerplaats ook onder de belastbare overnachtingsprijs?) - Het aanbod in Nijmegen bestaat bovendien vooral uit hotels en B&B's. Natuurlijk zijn er binnen deze categorieën ook kwaliteit en prijsverschillen, wat een percentage zou rechtvaardigen, maar in mindere mate dan het geval is bij een gemeente met breder aanbod. - Een ander argument is dat de inkomsten van de gemeente dan direct gekoppeld worden aan de hotelprijzen. In tijden van laagseizoen of crises dalen de kamerprijzen scherp, waardoor ook de belastinginkomsten voor de gemeente kelderen. Een vast bedrag biedt stabiliteit en voorspelbaarheid. - Een percentage remt investeringen af: Als een hotel investeert in betere kamers en daardoor de prijs verhoogt, stijgt automatisch ook de toeristenbelasting. Dit kan ondernemers ontmoedigen om te innoveren of hun prijzen te verhogen. Wij hebben in Nijmegen geen reguliere campings. Tijdens de Vierdaagse is er een Vierdaagsecamping. Deze valt onder het lage tarief. Een proefberekening maken is niet mogelijk. We hebben als gemeente geen inzicht in de omzetten van onze hotels en B&B's.

Paragraaf Investeringen

Vraag Pagina pdf: 150	Indien niet wordt gekozen voor overgang naar kunstgrasvelden, wat zouden de onderhoudskosten dan zijn in vergelijking met de kosten voor kunstgrasvelden?
Antwoord	De onderhoudskosten van een kunstgrasveld ten opzichte van een natuurgrasveld ontlopen elkaar nauwelijks. Een kunstgrasveld kan daarentegen veel intensiever gebruikt worden dan een natuurgrasveld. De kwaliteit van een natuurgrasveld is daarom bij intensief gebruik lastig te waarborgen.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Vraag Pagina pdf: 190	"In 2027 wordt de doeltreffendheid van de huidige cultuursubsidies onderzocht op basis van de huidige Cultuurvisie (2019)" In 2028 wordt al een nieuwe Cultuurvisie vastgesteld met een nieuw Subsidiehuis. Hoe worden de nieuwe subsidiecriteria vastgesteld?
Antwoord:	Dit is nog niet bekend. Het proces voor de actualisatie van de cultuurvisie wordt eind 2026 opgestart. Het onderzoek naar de doeltreffendheid van de huidige cultuursubsidies wordt in 2027 uitgevoerd, resultaten worden in de actualisatie meegenomen.

Vraag Pagina pdf: 190	**Actieve openbaarmaking klachtonderdelen en beschikkingen.** Hoe en waar wordt dit gepubliceerd?

Antwoord:	We zijn op dit moment nog aan het onderzoeken hoe klachtoordelen en beschikkingen openbaar gemaakt kunnen worden. Naar alle waarschijnlijkheid zullen deze documenten op het publicatieplatform (opendata.nijmegen.nl) worden geplaatst.

Vraag Pagina 160-161 (bedrijfsvoering) en webpagina 374 (cultuursubsidies)	(ook uitgezet bij Cultuur en Cultureel erfgoed) Hoe wordt in 2027 gecontroleerd of gemeentelijke subsidies, waaronder kunst- en cultuursubsidies, volgens de subsidievoorwaarden, doelmatig én rechtmatig worden besteed? In hoeverre vinden materiële controles plaats door de gemeente plaats en hoeveel geld en fte zijn daarvoor beschikbaar?
Antwoord:	De besteding van kunst- en cultuursubsidies wordt gecontroleerd op basis van verantwoordingsdocumenten die aangeleverd worden door gesubsidieerde partijen. Deze documenten moeten worden ingediend volgens de verantwoordings- en vaststellingsvoorwaarden zoals opgenomen in artikel 13, 14 en 15 van de Nijmeegse Kaderverordening Subsidies, zie: Nijmeegse Kaderverordening Subsidies 2019 (NKS 2019) | Lokale wet- en regelgeving. Bij subsidies van meer dan 100.000 euro is een controleverklaring van een externe onafhankelijke accountant verplicht. De subsidieverantwoording en vaststelling valt binnen de taken van beleidsadviseur, subsidiemedewerker en financieel adviseur en gebeurt binnen de bestaande capaciteit. Materiële controles zijn onderdeel van de accountantsverklaring. Met de grotere instellingen hebben we regelmatig overleg waarin we ook de subsidies en financiële positie van de instelling bespreken.

Paragraaf Grondbeleid

Vraag Pagina pdf: 175	Wordt de analyse van het externe bureau omtrent de huidige economische situatie gedeeld met de raad? Zo ja, wanneer?
Antwoord	De analyse leidt tot een herijking van de rekenparameters voor de planexploitaties. Deze rekenparameters worden in de tweede voortgangsmonitor opgenomen.

Paragraaf Financiering

Vraag p. 191 en 218	De financieringsparagraaf rekent voor eind 2027 met € 498 miljoen aan leningen. De balans vermeldt € 416 miljoen. Wat verklaart dit verschil en welk bedrag is gebruikt voor de berekening van de rentelasten in 2027?
Antwoord	Voor berekening van de omslagrente (totale verwacht te betalen rente/ totale verwachte activa) maken we gebruik van prognoses (inclusief investeringen en af te sluiten leningen) uit de extracomptabele treasurybegroting. De hieruit berekende rentelasten zijn opgenomen in deze stadsbegroting. De gehanteerde cijfers staan in de tabel in de financieringsparagraaf. De geprognosticeerde balans voor de komende jaren gaat uit van de op dit moment in de administratie opgenomen posten. De bedragen in de paragraaf financiering zijn hoger omdat nieuwe investeringen tijdens de realisatie ook al deels gefinancierd moeten worden gedurende het jaar. Deze bedragen worden past later zichtbaar op de balans.

Paragraaf Openbaarheidsparagraaf

Vraag Pagina pdf: 190	**“Informatiehuishouding** a) Graag nadere uitleg van dit onderdeel b) Wat is een “informatiebeheerplan”?
Antwoord	a) In dit onderdeel worden twee trajecten genoemd die beiden gericht zijn op het verbeteren van de gemeentelijke informatiehuishouding, enerzijds rond het proces om

	beleid te ontwikkelen en vast te stellen en anderzijds rond het proces om projecten uit te voeren. Met als doel: betere beleidsdossiers en betere projectdossiers vormen en toegankelijk maken. Het eerste traject loopt al, maar gaat een aanvulling krijgen door beter te borgen dat er getoetst gaat worden op uitvoerbaarheid van beleid. Het tweede traject moet nog vormgegeven worden en is nog niet opgestart. Beide trajecten gaan onderdeel uitmaken van een door het College vast te stellen uitvoeringsagenda informatiehuishouding. b) Een informatiebeheerplan geeft inzicht in welke documenten we actief openbaar maken op grond van de Woo en op welke manier we dat doen.

Financiële begroting

Baten en lasten

Vraag P. 196-197	Waarom zijn de uitgaven voor huiskamers van de wijk en drugstesten op festivals in 2027 als incidenteel aangemerkt? Welke looptijd is voor deze budgetten gehanteerd?
Antwoord	Deze is overgenomen uit het coalitieakkoord. Voor deze incidentele budgetten wordt een looptijd van vier jaar gehanteerd.

Reserves en voorzieningen

Vraag Pagina pdf: 204-207	De begroting bevat voor 2027-2030 verschillende mutaties op de saldireserve. Kan worden aangegeven welk bedrag jaarlijks beschikbaar zou blijven wanneer alle niet-noodzakelijke of niet-wettelijk verplichte onttrekkingen worden geschrapt?
Antwoord	Over de inzet van reserves gaat de gemeenteraad. Er zijn wat dat betreft geen wettelijk verplichte onttrekkingen of dotaties. Wat wel verplicht is dat de begroting in evenwicht is. Om dat te bereiken wordt het saldo van de begroting ‘afgerekend’ met de saldi reserve. Het schrappen van mutaties op de saldireserve heeft wat dat betreft uiteindelijk geen effect op de saldireserve. Verrekening met de saldireserve vindt dan op een andere moment plaats. Alleen het schrappen van lasten levert een lagere onttrekking op, zolang dit niet wordt ingezet om andere uitgaven te doen.

Subsidies

Vraag Pagina pdf: 209	De subsidieregeling "WSW en beschut werk" (subsidieoverzicht) daalt van €92.000 (2026) naar €31.000 (2027) naar €0 (vanaf 2028). Is dit dezelfde rijkskorting op Beschut werk die bij Doel 10.1 wordt genoemd, en zo ja: welke subsidieontvanger(s) worden hierdoor geraakt en is er een overgangsregeling voor hen?
Antwoord	In 2026 worden er vanuit dit taakveld bijdragen geleverd in subsidies die normaliter via andere taakvelden worden verleend. Er is dus sprake van een a-structurele verlening van een (aanvullende) subsidie via taakveld WSW en beschut werk. De reguliere subsidieverlening aan de gesubsidieerde organisatie via dit taakveld wijzigt niet in 2027. Vanaf 2028 loopt de subsidieverlening echter via een ander programma (WWZ); hierdoor heeft er een verschuiving plaatsgevonden van budget van programma W&I naar programma WWZ. Dit heeft geen consequenties voor de gesubsidieerde organisatie. Een en ander heeft niets te maken met de Rijkskorting op beschut werk.

Benchmark taakvelden

Vraag p.213-214 en 215	In de opgenomen benchmark staat bij 'Overige baten en lasten' voor Nijmegen € 1.033 per inwoner, tegenover gemiddeld € 30. Welke posten verklaren dit verschil en waar zijn deze in de begroting 2027 ondergebracht? Boeken andere gemeenten deze posten onder afzonderlijke beleidsprogramma's, waardoor de vergelijking per programma wordt vertekend?
Antwoord	Dit bedrag is niet correct. Dit moet circa € 19 per inwoner zijn. Deze tabel is gemaakt met behulp van gegevens van de commissie BBV die deze gegevens van het CBS heeft gekregen. Uit deze gegevens blijkt een bedrag van € 1.033 per inwoner. Uit onze eigen gegevens blijkt dat in de begroting 2026 € 3,7 miljoen voor dit taakveld is opgenomen. Uitgaande van 190.000 inwoners is dit € 19 per inwoner.

Vraag Algemene vraag nav pagina 213 (Benchmark taakvelden):	Nijmegen wordt voor allerlei programma's vergeleken met een aantal benchmarksteden (Arnhem, Eindhoven, Enschede, enz. Voor welke beleidsterreinen gebruikt Nijmegen benchmarks met vergelijkbare Europese steden?
Antwoord	We vergelijken inderdaad regelmatig ons beleid en onze uitvoering en bedrijfsvoering met een aantal Nederlandse benchmarksteden. Dat doen we echter niet met steden buiten Nederland.

Andere vragen

Vraag	1. Hoeveel fte is beschikbaar voor Europese lobby en subsidieverwerving? 2. Wat is het rendement van deze capaciteit: hoeveel subsidie wordt gemiddeld binnengehaald per ingezette euro? 3. Worden subsidiekansen systematisch gescreend bij nieuwe investeringsvoorstellen? 4. Is er een centraal overzicht van alle lopende Europese projecten, inclusief financiële resultaten?
Antwoord	In de afgelopen periode was de gemeentelijke lobby uitsluitend gericht op de landelijke overheid en op de provincie Gelderland. Het coalitieakkoord voorziet vanaf 2027 in een structureel budget van €100.000 voor EU-lobby. Op dit moment onderzoeken we hoe deze middelen het meest effectief kunnen worden ingezet.

Bijlage Onttrekkingen en stortingen reserves met besluit

In onderstaande tabel zijn de reservemutaties opgenomen en het besluitmoment. Het overzicht beperkt zich tot de besluiten die de afgelopen paar jaar zijn genomen. Er is onvoldoende tijd om de besluiten voor deze periode verder uit te splitsen.

Reserve / wijzigingsnummer		2027 storting	2027 onttrek.	2027 saldo	2028 storting	2028 onttrek.	2028 saldo	2029 storting	2029 onttrek.	2029 saldo	2030 storting	2030 onttrek.	2030 saldo
Saldi reserve	R1000												
zie pagina 181 en webpagina 416 Stadsbegroting		14.813	40.980	-26.167	7.794	28.374	-20.580	8.108	31.684	-23.576	9.831	12.308	-2.477
Bestemmingsreserve Decentralisatie uitkering bodemsanering	R1003												
10003 2e Voortgangsmonitor 2024 Verzamelvoorstel		315	315	0	315	315	0	315	315	0	315	315	0
Bestemmingsreserve Duurzaamheidsmaatregelen	R1004												
10000 Besluitvorming 2024 of eerder		848	574	274	848	565	283	848	565	283	848	565	283
10040 1e Voortgangsmonitor 2025 Verzamelvoorstel		19		19	19		19	19		19	19		19
10106 Stadsbegroting 2026-2029			546	-546		537	-537		528	-528		528	-528
10249 Stadsbegroting 2027-2030			143	-143		141	-141		139	-139		79	-79
Bestemmingsreserve afschrijving	R1009												
10000 Besluitvorming voor 2024			61	-61		61	-61		61	-61		61	-61
10106 Stadsbegroting 2026-2029			472	-472		472	-472		459	-459		459	-459
10249 Stadsbegroting 2027-2030			592	-592		592	-592		579	-579		569	-569
Bestemmingsreserve onderhoud gemeentelijke panden	R1012												
10000 Besluitvorming 2024 of eerder		8.780	8.780	0	8.780	8.780	0	8.780	8.780	0	8.780	8.780	0
10040 1e Voortgangsmonitor 2025 Verzamelvoorstel		212	212	0	212	212	0	212	212	0	212	212	0
10127 2e Voortgangsmonitor 2025 Verzamelvoorstel		1.534	1.534	0	1.624	1.624	0	1.624	1.624	0	1.624	1.624	0
10229 1e Voortgangsmonitor 2026 Verzamelvoorstel		36	36	0	36	36	0	36	36	0	36	36	0
10259 Stadsbegroting 2027-2030		2.000	2.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve POG buitensport	R1015												
10000 Besluitvorming 2024 of eerder		726	895	-169	726	895	-169	726	895	-169	726	895	-169
10259 Stadsbegroting 2027-2030				0	218	218	0	436	436	0	436	436	0
Bestemmingsreserve P-garage W'steeg	R1017												
10000 Besluitvorming 2024 of eerder			1.003	-1.003	0	919	-919	0	919	-919	0	919	-919
Totaal		**29.282**	**58.142**	**-28.861**	**20.571**	**43.741**	**-23.170**	**21.103**	**47.232**	**-26.129**	**22.826**	**27.786**	**-4.960**